

Budget / Talousarvio 2024

**Godkänd av fullmäktige
Valtuuston hyväksymä**

Fge / Valt 13.11.2023

**Kimitoön
Kemiönsaari**

Innehållsförteckning / Sisällysluettelo

I KOMMUNSDIREKTÖRENS SYN PÅ 2024 - KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2024	3
II STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN-STRATEGISET PAINOPISTEALUEET	6
III EKONOMISKA UTGÅNGSPUNKTER-TALOUEDELLISET LÄHTÖKOHDAT	14
3.1 Allmänt ekonomiskt läge – Kommunekonomiskt program 2024–2026 - Yleinen taloustilanne – Kuntatalousohjelma 2024–2026	14
3.2 Personal - Henkilöstö	16
3.3 Främjande av hälsa och välfärd - Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	19
3.4 Näringsliv - Elinkeinoelämä	21
3.5 Miljöåtgärder - Ympäristötoimenpiteet	23
3.6 Budgetberedning och balansering av ekonomin - Talousarviovalmistelu ja talouden tasapainottaminen.....	29
IV KOMMUNKONCERNEN - KUNTAKONSERNI	34
4.1 Kommunkoncernens målsättningar och direktiv - Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjeet.....	34
V BUDGETENS UPPBYGGNAD, BINDANDE KARAKTÄR OCH UPPFÖLJNING - TALOUSARVION RAKENNE, SITOVA LUONNE JA SEURANTA.....	38
5.1 Budgetens och budgetmotiveringarnas bindande karaktär - Talousarvion ja talousarvioperusteiden sitovuus	38
5.2 Budgetanslag enligt bindningsnivå - Määrärahat sitovuustasoittain	42
VI RESULTATRÄKNING - TUOSLASKELMA	43
6.1 Analys av resultaträkningen - Tuloslaskelman analysointi.....	46
VII FINANSIERINGSANALYSEN – RAHOITUSLASKELMA	54
7.1 Analys av finansieringsanalysen - Rahoituslaskelman analysointi	56
VIII DRIFTSEKONOMI ENLIGT AVDELNING - KÄYTTÖTALOUS OSASTOITTAIN	59
8.1 FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN / HALLINTO-OSASTO	59
8.2 UTVECKLINGSAVDELNINGEN/ KEHITYSOSASTO	64
8.3 BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO	68
8.4 AVDELNINGEN FÖR MILJÖ OCH TEKNIK / YMPÄRISTÖ- JA TEKNIKKAOASTO	79
IX Investeringsdel - Investointiosa	85
9.1 Förvaltningsavdelningen - Hallinto-osasto	85
9.2 Utvecklingsavdelningen - Kehitysosasto.....	86
9.3 Bildningsavdelningen - Sivistysosasto.....	87
9.4 Avdelningen för miljö och teknik - Ympäristö- ja teknikkaosasto	89
X AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI - LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN	94
XI KIMITOÖNS VATTENAFFÄRSVERK - KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS	97

I KOMMUNSDIREKTÖRENS SYN PÅ 2024 - KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2024

Budgetförslagets utgångspunkter: Vi bygger framtid – på fler än ett sätt

Inför år 2024 rustar vi för framtiden på fler än ett sätt. Vi planerar för en fastighetsinvestering som gör att vi kan bidra till att trygga vården av våra äldre här på Kimitoön, vi kommer att rita upp framtidsscenarier för den grundläggande utbildningen och vi kommer att fortsätta förstärka vår attraktionskraft som boendekommun genom såväl investeringar som marknadsföringsatsningar.

Sysselsättningsreformen blir verklighet från år 2025

Vi kommer också att förbereda oss för den stora omställning som sysselsättningsreformen medför. Från år 2025 kommer kommunerna att vara anordnare av arbets- och näringslivstjänsterna. Kimitoöns kommun kommer att ingå i Åbo stads samarbetsområde tillsammans med 22 andra kommuner. För den enskilda kommunen är en stark koppling till näringslivet av stor betydelse för att lyckas med sysselsättningen, och för att se till att företagens behov av arbetskraft tillgodoses. Reformen har också stor betydelse för kommunekonomi. Från år 2025 då reformen träder i kraft beräknas sysselsättningen utgöra mellan 10 och 15 procent av kommunernas verksamhetsutgifter.

Framtidsscenarier för den grundläggande utbildningen behövs

I hela Finland minskar årskullarna, så också på Kimitoön. Under de kommande åren till år 2040 minskar eleverna i den

Talousarviosesityksen lähtökohdat: Rakennamme tulevaisuutta monin eri tavoin

Vuonna 2024 valmistaudumme tulevaisuteen monellakin tapaa. Suunnitelmissa on kiinteistöinvestointi, jolla voimme osaltamme turvata ikääntyneiden hoidon täällä Kemiönsaarella. Lisäksi hahmottelemme perusopetuksen tulevaisuusskenaarioita ja jatkamme Kemiönsaaren vetovoiman vahvistamista asuinkuntana sekä investoimalla että markkinoinnilla.

Työllisyysuudistus toteutuu vuonna 2025

Varaudumme myös te-uudistuksen mukanaan tuomaan suureen muutokseen. Vuodesta 2025 alkaen te-palvelujen järjestäminen on kuntien vastuulla. Kemiönsaaren kunta muodostaa yhdessä 22 muun kunnan kanssa Turun yhteistoiminta-alueen. Yksittäiselle kunnalle vahva yhteys elinkeinoelämään on hyvin merkittävä työllisyyden edistämisen ja yritysten työvoimatarpeiden täyttämisen kannalta. Uudistuksella on suuri merkitys myös kuntataloudelle. Uudistuksen voimaantulovuodesta 2025 lähtien työllisyyden osuudeksi arvioidaan 10–15 prosenttia kunnan toimintamenoista.

Perusopetuksen tulevaisuuden kenaarioita tarvitaan

Ikäluokat pienenevät koko maassa, myös Kemiönsaarella. Vuoteen 2040 mennessä perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä vähenee 17,4

grundläggande utbildningen med 17,4 procent. För att kunna planera verksamheten på lång sikt kommer vi att låta göra en utredning med olika framtidsscenarier för den grundläggande utbildningen. Utredningen kommer att beakta elevunderlag, tillgången till behörig undervisningspersonal och fastighetsbeståndet. Med utredningen som grund är avsikten att under år 2024 göra upp riktlinjer för den grundläggande utbildningens framtid på sikt.

Boendesatsningar, äldreomsorgsinvestering och fastighetsunderhåll präglar investeringarna

I investeringsförslaget ingår för år 2025 och 2026 en investering för en ny äldreomsorgshelhet i Kimito i samarbete med Egentliga Finlands välfärdsområde Varha, som skulle fungera som hyresgäst i byggnaden. Investeringsreserveringen uppgår till 16 miljoner euro.

I enlighet med vår strategi så tror vi fortsatt på att ta vara på vårt läge, med en levande skärgård, en rogovande natur och en grönskande landsbygd som självklara utgångspunkter. I investeringsplanerna för kommande år finns byggande av vägar, vatten och avlopp för det nya bostadsområdet Sabbelsberg i västra Dalsbruk. Seniorboendeprojektet planeras i skrivande stund, och går alla planer och processer som förväntat kan seniorboendet i Dalsbruk ha byggstart under början av år 2024. I investeringsbudgeten ingår också anslag för Hitis-Rosala skolas renovering, samt för Hitis biblioteks renovering där det finns en möjlighet att bygga om en hyreslägenhet till två lägenheter och därmed öka hyresboendet i skärgården. Vidare finns bland investeringsförslagen satsningar på fortsatt fastighetsunderhåll, på infralösningar i bl.a. Dalsbruks hamn.

prosentilla. Jotta toimintaa voidaan suunnitella pitkällä aikavälillä, teetämme selvityksen perusopetuksen eri tulevaisuudenkenaarioista. Selvityksessä huomioidaan oppilaspohja, pätevän opetushenkilöstön saatavuus ja kiinteistökanta. Selvityksen pohjalta on tarkoitettu laatia perusopetuksen tulevaisuutta koskevat pitkän aikavälin linjaukset vuoden 2024 aikana.

Investointipuolella panostuksia uuteen asuinalueeseen, vanhustenhuoltoon ja kiinteistöjen kunnossapitoon

Investointiehdotukseen sisältyy vuosille 2025 ja 2026 investointi uuteen, Kemiön sijoittettavaan vanhustenhuollon kokonaisuuteen yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan kanssa, joka myös vuokraisi rakennuksen käyttöönsä. Investointivaraus on 16 miljoonaa euroa.

Strategiamme mukaisesti luotamme edelleen mahdollisuksiimme hyödyntää sijaintimme, jolle on luonteenomaista elävä saaristo, rauhoittava luonto ja vehreä maaseutu. Tulevien vuosien investointisuunnitelmiin sisältyy läntisen Taalintehtaan uuden Sabbelsbergin asuinalueen teiden sekä vesi- ja viemärlinjojen rakentaminen. Parhaillaan suunnitellaan myös Taalintehtaan senioriasuntohanketta, ja mikäli suunnitelmat ja prosessit etenevät suunnitellusti, senioriasuntojen rakentaminen voi alkaa jo vuoden 2024 alkupuolella. Investointitalousarvioon sisältyy lisäksi määrärahat Hitis-Rosala skolan ja Hiittisten kirjaston peruskorjaukseen, jonka yhteydessä on mahdollista muuttaa yksi vuokra-asunto kahdeksi huoneistoksi ja siten lisätä vuokra-asumista saaristossa. Lisäksi investointiehdotusten joukossa on kiinteistön kunnossapidon toimenpiteitä ja infraratkaisuja muun muassa Taalintehtaan satamaan.

En ny ekonomisk verklighet väntar bakom hörnet

Kimitoöns kommunens ekonomi har långt varit stark. Nu väntar en annan verklighet sannolikt alldeles bakom hörnet. Regeringsprogrammet aviserar en förnyelse av hela statsandelssystemet tillika som välfärdsområdena kämpar på med enorma underskott. Skatteutvecklingen är blygsam på grund av det allmänna ekonomiska läget. Vi vet också att skärgårdslagen och grunderna för skärgårdstilläggen ska förnyas under regeringsperioden. Omläggningen ska vara ett nollsummespel på nationell nivå men kan ha konsekvenser för en enskild kommun. Enligt gällande lagstiftning kommer också bolagiseringsskyldigheten för kommunernas social- och hälsovårdsfastigheter att träda i kraft från år 2027, vilket betyder att kommunernas balansvärde vid överförandet påverkas negativt.

Det finns alltså sammanfattat skäl att förbereda sig på en helt annan ekonomisk verklighet än vad vi varit vana vid under de senaste åren. Vi har alla förutsättningar att klara oss väl i denna omställning. Vår litenhet och smidighet ger oss möjlighet att hitta nya lösningar för att för att kunna se till Kimitoöbornas bästa också i en krympande ekonomisk verklighet.

Budgetförslaget i siffror

År 2024 budgeteras ett ackumulerat överskott på drygt 1 miljon euro. Årsbidraget är 4,3 miljoner euro och täcker avskrivningarna på 3,39 miljoner euro och investeringarna på 3,79 miljoner euro. I budgetförslaget ingår inte upptagande av nya lån. Verksamhetsbidraget går på 18 miljoner euro.

Inkomstskattesatsen är 7,1 och fastighetsskatten föreslås vara oförändrad.

Kimitoön 6 oktober 2023

Erika Strandberg
kommundirektör

Edessä häämöttää uusi taloudellinen todellisuus

Kemiönsaaren kunnalla on pitkään ollut vahva talous, mutta aivan kulman takana odottaa todennäköisesti toisenlainen todellisuus. Hallitusohjelmaan on kaavaittu koko valtionosuusjärjestelmän uudistusta, samalla kuin hyvinvoittialueet kamppailevat valtavien alijäämien kanssa. Verokehitys on yleisen taloustilanteen vuoksi maltillista. Tiedossa on myös, että saaristolakia ja saaristolisienvaikuttajia on määriteltävä hallituskauden aikana. Kansallisella tasolla muutos tulee olemaan nollasummapeli, mutta sillä voi olla vaikutuksia yksittäiseen kuntaan. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan myös kuntien sote-kiinteistöjen yhtiöittämiselvollisuus tulee voimaan vuodesta 2027 alkaen. Siirto vaikuttaa näin ollen negatiivisesti kuntien tasearvoon.

Lyhyestä sanottuna on siis syytä varautua aivan toisenlaiseen todellisuuteen kuin mielin olemme viime vuosina tottuneet. Meillä on kuitenkin kaikki edellytykset selvitää hyvin tulevista muutoksista. Kunnan pienuus ja joustavuus mahdollistavat uudenlaiset ratkaisut, joilla voidaan turvata kemiönsaarelaisten etu myös tiukentuvassa taloustilanteessa.

Talousarviositys lukuina

Vuodelle 2024 on budjetoitut yli 1 miljoona euron ylijäämä. Vuosikate on 4,3 miljoonaa euroa, joka kattaa 3,39 miljoonan euron poistot ja 3,7 miljoonan euron investointit. Talousarviositykseen ei sisälly uusien lainojen nostoa. Toimintakate on 18 miljoonaa euroa.

Tuloveroprosentti on 7,1 ja kiinteistöveron ehdotetaan pysyvä ennallaan.

Kemiönsaarella 6. lokakuuta 2023

Erika Strandberg
kunnanjohtaja

II STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN- STRATEGISET PAINOPISTEALUEET

Strategiska fokusområden

Strategiska fokusområden är större helheter på kommunnivå som jobbas med under ett eller fler budgetår. Syftet är att sätta fokus på strategins och programmens förverkligande, utvecklingsprojekt och intressebevakningsfrågor.

Tyngdpunkterna är kategoriseraade enligt strategin och indelade i två underkategorier: kortare horisont (budgetåret) och längre horisont (ekonomiplanperioden och senare).

Kortare horisont: Budgetår 2024

1. Utvecklingen av den grundläggande utbildningen

Strategikoppling: *Smart grepp*

Befolkningsförändringen som berör hela landet utmanar utbildningsanordnarna att hitta lösningar för att säkerställa en grundläggande utbildning av hög kvalitet. Enligt de nuvarande prognoserna kommer antalet elever inom den grundläggande utbildningen i Kimitoön att minska med upp till en femtedel under de närmaste åren. Förutom minskande åldersklasser ställer också svårigheterna att rekrytera kvalificerad undervisningspersonal utmaningar. Dessutom ska de nuvarande skolbyggnaderna uppfylla de krav som i dagens läge ställs på inlärningsmiljöer.

På våren 2024 görs en utredning som baserar sig på olika alternativ för ordnande av den grundläggande utbildningen i Kimitoöns kommun. I utredningen går man igenom de sociala och ekonomiska konsekvenserna av varje alternativ ur såväl elevernas, lärarnas, byggnadernas och stödtjänsternas synvinkel. I och med Kommunförbundets projekt

Strategiset painopisteet

Strategisia painopisteitä ovat kuntatason laajat kokonaisuudet, joiden parissa työskennellään yhden tai useamman talousarviovuoden ajan. Tarkoituksena on kiinnittää huomiota strategian ja ohjelmien toteutumiseen, kehittämishankkeisiin ja edunvalvontakysymyksiin.

Painopisteet on luokiteltu strategian mukaan ja jaettu kahteen alakategoriaan: lyhyen aikavälin (talousarviovuosi) ja pitkän aikavälin (taloussuunnitelma) ja siitä eteenpäin) painopisteet.

Lyhyt aikaväli: Talousarviovuosi 2024

1. Perusopetuksen kehittäminen

Strategiakytkös: *Fiks uote*

Koko Suomea koskeva väestönmuutos haastaa opetuksenjärjestäjiä löytämään ratkaisuja laadukkaan perusopetuksen varmistamiseksi. Kemiönsaarella perusopetuksen oppilaiden lukumäärä tulee lähi vuosina laskemaan nykyisten ennusteiden perusteella jopa viidenneksellä. Pienenevien ikäluokkien lisäksi omat haasteensa asettavat myös pätevän opetushenkilöstön rekrytoimisen vaikeutuminen sekä nykyisten koulurakennusten toimivuus nykyajan vaatimukset täyttävinä oppimisympäristöinä.

Kevään 2024 aikana teetetään selvitys, jonka pohjana on erilaiset perusopetuksen järjestämisen vaihtoehdot Kemiönsaaren kunnassa. Selvityksessä käydään läpi jokaisen eri vaihtoehdon sekä sosiaaliset että taloudelliset vaikutukset niin oppilaiden, opettajien, rakennusten ja tukipalveluiden näkökulmasta. Kuntaliiton Verkostoperuskoulu-hankkeen myötä Kemiönsaari kartoittaa myös yhteistyön mahdollisuuksia lähialueen kuntien sekä

Nätverksbaserade grundskolor kartlägger Kimitoön också möjligheterna till samarbete med närliggande kommuner och andra kommuner som deltar i projektet. Utifrån utredningen utarbetas en utvecklingsplan för den grundläggande utbildningen. I planen beskrivs de åtgärder som behövs för att trygga en grundläggande utbildning av hög kvalitet även i framtiden.

2. Sysselsättningsreformen

Strategikoppling: *Smart grepp*

Riksdagen godkände våren 2023 ett lagpaket om en omorganisering av offentliga arbetskrafts- och företagstjänster. Ansvaret för arbetskraftstjänster som erbjuds arbetsökande, företag samt övriga arbetskraftstjänster som erbjuds arbetsgivare överförs från staten till kommunerna 1.1.2025.

Kommunen kan ordna den arbetskraftsservice som ligger på kommunens ansvar själv om kommunens arbetskraft överskrider 20 000 personer. Om kommunens arbetskraft underskrider 20 000 personer ska den för att ordna tjänsterna bilda ett samarbetsområde (sysselsättningsområde) tillsammans med en eller flera andra kommuner så att områdets sammanlagda arbetskraft är minst 20 000 personer.

De kommuner som bildar sysselsättningsområdet ska tillsammans komma överens om ordnandet av arbetskraftsservicens uppgifter och övriga uppgifter i anknytning till arbetskraftsservicen enligt det som bestäms i kommunallagen om lagstadgat samarbete.

Vid reformen överförs följande sysselsättnings- och företagstjänster samt deras stödtjänster på kommunernas ansvar: arbetsförmedlingstjänster, informations-, rådgivnings- och handledningstjänster, arbetskraftsutbildning, omställningsskyddsutbildning, bedömning av sakkunnig i anknytning till serviceprocessen, lagstadgade försök, den arbetssökandes med arbetslöshtsformår stödda studier,

muiden hankkeessa olevien kuntien kanssa. Selvityksen pohjalta luodaan perusopetuksen kehittämüssuunnitelma, joka sisältää tarvittavat toimenpiteet, joilla turvataan laadukas perusopetus myös tulevaisuudessa.

2. Työllisyysuudistus

Strategiakytkös: *Fiksu ote*

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 lakipaketin julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä. Vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirretään valtiolta pääosin kuntien vastuulle 1.1.2025.

Kunta voi järjestää kunnan vastuulle kuuluvat työvoimapalvelut itse, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoimintalue (työllisyysalue) yhdessä yhden tai useamman kunnan kanssa niin, että työvoiman määrä on vähintään 20 000.

Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia työvoimapalvelujen ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa.

Uudistuksessa kuntien järjestämivastuulle siirtyvä seuraavat työllisyys- ja yrityspalvelut ja niihin liittyvät tukitoiminnot: työvälytyspalvelut, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut, valmennus, työvoimakoulutus, muutosturvakoulutus, henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvä asiantuntija-arvointi, lain mukaiset kokeilut, työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaelointinen opiskelu sekä työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

stöd och ersättningar för arbetsgivare och personkunder.

3. En ny äldreomsorgsenhet byggs i samråd med Egentliga Finlands välfärdssområde Varha
Strategikoppling: *Aktiv partner*

Social- och hälsovårdsfastigheterna ägs fortsättningsvis av kommunerna, även om ansvaret för social- och hälsovården överförs till välfärdssområdena. Välfärdssområdena hyr vårdfastigheterna för en övergångsperiod på 3+1 år, dvs maximalt till slutet av år 2026. Från år 2027 ska vårdfastigheterna bolagiseras enligt nu gällande lagstiftning.

Egentliga Finlands välfärdssområde Varha har planerat sin verksamhet för äldrevården utgående från att ett nybygge skulle ersätta de nuvarande äldreomsorgsverksamheterna. Den nya äldreomsorgsenheten skulle enligt Varha planeras utgående från 80 platser (60 platser för dygnet runt vård och 20 platser för gemenskapsboende) och placeras på fd Almahemstomten intill hälsovårdsstationen i Kimito.

I Kimitoöns investeringsbudgeten föreslås ett investeringsanslag för byggande av en ny äldreomsorgshelhet i samarbete med Egentliga Finlands välfärdssområde Varha för en investeringshelhet på 16 miljoner under åren 2024–2026. Planeringsprocessen skulle starta med ingående av ett intentionsavtal mellan kommunen och Varha.

För Kimitoöns kommunens del utreds ännu under år 2023 ifall ett nybygge borde göras direkt i ett kommunägt bolag med tanke på det kommande bolagiseringskravet.

3. Uuden vanhustenhuoltoyksikön rakentaminen yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan kanssa
Strategiaktykös: *Aktiivinen kumppani*

Sote-kiinteistöt ovat edelleen kuntien omistuksessa, vaikka vastuu sosiaali- ja terveydenhuollossa on siirrynyt hyvinvointialueille. Hyvinvointialueet vuokraavat sote-kiinteistöt 3+1 vuoden siirtymäkauden ajaksi eli enintään vuoden 2026 loppuun saakka. Vuodesta 2027 alkaen kiinteistöt on yhtiötettävä nykyisen lainsäädännön mukaisesti.

Varha on suunnitellut vanhustenhuollon toiminnan sen mukaan, että uudisrakennus korvaa nykyiset vanhustenhuollon toiminnot. Varhan mukaan uuteen vanhustenhuoltoyksikköön on suunnitteilla 80 paikkaa (60 ympäri vuorokautisen hoidon paikkaa ja 20 yhteisöllisen asumisen paikkaa), ja se sijoitettaisiin Kemiön terveysaseman läheille sijaitsevalle entiselle Almakodin tontille.

Kemiönsaaren investointitalousarvioon ehdotetaan investointimääärärahaa uuden vanhustenhuollon kokonaisuuden rakentamiseen yhteistyössä Varhan kanssa. Investointikokonaisuus olisi 16 miljoonaa euroa vuosina 2024–2026. Suunnitteluprosessi käynnistyi siten, että kunta ja Varha solmisivat asiaa koskevan aiesopimuksen.

Kemiönsaaren osalta selvitetään vielä vuoden 2023 aikana, tulisiko uudisrakentaminen tehdä suoraan kunnan omistamassa yhtiössä, tulevaa yhtiöittämisaatimusta silmällä pitäen.

4. Ny politisk ledningsmodell
Strategikoppling: *Smart grepp*

Kommunens politiska ledningsmodell förnyas inför nästa fullmäktigemandatperiod. Arbetet har inletts under 2022–2023 och

4. Uusi poliittinen johtamismalli
Strategiaktykös: *Fiksute*

Kunnan poliittista johtamismallia uudistetaan ennen seuraavaa valtuustokautta. Työ on aloitettu vuosina 2022–2023. Vuoden 2024

under år 2024 tas ställning om det blir en förnyad nämndmodell, en utskottsmodell samt till hur många olika organ det ska vara och med vilken uppgiftsfördelning.

Utskottsmodellen innebär att de förtroendevalda i utskotten består av fullmäktigemedlemmar. Ett utskott kan vara endera beredande eller beslutande. Kommunerna kan fritt besluta över antalet nämnder eller utskott och vilken uppgift dessa ska ha.

Oberoende av utskottsmodell eller nämndmodell, så ska kommunerna enligt lag ha en kommunstyrelse, en revisionsnämnd och en centralvalnämnd. I en tvåspråkig kommun ska dessutom tillsättas ett organ för vardera språkgruppen eller ett gemensamt organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen.

Den nya politiska ledningsmodellen behöver vara klar senast hösten 2024, med tanke på kommunalvalet i april 2025.

aikana otetaan kantaa siihen, otetaanko kunnassa käyttöön uudistettu lautakuntamalli vai valiokuntamalli. Lisäksi päätetään toimielinten lukumäärästä ja tehtävänjaosta.

Valiokuntamallissa valiokuntien luottamushenkilöt ovat valtuutettuja. Valiokunta voi olla joko valmisteleva tai päätävä. Kunnat voivat vapaasti päätää lautakuntien tai valiokuntien lukumäärästä ja tehtävistä.

Riippumatta siitä, päädytäänkö valiokuntamalliin vai lautakuntamalliin, kunnalla on lain mukaan oltava kunnanhallitus, tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Lisäksi kaksikielisessä kunnassa on asetettava opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpakin kieliryhmää varten tai yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten jaostoihin.

Uuden poliittisen johtamismallin on oltava valmis viimeistään syksyllä 2024, sillä huhtikuussa 2025 järjestetään kuntavaalit.

5. Kimitoön 700 år

Strategikoppling: Gemenskap

I strategin fastslås att kommunen skapar mervärde genom att involvera via tredje sektorn. Vi vill väva ett starkt nät med många aktörer som gör att Kimitoön håller för framtidens utmaningar. Kimitoön fyller 700 år under jubileumsåret 2025. Förberedelserna inför jubileumsåret har inletts 2021 genom att näringslivsnämnden som svar på en motion inrättat en arbetsgrupp för ändamålet. År 2024 kommer förberedelserna att vara mest intensiva. Målsättningen är att Kimitoön 700 kommer att genomsyra all verksamhet i kommunen under jubileumsåret. För att synliggöra det kommer även ett unikt varumärke att framarbetas för att stärka budskapet under jubileumsåret.

För att garantera resurser för insatsen kommer ett koordinerings- och aktiveringsprojekt att inledas. Projektet kommer att tillsammans med lokala

5. Kemiönsaari 700 vuotta

Strategiaytkös: Yhteisöllisyys

Strategiassa todetaan, että kunta luo lisäarvoa osallistamalla kolmannen sektorin kautta. Haluamme rakentaa useista toimijoista muodostuvan vahvan verkon, joka auttaa Kemiönsaarta selviämään tulevista haasteista. Kemiönsaari täyttää 700 vuotta juhlavuonna 2025. Juhlavuoden valmistelut on aloitettu vuonna 2021, jolloin elinkeinolautakunta perusti aloitteeen pohjalta työryhmän tätiä varten. Juhlavuoden valmistelut huijentuvat vuonna 2024. Tavoitteena on, että Kemiönsaari 700 heijastuu kunnan kaikkeen toimintaan juhlavuoden aikana. Näkyvyyden lisäämiseksi juhlavuotta tuodaan esiin myös sitä varten erikseen suunnitellulla tavaramerkillä.

Resurssien varmistamiseksi juhlavuoden toimia varten käynnistetään koordinointi- ja aktivointihanke. Hankkeessa rakennetaan

föreningar, företag och invånare, bygga en helhet av lokala initiativ, kulturhistoriska berättelser, publika evenemang och annat lokalt engagemang som kulminerar under jubileumsåret.

Under försommaren 2025 ordnas jubileumsårets huvudfestival och förberedelserna för det inleds 2024 som ett separat projekt. Även om den uttalade kärnan för jubileumsåret är att belysa och fira Kimitoöns 700 år fram tills idag lyfts hållbar utveckling fram som centralt element för de nästa 700 åren varvid även kommunens miljöprogram är ett viktigt styrdokument. Den hållbara utvecklingen är inte enbart ekologisk, utan även social, kulturell och ekonomisk. Målet är att vi under jubileumsåret arbetar för att Kimitoön i framtiden är en allt bättre plats att leva i.

För att finansiellt stöda och generera övriga initiativ speciellt från föreningsfältet har Föreningen Konstsamfundet i samarbete med kommunen upprättat en fond som är tematiskt riktad till föreningar och Kimitoöns 700 år. Genom fonden kommer totalt 120 000 euro att kanaliseras till kommunens 700-årsjubileum. Målet är att göra Kimitoön till en ännu bättre plats att vistas i nu och framöver!

Fonden administreras i samarbete mellan Konstsamfundet och kommunen. Kommunen ansvarar för att hålla alla initiativ kopplade till en koherent helhet, vilket i sin tur skapar mervärde för de olika delarna.

yhdessä paikallisten yhdistysten, yritysten ja asukkaiden kanssa kokonaisuus, johon kuuluu paikallisten tekemiä aloitteita, kulttuurihistoriallisia tarinoita, yleisötilaisuuksia ja muita paikallisia tapahtumia, jotka huipentuvat juhlavuonna.

Juhlavuoden pääfestivaali järjestetään alkukesällä 2025, ja valmistelut aloitetaan erillisen hankkeen puitteissa vuonna 2024. Vaikka juhlavuoden ytimessä on nostaa esiin ja juhlistaa Kemiönsaaren 700-vuotista taivalta, korostetaan kestävän kehityksen keskeistä merkitystä tulevien 700 vuoden aikana. Tähän liittyen kunnan ympäristöohjelma on tärkeä ohjausasiakirja. Kestävä kehitys ei ole ainoastaan ekologista, vaan myös sosiaalinen, kulttuurillisesti ja taloudellisesti kestävä kehitystyö. Tavoitteena on, että teemme juhlavuoden aikana töitä sen eteen, että Kemiönsaari on tulevaisuudessa entistäkin parempi paikka elää.

Föreningen Konstsamfundet on yhteistyössä kunnan kanssa perustanut teemarahaston, joka on suunnattu yhdistyksille ja 700-vuotiaan Kemiönsaaren juhlistamiseen. Rahastolla tuetaan ja pyritään tuottamaan aloitteita erityisesti yhdistyskentältä. Rahaston kautta kanavoidaan yhteensä 120 000 euroa kunnan 700-vuotisjuhlallisuukseen. Tavoitteena on tehdä Kemiönsaaresta entistäkin parempi paikka niin nyt kuin tulevaisuudessa!

Rahastoa hallinnoidaan Konstsamfundetin ja kunnan yhteistyönä. Kunta vastaa siitä, että kaikki aloitteet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, mikä puolestaan tuottaa lisäarvoa eri osa-alueille.

6. Attraktiva boendemiljöer och mångsidiga boendeformer

Strategikoppling: *Smart grepp*

I strategin fastslås *vi arbetar medvetet för att skapa attraktiva boendemiljöer och ökat bostadsbyggande och vi jobbar för en positiv nettoinflyttning*. I ekonomiplanen finns reserverat medel för att öppna ett nytt boendeområde i västra Dalsbruk, kallat

6. Houkuttelevat asuinypäristöt ja monipuoliset asumismuodot

Strategikytkös: *Fiks uote*

Strategiassa linjataan, että teemme tietoisesti töitä houkuttelevien asuinypäristöjen luomiseksi ja asuntorakentamisen lisäämiseksi ja että pyrimme edistämään positiivista nettotulomuuttoa. Taloussuunnitelmassa on

"Sabbelsberg". Området är högt beläget i bergig skärgårdsterräng, med utsikt över havet. Området är detaljplanerat för radhusbyggande i två våningar, vilket kunde öppna möjligheter för modernt klimatvänligt trähusbyggnader i samklang med omkringliggande natur. Under år 2024-2025 finns investeringsanslag reserverat för att bygga vägar, vatten och avlopp till området samt för att arbeta mot intresserade byggföretag som kunde förverkliga området.

Boende handlar också om boende för olika målgrupper. I Dalsbruk kommer det planerade seniorboendet att förverklagas under det närmaste året under förutsättning att planerings- och lovprocessen framskrider som planerat.

Till attraktiva boendemiljöer hör också att definiera målnivån på underhåll av grönområden i anslutning till redan detaljplanerade boendeområden, att underhålla och tillgängliggöra tomter som redan finns i tomtreserven, samt att skapa förutsättningar för nya boendeområden och mångsidigt boende på sikt.

varattu määrärahat uudelle, Taalintehtaan länsiosaan rakennettavalle asuinalueelle, "Sabbelsbergille". Alue sijaitsee korkealla, kallioisessa saaristomaastossa, josta on näkymä merelle. Alueelle on kaavoitettu kaksikerroksisia rivitaloasuntoja, mikä voi avata mahdollisuuden nykyaiselle ilmastoystävälliselle puutalorakentamiselle sopusoinnussa ympäröivän luonnon kanssa. Vuosille 2024–2025 on varattu investointimääärähat teiden ja vesi- ja viemärlinjojen rakentamiseksi alueelle sekä vuorovaikutukseen kiinnostuneiden rakennusalan yritysten kanssa, jotka voisivat toteuttaa alueen rakentamisen.

Asumisessa on kyse myös eri kohderyhmille suunnatusta asumisesta. Tulevan vuoden aikana Taalintehtaalla toteutetaan senioriasunghanke sillä edellytyksellä, että suunnittelua- ja lupaprosessi etenee suunnitellusti.

Houkuttelevat asuinypäristöt pitävät sisällään myös tavoitetason määrittelyn viheralueiden kunnossapidolle jo asemakaavoitetuilla asuinalueilla, tonttivarannossa olevien tonttien ylläpidon ja käyttöön tarjoamisen sekä edellytysten luomisen uusille asuinalueille ja monipuoliselle asumiselle pitkällä aikavälillä.

7. Markpolitik

Strategikoppling: *Smart grepp*

Under år 2024 är avsikten att godkänna en **ny utvecklingsbild för planläggningen**. Den förra utvecklingsbilden är från år 2012 och behöver därmed förnyas. Utvecklingsbilden har arbetats fram i samspel mellan politiker och förvaltning. Under hösten 2023 ordnas en serie invånartillfällen för att bjuda in till delaktighet och diskussion kring utvecklingsbilden. Den kommande utvecklingsbilden tar sikte på Kimitoön år 2050.

Som ett naturligt följdande steg kommer **uppdatering av det mark- och boendepolitiska programmet**. Det nuvarande har många år på nacken och i kommunernas nya roll kommer mark- och

7. Maapolitiikka

Strategiakytös: *Fiksute*

Vuoden 2024 aikana on tarkoitus hyväksyä uusi **kaavoituksen kehityskuva**. Edellinen kehityskuva on vuodelta 2012, joten se on tarpeen uudistaa. Kehityskuva on laadittu poliitikkojen ja hallinnon välisessä vuorovaikutuksessa. Syksyllä 2023 järjestetään joukko asukastilaisuuksia, joiden tarkoituksesta on osallistaa ja herättää keskustelua kehityskuvasta. Tulevan kehityskuvan tähtäimenä on Kemiönsaari vuonna 2050.

Luontevana seuraavana askeleena on **maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittäminen**. Nykyisellä alkaa olla ikää, ja kuntien uuden roolin myötä maa- ja asuntopoliikan merkitys kasvaa

boendepolitiken att bli allt viktigare. Det mark- och boendepolitiska programmet är ett viktigt styrdokument för hur aktiv kommunen ska vara i fråga om markinnehav och områdesutveckling. Med start år 2024 påbörjas uppdateringen av det mark- och boendepolitiska programmet.

Den nuvarande markanvändnings- och bygglag ändrar från år 2025. En ny bygglag börjar gälla och samtidigt ändras markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning. Inför det kommer kommunens **byggnadsordning att revideras**. Den nya lagen kommer att innehåra förändringar i fråga om bl.a. att den nya bygglagen ska bidra till mer koldioxidsnålt byggande, att nuvarande bygglov och åtgärdstillstånd ersätts med en enda tillståndsform, bygglov. Tröskeln för byggprojekt som kräver tillstånd höjs så att till exempel ett förråd eller en bastustuga som är mindre än 30 kvadratmeter i fortsättningen kan byggas utan bygglov, förutsatt att bygg- och planbestämmelserna och bestämmelserna om strandbyggande uppfylls. Därtill innehåller lagen att byggmyndigheternas roll förskjuts från förhandstillsyn till kontinuerlig tillsyn samt att nya digitaliseringsskrav tillkommer.

8. Barnvänlig kommun

Strategikoppling: *Gemenskap*

Kimitoöns kommun ska genomföra sin första tvååriga handlingsplan enligt UNICEFs modell Barnvänlig kommun. Målen för handlingsplanen är utifrån den kartläggning av nuläget som gjordes våren 2023 och hörandet av barn och unga följande: att göra personalen och förtroendevalda förtrogna med barnens rättigheter, stärka barns och ungas delaktighet, bekanta sig med bedömning av konsekvenser för barn, minska ensamheten bland barn och unga samt att stärka trafiksäkerheten på skolor, vilket är en målsättning som barn och ungdomar själv valt. Arbetet enligt modellen Barnvänlig kommun styrs av en samordningsgrupp som består av representanter från kommunens alla sektorer och ungdomsparlamentet.

entisestää. Maa- ja asuntopoliittinen ohjelma on tärkeä ohjausasiakirja, jossa linjataan kunnan maanomistusta ja alueiden kehittämistä koskevat aktiivisuustavoitteet. Maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittäminen aloitetaan vuonna 2024.

Nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu vuonna 2025. Uusi rakentamislaki tulee voimaan samanaikaisesti kun maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu alueidenkäytöläiksi. Tätä ennen kunnan **rakennusjärjestystä uudistetaan**. Lakimuutos tuo mukanaan muutoksia, kuten että uusi rakentamislaki edistää vähähiilistä rakentamista. Lisäksi nykyiset rakennusluvat ja toimenpideluvat sulautuvat yhdeksi lupamuodaksi, rakentamisluvaksi. Luvanvaraisten rakennushankkeiden lupakynnystä nostetaan siten, että jatkossa esimerkiksi alle 30 neliömetrin varastorakennuksen tai saunaomakotin voi rakentaa ilman rakennuslupaa edellyttää, että rakennus- ja kaavamääräykset ja rantarakentamista koskevat määräykset täytyvät. Lisäksi rakennusviranomaisten painopiste siirtyy ennakkovalvonnasta jatkuvaan valvontaan, ja lisäksi tulee uusia digitalisaatioon liittyviä vaatimuksia.

8. Lapsiystävälinen kunta

Strategiakytkös: *Yhteisöllisyys*

Kemiönsaaren kunta lähtee toteuttamaan ensimmäistä kaksivuotista UNICEFin Lapsiystävälinen kunta -mallin mukaista toimintasuunnitelmaansa. Toimintasuunnitelman tavoitteiksi on kevään 2023 aikana tehdyn nykytilan kartoituksen sekä lasten ja nuorten kuolemisen pohjalta nostettu henkilöstön ja luottamushenkilöiden perehdyttäminen lasten oikeuksiin, lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen, lapsivaikutusten arvointiin tutustuminen, lasten ja nuorten yksinäisyyden vähentäminen sekä lasten ja nuorten valitsemana tavoitteena liikenneturvallisuuden vahvistaminen kouluamatkoilla. Kunnan Lapsiystävälinen kunta -mallin mukaista työskentelyä ohjaavat koordinatioryhmä, jossa on edustajia

Därutöver:

Miljöarbetet är beskrivet i kap 3.5,
välfärdsarbetet i kap 3.3,
näringslivssatsningar i kap. 3.4 och
investeringarna i kap 9.

kunnan kaikilta sektoreilta sekä
nuorisoparlamentista.

Lisäksi:

Ympäristötyötä kuvallaan luvussa 3.5,
hyvinvoitityötä luvussa 3.3,
elinkeinoelämän toimia luvussa 3.4 ja
investointeja luvussa 9.

III EKONOMISKA UTGÅNGSPUNKTER-TALOUELLISET LÄHTÖKOHDAT

3.1 Allmänt ekonomiskt läge – Kommunekonomiskt program 2024–2026 - Yleinen taloustilanne – Kuntatalousohjelma 2024–2026

År 2023 kommer att bli ett historiskt år för Finlands offentliga förvaltning och även för kommunalekonomin då välfärdsområdagens verksamhet inleddes. Kommunernas inkomster och utgifter kom att nästan halveras till följd av reformen. År 2023 är den kommunala ekonomin exceptionellt stark på grund av de så kallade skattesvansarna som härför sig till förändringen och kommer år 2024 att försvinna. Årsbidraget beräknas vara tillräckligt stort för att täcka avskrivningarna.

År 2023 är kassaflödet från drifts- och investeringsverksamheten positivt för hela den kommunala ekonomin. Efter reformen ligger fokus för de kommunala tjänsterna på småbarnspedagogik och utbildning. Den totala efterfrågan på nämnda tjänster kommer att framöver minska på grund av den låga nativiteten under hela 2010-talet men det kommer ändå finnas stora skillnader mellan kommunerna. Dessutom påverkas antalet barn som deltar i småbarnspedagogiken också av deltagandegraden, vilken har ökat under de senaste åren.

De stora procentuella förändringarna i den kommunala ekonomin döljer också stigande kostnader. Förändringen i prisindexet för bastjänster, som återspeglar utvecklingen av de kommunala kostnaderna, kommer att vara +5,0 procent 2023 och +3,7 procent i genomsnitt under de kommande åren. Den snabba kostnadsutvecklingen beror i synnerhet på inkomstutvecklingen inom kommunsektorn, som beror av de s.k. allmänna löneförhöjningen och av utvecklingsprogrammet för kommunsektorns lönestruktur och lönesystem. Trots löneuppgörelsen kommer den minskande befolkningen i arbetsför ålder och problemen med tillgången på arbetskraft också vara en

Vuosi 2023 on Suomen julkisessa hallinnossa ja myös kuntataloudessa historiallinen vuosi, kun hyvinvoittialueiden toiminta käynnistyi. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Vuonna 2023 kuntien talous on poikkeuksellisen vahva muutokseen liittyvien niin sanottujen verohäntien vuoksi, mutta nämä erät väistyvät pois 2024. Vuosikatteen arvioidaan riittävän selvästi kattamaan poistot.

Toiminnan ja investointien rahavirta on vuonna 2023 koko kuntatalouden osalta positiivinen. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi, mutta kuntakohtaiset erot ovat suuret. Lisäksi varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten määrään vaikuttaa myös osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina kasvussa.

Kuntatalouden talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätekeytyy myös kustannusten kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on +5,0 prosenttia vuonna 2023 ja tulevinakin vuosina keskimäärin +3,7 prosenttia. Kustannusten ripeään nousuun vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys, jota nostavat niin sanottu yleiseen linjaan sidottu palkankorotus sekä kehittämishjelma, jolla uudistetaan kunta-alan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä. Palkkaratkaisusta huolimatta työkäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat haastavat myös kunta-alaa, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapulaa on muun muassa sivistystoimessa sekä teknisessä toimessa,

utmaning för den kommunala sektorn, där pensionsavgångarna är stora. Det råder brist på kvalificerad arbetskraft, till exempel inom utbildning och tekniska tjänster, vilket redan försvarar organiseringen av tjänster och genomförandet av projekt. Att tillhandahålla grundläggande tjänster till rimliga kostnader blir allt svårare i många kommuner.

År 2025 överförs de offentliga tjänster som stöder sysselsättningen och företagens tillväxt (TE-tjänstreformen) till kommunerna, och kommunernas finansieringsansvar för arbetslösheitsförmånerna utvidgas till att utöver arbetsmarknadsstöd även omfatta grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning. Ändringen ökar kommunernas utgifter med knappt 1 miljard euro år 2025, men kommunernas statsandelar höjs med motsvarande belopp. Reformen ökar antalet kommunalt anställda med cirka fyrtusen årsverken. Den totala sysselsättningsutvecklingen kommer att ha en större inverkan på den kommunala ekonomin efter reformen.

I kommunerna finns för närvarande betydande tryck på att höja kommunalskattesatsen. Enligt Kommunförbundets ekonomiska barometer rapporterar drygt 40 procent av de tillfrågade kommunerna om ett tryck att höja skattesatsen. Kommunernas inkomster utvecklas måttligt nästa år bland annat på grund av exceptionella faktorer i anslutning till social- och hälsovårdsreformen och nedskärningarna i kommunernas statsandelar. Utöver den dämpade inkomstutvecklingen försvagas kommunernas ekonomi även i fortsättningen av den höga kostnadsökningstakten.

Kommunernas ekonomi pressas också av finansieringen av investeringar. Investeringstrycket på kommunerna väntas förblif högt även i framtiden, bl.a. på grund av renoveringsskulden och befolkningsrörelsen. Dessutom har angreppskriget i Ryssland bidragit till en betydande acceleration av den gröna omställningen i kommunerna och har skärt målen för denna omställning. Kommunerna står inför en försämrad årlig budgetbalans och en allt större andel av

mikä vaikeuttaa jo nyt palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista. Peruspalvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin saattaa olla entistä vaikeampaa useissa kunnissa.

Vuonna 2025 työllisyys ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut (TE-palvelut - uudistus) siirretään kuntien vastuulle ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansio-päivärahaa. Muutos lisää kuntatalouden menoja vajaalla miljardilla eurolla vuoden 2025 tasolla, mutta kuntien valtionosuuksia lisätään siirtyviä kustannuksia vastaan. Uudistukseen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella. Yleisellä työllisyyskehityksellä on uudistukseen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen.

Kunnallisveroprosentti kohdistuu kunnissa juuri nyt huomattava korotuspaine. Kuntaliiton Talousbarometrin mukaan nousupaineesta raportoi reilut 40 prosenttia vastaajista. Kuntien tulot kehittyvät ensi vuonna vaimeasti muun muassa sotemuutokseen liittyvien poikkeustekijöiden sekä kuntien valtionosuusrahoitukseen kohdistuvien leikkausten vuoksi. Vaimenevan tulokehityksen lisäksi kuntien taloutta heikentää edelleen kustannusten kova kasvuvahti. Epävarmuutta aiheuttaa lisäksi hallitusohjelma, jonka välillisiä vaikutuksia kuntatalouteen ei pystytä vielä euromäärisesti täysin arvioimaan.

Kuntien taloutta painaa myös investointien rahoittaminen. Kuntahallinnon investointipaineiden arvioidaan pysyvän mittavina jatkossakin muun muassa korjausvelan ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Lisäksi Venäjän hyökkäyssota on osaltaan vauhdittanut merkittävästi kuntien vihreää siirtymää ja tiukentanut siihen liittyviä tavoitteita. Kuntien vuosikate heikkenee, ja yhä suurempi osa investoinneista joudutaan rahoittamaan velalla. Kuntarahoituksen syyskuun ennusteessa kuntien lainakanta kasvaa lähes kahdeksalla miljardilla eurolla vuoteen

investeringarna måste finansieras med lån. Enligt en prognos från september av Kommunfinans kommer kommunernas länestock att växa med nästan 8 miljarder euro fram till 2027. Under de kommande åren kommer kommunerna att behöva mer tilläggsfinansiering än väntat. Kommunernas ekonomiska hållbarhet är svag och utsikterna osäkra vilket medför att investeringar skjuts fram och investeringsprojekt lämnas oförverkligat.

Kommunförbundet förutspår att vi även kommer se balanseringsprogram, åtstramning av servicenätverket och skattehöjningar.

Källor: Kommunförbundet,
Finansministeriet, ETLA

2027 mennessä. Tulevina vuosina kunnat tarvitsevat ennakoitua enemmän lisärahoitusta. Kuntien talouden kantokyvyn ollessa heikko ja näkymän epävarma, tämä merkinnee sitä, että kunnat joutuvat lykkäämään investointeja ja jättämään hankkeita toteuttamatta.

Tasapainotusohjelmia, palveluverkon tiivistyksiä ja veronkorotuksia nähtäneen myös.

Lähteet: Kuntaliitto, valtiovarainministeriö ja ETLA

3.2 Personal - Henkilöstö

Antalet anställda mäts i årsverken

Det viktigaste nyckeltalet för personalstyrkan är årsverk. Årsverken räknar om utbetalda löner till hela årsverk. Det betyder att i årsverken är alla som fått lön beaktade, allt från korttidsvikariat på en dag till anställningsförhållanden som på gått hela året. Därför är årsverk det i särklass viktigaste mättalet för den politiska styrningen av hur personalresurser används.

Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidsarbetandes arbetsinsats räknas om till årsverken i förhållande till deltidsprocenten (t.ex. en person som arbetar 50 procent hela året = 0,5 årsverken). Deltiden beräknas enligt arbetstiden.

Årsverke = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100)

Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året (t.ex. för en anställd 1.3–31.5 = 92/365 =

Henkilöstön määrä mitataan henkilötyövuosissa

Tärkein henkilöstövahvuutta kuvaava tunnusluku on henkilötyövuosi. Henkilötyövuodet muuntavat maksetut palkat kokonaaksi henkilötyövuosiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilötyövuosissa on otettu huomioon kaikki palkansaajat aina lyhytkestoisista päivän mittaisista sijaisuuksista koko vuoden jatkuneisiin työsuhdeisiin. Siksi henkilötyövuodet ovat ylivaikeasti tärkein mittari henkilöstöresurssien käytön poliittisessa ohjauksessa.

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuosiksi osa-aikaprosentiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 % koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuotta). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Henkilötyövuosi = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365* (osa-aikaisuusprosentti/100)

0,25 årsverken). De årsverken som räknats ut på detta sätt räknas sedan ihop.
(källa: Statistikcentralen)

Under året följs antal årsverk upp kvartalsvis som en del av delårsrapporten.

Årsverken i kommunen år 2022, utfall 1–9/2023 samt budget och ekonomiplan 2024–2026.

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = 92/365 = 0,25 henkilötyövuotta). Edellä mainitulla tavalla lasketut henkilötyövuodet lasketaan lopuksi yhteen. (Lähde: Tilastokeskus)

Vuoden aikana henkilötyövuosien määrä seurataan neljännesvuosittain osana osavuosikatsausta.

Kunnan henkilötyövuodet vuonna 2022, toteutuma 1–9/2023 sekä talousarvio ja taloussuunnitelma 2024–2026.

Avdelning / Osasto	Enhet / Yksikkö	Bs /Tp 2022	Bg / Ta 2023	1.9.2023	Bg / Ta 2024
10 Förvaltning och utveckling / Hallinto ja kehitys	110 Förvaltningsavdelningen	15,9	12	16,7	10,7
	130 Utvecklingsavdelningen	9,1	8,5	10,8	9,4
		25	20,5	27,5	20,1
	310 Småbarnspedagogiken	46,6	45,8	50,3	51,3
	320 Utbildningsenheten	103,4	100,5	104	104,3
	330 Vuxenutbildningsenheten	2,5	2,5	2,4	2
30 Bildning / Sivistys	340 Biblioteksenheten	7,4	8	7,5	7,4
	350 Fritidsenheten	11,5	12,2	13,7	15
		171,4	169	177,9	180,8
	710 Miljö och teknik förvaltning	2,4	2,2	1	2,2
	720 Tillsynsenheten	6,6	7	7	6,5
	730 Fastighet- och infra	52,7	37,3	42,7	41,7
70 Miljö och teknik / Ympäristö ja tekniikka	740 Samhällstekniska enheten	3,3	8,5	3,2	0
	750 Planläggningsehneten	1,9	2	2,3	2
	900 Vattenaffärsvirk				4
		66,9	57	56,2	56,4
	TOTALT / YHTEENSÄ	263,3	246,5	261,56	257,3
	skillnad / ero		-16,8	15,1	-4,2

I förvaltningsavdelningens siffror ingår deltidsprocenten för huvudförtroendemän, arbetsarskyddschef och arbetsarskyddsombud samt informationsskyddsombud (totalt 0,7 årsverken).

Hallinto-osaston lukuihin sisältyvät pääluottamusmiesten, työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutettujen sekä tietoturvavastaavan osa-aikaprosentit (yhteenä 0,7 henkilötyövuotta).

Satsning på ledarskap och samarbete

Kunta panostaa johtamiseen ja

yhteistyöhön

Personalenkäten resultat visar att de största utvecklingsområdena inom kommunen är kommunikation, samarbete och ledarskap.

Under hösten 2023 inleddes ett utbildningsprogram inom ledarskap för kommunens alla förmän. Utbildningsprogrammet kommer pågå ännu under våren 2024. Programmets syfte är att stöda och utveckla förmännens kunskaper inom ämnesområden som t.ex. kommunikation och konflikthantering.

Ledarskapet är idag en process av ständig förändring, och genom satsning på ledarskapet satsar vi samtidigt på personalens välbefinnande och arbetsmotivation. Motiverade, kunniga och engagerade ledare är en förutsättning för en fungerande arbetsgemenskap.

Under år 2023 har ledningsgruppen haft som fokusområde att öka och förbättra kommunikationen och samarbetet bland den administrativa personalen. I och med att omsorgens personal övergick till välfärdsområdet och kontorsutrymmen blev tomma togs beslut om att flytta personal från externt hyrda utrymmen till de egna gemensamma och mera ändamålsenliga utrymmena i kommunikansliet i Kimito. Genom detta har kommunen aktivt kunnat minska på kontorsytan och sedan år 2021 minskat ca 100 000 euro i externa hyreskostnader. Ändamålsenliga utrymmen och det ökade samarbetet förbättrar arbetsvälmåendet och arbetets motivation bland personalen.

Framtidens arbetsgivare

Att stärka arbetsgivarbilden handlar mer om vad som görs än vad som sägs. Det handlar om att attrahera potentiella nya medarbetare som kommunen vill rekrytera, och å ena sidan behålla och engagera befintliga medarbetare. Alla som arbetar eller har arbetat i kommunen är ambassadörer som ska stärka kommunens roll som arbetsgivare. Med hjälp av engagerade och kunniga medarbetare har vi en stark grund för att erbjuda våra användare kvalitativa tjänster inom alla kommunens verksamhetsområde.

Henkilöstökyselyn tulokset osoittavat, että eniten kehittämistä kunnassa vaativat viestintä, yhteistyö ja johtaminen. Syksyllä 2023 käynnistyi kaikille kunnan esimiehille suunnattu johtamisen koulutusohjelma. Koulutusohjelma jatkuu vielä keväällä 2024. Ohjelman tavoitteena on tukea ja kehittää esimiesten osaamista muun muassa viestinnässä ja konfliktien hallinnassa. Johtaminen on nykyään jatkuvassa muutoksessa, ja panostamalla johtamiseen panostamme samalla henkilöstön hyvinvointiin ja työmotivaatioon. Toimiva työyhteisö edellyttää motivoituneita, osaavia ja sitoutuneita johtajia.

Vuoden 2023 aikana johtoryhmän painopisteena on ollut hallintohenkilöstön välisen viestinnän ja yhteistyön lisääminen ja parantaminen. Peruspalveluhenkilöstön siirrytyä hyvinvoittialueelle ja toimitilojen jäätyä tyhjiksi henkilöstöä päätteliin siirtää ulkopuoliselta toimijalta vuokratuista tiloista kunnan omistamiin yhteisiin ja tarkoitukseenmukaisempia tiloihin Kemiön kunnantoinistoon. Näin kunta on aktiivisesti pystynyt vähentämään toimistotiloja, ja ulkoiset vuokrakustannukset ovatkin vähentyneet noin 100 000 eurolla vuodesta 2021. Tarkoitukseenmukaiset toimitilat ja yhteistyön lisääminen parantavat henkilöstön työhyvinvointia ja lisäävät työmotivaatiota.

Tulevaisuden työnantaja

Työnantajakuvan vahvistamisessa on kyse enemmänkin siitä, mitä tehdään kuin mitä sanotaan. Tarkoituksesta on houkutella mahdollisia uusia työntekijöitä, jotka kunta haluaa rekrytoida, ja samalla myös säilyttää ja sitouttaa nykyiset työntekijät. Kaikki kunnassa työskentelevät tai työskennelleet ovat lähettiläitä, joiden toivotaan vahvistavan kunnan työnantajaroolia. Sitoutuneiden ja osaavien työntekijöiden avulla meillä on vahvat edellytykset tarjota laadukkaita palveluja käyttäjillellemme kunnan kaikilla toimialoilla.

Kunta pyrkii vetämään puoleensa,

Kommunen ska arbeta för att kunna attrahera, rekrytera och utbilda medarbetare och få dem att stanna.

Våren 2023 ingick kommunen ett nytt avtal om personalens företagshälsovård med Pihlajalinna. Kommunen erbjuder fortsättningsvis sina medarbetare ett brett avtal med sjukvårdstjänster. Personalen erbjuds välmående- och kulturförmån samt lunchförmån via ePassi-applikationen. Även årlig satsning på välmående med sin egen enhet finns det reserverat anslag för.

Kimitoöns kommun är en aktiv och smart arbetsgivare.

rekrytoimaan ja kouluttamaan työntekijöitä sekä saamaan heidät pysymään kunnalla.

Keväällä 2023 kunta teki uuden sopimuksen henkilöstön työterveyshuollosta Pihlajalinnan kanssa. Kunta tarjoaa jatkossakin työntekijöilleen laajat työterveyspalvelut sairaanhoitopalveluineen. Henkilöstölle tarjotaan myös hyvinvointi- ja kulttuurielu sekä lounasetu ePassi-sovelluksen kautta. Kullekin yksikölle on varattu määrärahat myös yhteiseen vuosittaiseen hyvinvoittipanostukseen.

Kemiönsaaren kunta on aktiivinen ja fiksutyönantaja.

3.3 Främjande av hälsa och välfärd - Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Kimitoöns välfärdsberättelse för åren 2022–25 godkändes av fullmäktige i början av år 2022. En välfärdsberättelse uppgörs i kommunerna eller regionalt som ett arbetsredskap för planeringen, utvärderingen och rapporteringen av välfärdspolitiken. Välfärdsberättelsen är en kompakt beskrivning med tillhörande slutsatser om

- kommunens välfärdspolitik
- invånarnas hälsa och välfärd
- förändringar i faktorer som påverkar hälsa och välfärd
- serviceproduktionens förmåga och sätt att svara på välfärdsbehoven
- det förebyggande arbetets kostnader och eventuella resultat.

Välfärdsberättelsen uppgörs en gång per fullmäktigeperiod och uppdateras vid behov under perioden. De tyngdpunktsområden som valts fungerar som en del av budgeten. Tyngdpunktsområdena utvärderas i samband med budgetens förverkligande. Välfärdsberättelsen är en del av kommunens strategiska ledning och den kommer att utnyttjas i planeringen av ekonomin och verksamheten.

Kemiönsaaren hyvinvoinkertomus vuosille 2022–2025 hyväksyttiin valtuustossa vuoden 2022 alussa. Hyvinvoinkertomus valmistellaan kunnassa tai alueellisesti hyvinvointipoliikan suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälineeksi. Hyvinvoinkertomus on tiivis kuvaus johtopäätöksineen

- kunnan toteuttamasta hyvinvointipoliikasta
- asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista
- terveyteen ja hyvinvoiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista
- palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvoittarpeisiin
- ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista.

Hyvinvoinkertomus valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja päivitetään tarvittaessa kauden aikana. Valittavat painopistealueet ovat osa talousarviota. Painopistealueet arvioidaan talousarvion toteutumisen yhteydessä. Hyvinvoinkertomus on osa kunnan strategista johtamista, ja sitä hyödynnetään talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Kimitoöns välfärdsberättelse år 2022–2025

Kimitoöns välfärdsberättelse för åren 2022–2025 är uppgjord utgående från fyra ålderskategorier: 0–15-åringar, 16–25-åringar, arbetsför befolkning och seniorer.

Utgående från tillgänglig hälso- och levnadsdata samt utgående från identifierade behov har följande utvecklingsåtgärder valts:

0–15-åringar:

1. Förebyggande rusmedelsarbete
2. Främjande av den mentala hälsan samt öka gemenskapen
3. Främjande av rörelse och motion
4. Främjande av hälsosamma kostvanor

16–25-åringar

1. Förebyggande åtgärder kring rusmedel
2. Främjande av mentala hälsan
3. Minska ensamhet och öka gemenskapen

Arbetsför befolkning

1. Förebyggande åtgärder kring rusmedel
2. Öka gemenskapen
3. Förbättra familjers varda
4. Främjande av mentala hälsan
5. Främjande av en aktiv och hälsosam livsstil

Seniorer

1. Förebyggande åtgärder kring rusmedel
2. Främjande av kost och motion
3. Öka gemenskap och delaktighet samt förebygga ensamhet

Alla åldersgrupper

1. Hälsofrämjande verksamhet för att orka bättre med vardagen
2. Förbättra delaktigheten
3. Utöka samarbetet med tredje sektorn

För varje utvecklingsåtgärd finns mål och åtgärd beskrivet i välfärdsberättelsen. Välfärdsgruppen ansvarar för fortsatt beredning av utvecklingsåtgärderna.

Kemiönsaaren 2022–2025

hyvinvoinkertomus

Kemiönsaaren hyvinvoinkertomus 2022–2025 on jaettu neljään osaan seuraavien ikäryhmien mukaan: 0–15-vuotiaat, 16–25-vuotiaat, työikäinen väestö ja seniorit.

Käytettävissä olevien terveyttä ja elämää koskevien tietojen sekä tunnistettujen tarpeiden perusteella eri ikäryhmiille on määritelty seuraavat kehittämistoimenpiteet:

0–15-vuotiaat

1. Ehkäisevä päihdetyö
2. Mielenterveyden edistäminen ja yhteisöllisyuden lisääminen
3. Liikkumisen ja liikunnan edistäminen
4. Terveellisten ruokatottumusten edistäminen

16–25-vuotiaat

1. Toimenpiteet päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi
2. Mielenterveyden edistäminen
3. Yksinäisyyden vähentäminen ja yhteisöllisyuden lisääminen

Työikäinen väestö

1. Toimenpiteet päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi
2. Yhteisöllisyuden lisääminen
3. Perheiden arjen parantaminen
4. Mielenterveyden edistäminen
5. Aktiivisten ja terveellisten elintapojen edistäminen

Seniorit

1. Toimenpiteet päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi
2. Ravinnon ja liikunnan edistäminen
3. Yhteisöllisyuden ja osallisuuden lisääminen sekä yksinäisyyden ehkäiseminen

Kaikki ikäryhmät

1. Terveyttä edistävä toiminta, joka auttaa jaksamaan paremmin arjessa
2. Osallisuuden lisääminen
3. Yhteistyön lisääminen kolmannen sektorin kanssa

Hyvinvointikertomuksessa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet kullekin kehittämistoimenpiteelle. Hyvinvointiryhmä vastaa kehittämistoimenpiteiden jatkovalmistelusta.

3.4 Näringsliv - Elinkeinoelämä

Under 2023 har näringsslivsnämnden arbetat fram ett nytt näringsslivsprogram för kommunen. Under hösten kommer programmet att behandlas av fullmäktige. Näringsslivsprogrammet är näringsslivets och kommunens gemensamma dokument som pekar på vilka gemensamma frågor som vi tillsammans, kommun och näringssliv, ska arbeta med för att skapa goda verksamhetsförutsättningar för näringsslivet på Kimitoön.

Näringsslivsprogrammets mål är ett påtagligt starkt företagsklimat i Kimitoöns kommun. Näringsslivsprogrammet visar vad näringsslivet på Kimitoön behöver. Programmets fokusområden är vad som krävs för att Kimitoön ska vara en plats där företag kan växa och utvecklas, dit nya företag lockas och där nya företag startas.

Kimitoöns näringsslivsprogram har fyra tydliga fokusområden som beskriver kommunens långsiktiga näringsslivssamarbete. Fokusområdena sätter ramarna för och prioriterar inom kommunens arbete med näringsslivsutveckling.

Allt arbete som genomförs inom ramen för näringsslivsprogrammet syftar till

- en företagsservice med hög tillgänglighet, professionellt bemötande och tydlig service.
- att förstärka attraktionskraften genom att vara en aktör som bidrar till etableringar och utveckling av företag.
- tillväxt i näringsslivet genom att dra nytta av senaste kunskap och därigenom möjliggöra fler arbetstillfällen.
- företagsamhet som tar sitt uttryck i att vi tar egna och välkomnar initiativ för

Vuoden 2023 aikana elinkeinolautakunta on työstänyt kunnan uutta elinkeino-ohjelmaa. Kunnanvaltuusto tulee syksyn aikana päätämään ohjelmasta. Elinkeino-ohjelma on elinkeinoelämän ja kunnan yhteinen asiakirja, jossa tuodaan esiin ne yhteiset asiat, joiden parissa me, kunta ja yritykset, teemme yhteistyötä luodaksemme hyvät toimintaedellytykset Kemiönsaaren elinkeinoelämälle.

Elinkeino-ohjelman tavoitteena on merkittävästi vahva yritysilmapiiri Kemiönsaaren kunnassa. Elinkeino-ohjelma tuo esiin sen, mitä Kemiönsaaren elinkeinoelämä tarvitsee. Ohjelman painopistealueet osoittavat mitä tarvitaan, jotta Kemiönsaaresta saadaan sellainen paikka, jossa yritykset voivat kasvaa ja kehittyä, jonka uusia yrityksiä houkutellaan ja jossa uusia yrityksiä perustetaan.

Kemiönsaaren elinkeino-ohjelmassa on neljä selkeää painopistealuetta, jotka kuvaavat kunnan pitkäjänteistä yritysyhteistyötä. Painopistealueet luovat puitteet ja prioriteetit kunnan elinkeinoelämän kehittämistyölle.

Kaikki elinkeino-ohjelman puiteissa tehty työ tähtää

- yrityspalveluun, jolle on ominaista hyvä saatavuus, ammattimaisuus ja selkeä palvelu,
- lisättyn vetovoimaan edistämällä yritysten perustamista ja kehittämistoimintaa,
- elinkeinoelämän kasvuun hyödyntämällä uusinta osaamista ja mahdollistamalla siten uusia työmahdollisuuksia,
- yrittäjyyteen tekemällä omia aloitteita ja otamme mielellämme vastaan aloitteita ennakoivasta

proaktiva dialoger med näringslivet och främjar försökskultur. Vi öppnar upp kommunens data för insyn och transparens men också för innovation och entreprenörskap.

Företagsservice

Företag kontaktar Kimitoöns kommun i många frågor, till exempel för rådgivning, vid upphandlingar och beslut. Oavsett vad det gäller, ska företag få professionellt, snabbt och tydligt bemötande. Därför ska Kimitoöns kommun ha kunskap och förståelse om företagens vardag. En god företagsservice gör att kommunen kan hålla en naturlig kontakt till företagen och verka för företagandet med de verktyg och inom de ramar som är tillbörliga för samhället.

Prioriterade insatser inom fokusområdet är:

- Samverkan och dialog med näringslivet
- Process för upphandling
- God tillgänglighet för företagen

Attraktionskraft

Att vara en attraktiv plats för företagande bidrar till etablering och utveckling av företag. För att uppnå en positiv nettoinflytning krävs bland annat att det skapas fler arbetsställfällen. Det sker genom att befintliga företag på Kimitoön utvecklas och växer, att det startas nya företag och att vi lockar nya företag att flytta till Kimitoön.

Prioriterade insatser inom fokusområdet är:

- Proaktiv samhällsplanering
- Aktiv sysselsättningspolitik
- Engagera deltidboende
- Vi drar fördel av de starka varumärken som associeras till Kimitoön

Tillväxt

Företagande och utfört arbete skapar tillväxt. Hållbar tillväxt är en allt viktigare konkurrensfördel för företagen med tanke på såväl kunder, arbetskraft som investeringar. Branscherna och företagen måste förnya sig för att kunna attrahera och hålla kvar kunder, anställa och investera i framtiden. Tillväxtmöjligheterna måste kunna identifieras och utnyttjas och för detta

vuoropuhelusta elinkeinoelämän edustajien kanssa sekä edistämällä kokeilukulttuuria. Avaamme kunnan datan edistääksemme avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, mutta myös edistääksemme innovointia ja yrityjyyttä.

Yrityspalvelut

Yritykset ottavat yhteyttä Kemiönsaaren kuntaan monissa asioissa, esimerkkeinä neuvonta, hankinnat ja päätökset. Kaikissa asioissa yrityksiä tulee kohdella ammattimaisesti, nopeasti ja selkeästi. Siksi Kemiönsaaren kunnalla on oltava tietoa ja ymmärrystä yritysten arjesta. Hyvä yrityspalvelu antaa kunnalle mahdollisuuden ylläpitää luonnonlista yhteyttä yrityksiin sekä edistää yrityjyyttä yhteiskunnan kannalta sopivin välinein ja soveltuissa puitteissa.

Ensisijaiset toimenpiteet painopistealueella:

- Yhteistyö ja vuoropuhelu elinkeinoelämän kanssa
- Hankintaprosessi
- Hyvä saavutettavuus yrityksille

Vetovoima

Paikkakunnan vetovoimaisuus yrityjen keskuudessa edistää yritysten perustamista ja kehittämistä. Positiivisen nettомуuron saavuttaminen edellyttää muun muassa uusien työpaikkojen luomista. Tämä tapahtuu kehittämällä ja kasvattamalla Kemiönsaaren olemassa olevia yrityksiä, perustamalla uusia yrityksiä sekä houkuttelemalla yrityksiä muualta siirtymään Kemiönsaareen.

Ensisijaiset toimenpiteet painopistealueella:

- Ennakoiva yhdyskuntasuunnittelu
- Aktiivinen työllisyyspolitiikka
- Osa-aika-asukkaiden osallistaminen
- Hyödynnämme Kemiönsaareen liittyviä vahvoja tavaramerkkejä

Kasvu

Yrittäjyys ja tehty työ luovat kasvun. Kestävä kasvu on yhä tärkeämpi kilpailuetu yrityksille niin asiakkaita, työvoimaa kuin investointeja ajatellen. Houkutellakseen ja pitääkseen asiakkaita sekä voidakseen palkata

behövs kunskap. Näringslivet i Kimitoöns kommun utgörs i överväldigande majoritet av mikroföretag som behöver kontinuerlig kunskaps- och kompetenshöjning.

Kimitoön har många styrkor som svarar på efterfrågetrenderna. Här erbjuds livskvalitet med närhet till hav, skog och landsbygd, en trygg vardag med bra uppkopplingsmöjligheter till internet. Samtidigt är det endast en dryg timme till Åbo och två till Helsingfors. När världen förändras med nya res- och arbetsmönster har Kimitoön alla möjligheter att locka nya invånare, företag och besökare till hela kommunen.

Prioriterade insatser inom fokusområdet är:

- Kunskapsbaserad ledning
- Utbildning och fostran
- Goda exempel
- Hållbar tillväxt

Företagsamhet

Att skapa god företagsamhet handlar om att öka antalet nystartade företag och bibehålla en positiv nettoutveckling av företag i kommunen. Kommunen verkar för en omställning av etablerat näringssliv mot ökad hållbarhet, mångfald i näringsslivet och digitalisering samt att erbjuda tjänster och data som underlättar företagens vardag.

Prioriterade insatser inom fokusområdet är:

- Befrämlja företagsetableringar
- Start Kimitoön
- Boost Kimitoön

työvoimaa ja kyettäkseen investoimaan tulevaan, toimialojen ja yritysten on uusiuduttava. Kasvun mahdollisuudet on tunnistettava ja niitä on osattava hyödyntää. Elinkeinoelämä Kemiönsaarella koostuu ylivoimaisesti mikroyrityksistä, jotka tarvitsevat jatkuvaa tiedon ja osaamisen kehittämistä.

Kemiönsaarella on paljon kysyntätrendeihin vastaavia vahvuusksia. Täällä tarjotaan elämänlaatua meren, metsän ja maaseudun läheisyydessä, turvallista arkea hyvien verkkoyhteysmahdollisuuksien kanssa. Samaan aikaan Turkuun on vain reilu tunti ja Helsinkiin kaksi. Kun maailma muuttuu uusien matkustus- ja työtottumosten myötä, Kemiönsaarella on kaikki mahdollisuudet houkutella uusia asukkaita, yrityksiä ja vieraita koko kuntaan.

Ensisijaiset toimenpiteet painopistealueella:

- Tiedolla johtaminen
- Koulutus ja kasvatus
- Hyviä esimerkkejä
- Kestävä kasvu

Yrittäjyys

Hyvän yrittäjyuden luomisessa on kyse uusien yritysten määrän lisäämisestä ja yritysten positiivisen nettokehityksen ylläpitämisestä kunnassa. Kunta edistää vakiintuneiden yritysten siirtymistä kohti kestävämpää kehitystä, monimuotoisuutta ja digitalisaatiota sekä tarjoaa sellaisia palveluja ja tietoja, jotka helpottavat yritysten arkea.

Ensisijaiset toimenpiteet painopistealueella:

- Edistetään yritysten perustamista
- Start Kemiönsaari
- Boost Kemiönsaari

3.5 Miljöåtgärder - Ympäristötoimenpiteet

I kommunens miljöprogram har tre huvudmålsättningar satts: Kolneutralitet, värnandet av naturens mångfald och vattendragens tillstånd. Miljöprogrammets åtgärder överförs till årliga mål genom att de kopplas till årliga mål i budgeten.

Kunnan ympäristöohjelma rakentuu kolmen päätavoitteen ympärille, jotka ovat hiilineutraalius, luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja vesistöjen tilan parantaminen. Ympäristöohjelman toimenpiteet muunnetaan vuotuisiksi

Åtgärder under år 2024

I budgeten för år 2024 ingår följande åtgärder:

1. Miljökoordinator anställs

För att verkningsfullt kunna arbeta för de fastslagna miljömålen förutom genom samarbete och engagemang mellan avdelningarna och verksamheterna behövs en koordinerande resurs som sammanför arbetet och kontinuerligt driver frågorna framåt. För att kunna möjliggöra denna satsning har ansökts om projektbidrag från miljöministeriet.

Ansvar för åtgärden: Den interna styrgruppen för miljöarbetet

Förverkligas: 11/2023-08/2024

Budgetmedel finns reserverat: Extern finansiering (40 000 euro) beviljad.

2. Miljösommarjobben fortsätter

Ungdomar i årskurserna 7–8 på Kimitoön erbjuds möjlighet att sommarjobba med uppgifter som har en konkret inverkan på vår lokala miljös välmående. Uppgifterna kommer att vara direkt kopplade till miljöarbete på olika sätt och eleverna kommer att jobba tillsammans med kommunens trädgårdsmästare.

Ansvar för åtgärden:

Utvecklingsavdelningen

Förverkligas: Sommaren 2024

Budgetmedel finns reserverat: Ingår i budgetförslag.

3. Pilotprojekt för främjande av Skärgårdshavets vattenskydd genom utökning av jordbruksbehandlingsmetoder

Kommunen arbetar aktivt för att sondera möjligheterna för att genomföra

tavoitteiksi siten, ettäne kytketään talousarvion vuosittaisiin tavoitteisiin.

Toimenpiteet vuonna 2024

Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvä seuraavat toimenpiteet:

1. Ympäristökoordinaattorin palkkaaminen

Jotta asetetut ympäristötavoitteet voidaan saavuttaa tehokkaasti, tarvitaan yksiköiden ja toimintojen välisen yhteistyön ja sitoutumisen lisäksi koordinaattori, joka koordinoi työtä ja ajaa asioita aktiivisesti eteenpäin. Tämän panostuksen mahdollistamiseksi on haettu ympäristöministeriöltä hankeavustusta.

Toimenpiteen vastuutaho: Ympäristöön sisäinen ohjausryhmä

Toteutus: 11/2023-08/2024

Varatut määrärahat: Ulkoista rahoitusta myönnetty (40 000 euroa).

2. Ympäristötyöpainotteiset kesätyöpaikat

Kemiönsaaren 7–8-luokkalaisille nuorille tarjotaan mahdollisuutta tehdä kesätyötä, jolla on konkreettinen vaikutus paikallisen ympäristön hyvinvointiin. Työtehtävät liittyvät eri tavoin suoraan ympäristötyöhön, ja nuoret työskentelevät yhdessä kunnan puutarhuriin kanssa.

Toimenpiteen vastuutaho: Kehitysasto

Toteutus: Kesällä 2024

Varatut määrärahat: Sisältyvä talousarviosykeen

3. Pilottihanke Saaristomeren vesiensuojelun edistämiseksi maatalouden käsittelymenetelmiä laajentamalla

Kunta pyrkii aktiivisesti kartoittamaan

ett pilotprojekt för att koppla ihop främjandet av vattenskyddsåtgärder genom att möjliggöra strukturkalk likställt med gips- och fiberbehandling på Kimitoöns område.

Preliminära sonderingar för ett ev. pilotprojekt har gjorts inom ramen för arbetet utgående från en fullmäktigemotion från år 2023. I regeringsprogrammet har följande skrivning tagits in, vilket torde göra det ändamålsenligt att fortsätta sonderingar för ett möjligt pilotprojekt på Kimitoön.

"Regeringen gör utnyttjandet av jordförbättringsmedel mångsidigare, såsom behandlingar med gips, fiber och strukturkalk, så att jordbruken har alternativ och kan välja de lösningar som passar dem bäst."
(Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering)

Ansvar för åtgärden: Den interna styrgruppen för miljöarbetet

Förverkligas: Sonderingsarbete fortsätter under år 2024

Budgetmedel finns reserverat: Kräver extern finansiering

mahdollsuisia toteuttaa pilottihanke, jolla yhdistetään vesien suojojen edistämistoimet mahdollistamalla rakennekalkki kipsi- ja kuitukäsittelyn rinnalla Kemiönsaaren alueella.

Mahdollsisen pilottihankkeen alustavia tunnusteluja on tehty vuonna 2023 tehdyin valtuustoaloitteeseen liittyvän työn puitteissa. Hallitusohjelmaan on tehty seuraava kirjaus, minkä perusteella lienee tarkoitukseenmukaista jatkaa tunnusteluja mahdollsisen pilottihankkeen saamiseksi Kemiönsaareen:

"Hallitus monipuolistaa maanparannusaineiden hyödyntämistä, kuten kipsi-, kuitu- ja rakennekalkkikäsittelyitä niin, että viljelijöillä on vaihtoehtoja valita itselleen parhainen sopivia ratkaisuja."
(Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma)

Toimenpiteen vastuutaho:

Ympäristöön sisäinen ohjausryhmä

Toteutus: Tunnusteluja jatketaan vuoden 2024 aikana

Varatut määrärahat: Edellyttää ulkopuolista rahoitusta

4. Kampanjer informationstillfällen och om energisparåtgärder

Kommunen fortsätter vara aktivt med i kampanjer och informationstillfällen med anknytning till miljötema, så som energisparkampanjen "Snäppet Svalare / Astetta Alemmas", "Earth Hour" och "Miljoona Roskapussia".

Ansvar för åtgärden: Utvecklingsavdelningen och avdelningen för miljö och teknik

Förverkligas: Pågående och nya åtgärder tillkommer kontinuerligt

Budgetmedel finns reserverat: Ingår i ordinarie verksamhet

4. Energiansäästötoimia koskevat kampanjet ja infotilaisuudet

Kunta osallistuu jatkossakin aktiivisesti ympäristöaiheisiin kampanjoihin ja infotilaisuuksiin, kuten Astetta alemmas, Earth hour ja Miljoona roskapussia.

Toimenpiteen vastuutaho:

Kehitysosasto ja ympäristö- ja teknikkaosasto

Toteutus: Toimenpiteitä on käynnissä, ja lisäksi uusia tulee jatkuvasti

Varatut määrärahat: Sisältyy tavanomaiseen toimintaan

5. Koldioxidsnåla logistiklösningar stöds och utvecklas

5. Vähähiilisten logistiikkaratkaisujen tukeminen

ja kehittäminen

Kommunen stöder utvecklingen för miljövänliga logistiklösningar, t.ex. resekedjor till land och havs, vilket i praktiken innebär att det ska finnas lättillgängliga och mångsidiga sätt att ta sig fram till olika resmål också utan egen bil eller båt. Som följd utnyttjas kollektivtrafiken bättre och privatbilismen till resmålen minskar, trafiksäkerheten i närheten av destinationerna ökar och utsläppen minskar. Även resmålens tillgänglighet förbättras, eftersom alla inte har tillgång till egen bil.

En viktig del i utvecklingsarbetet är framtagning, koordination och presentation av tidtabellsdata, tillsammans med olika aktörer. Bättre digital tillgänglighet är ett genomskärande tema i utvecklingen av logistiklösningar.

Ett trafikseminarium ordnas tillsammans med NTM-centralen och en informationskampanj ordnas för ökad användning av kollektivtrafik.

Ansvar för åtgärden:
Utvecklingsavdelningen

Förverkligas: I samband med olika projekt under 2023

Budgetmedel finns reserverat:

Inkluderade i projektbudgeter, totalt ca 15 000 euro

6. Gatubelysningen byts ut till energisnåla LED-lampor

Gatubelysningen byts ut till energisnåla LED-lampor under åren 2023–2024. I slutet av år 2023 är 40 procent utbytta och år 2024 är målet nått då 85 procent av kommunens gatubelysning är LED lampor.

Ansvar för åtgärden: Avdelningen för teknik och miljö

Förverkligas: under åren 2023–2024

Budgetmedel finns reserverat: I investeringsbudgeten, 200 000 euro år 2024

Kunta tukee ympäristövällisten logistiikkaratkaisujen kehittämistä, kuten maitse ja meriteitse toteutettavia matkaketjuja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että eri matkakohteisiin on oltava helppokulkisia ja monipuolisia tapoja päästä myös ilman omaa autoa tai venettä. Tämän myötä joukkoliikenteen hyödyntäminen paranee ja yksityisautoilu matkakohteisiin vähenee, liikenneturvallisuus kohteiden lähistöllä paranee ja päästöt vähenevät. Myös matkakohteiden saavutettavuus paranee, koska kaikilla ei ole käytössään omaa autoa.

Tärkeä osa kehittämistyötä on aikataulutietojen tuottaminen, koordinointi ja esittely yhdessä eri toimijoiden kanssa. Digitaalisen saavutettavuuden parantaminen on läpileikkaava teema logistiikkaratkaisujen kehittämisessä.

ELY-keskuksen kanssa järjestetään liikenneseminaari ja joukkoliikenteen käytön lisäämiseksi järjestetään tiedotuskampanja.

Toimenpiteen vastuutaho: Kehitysosasto
Toteutus: Eri hankkeiden yhteydessä vuonna 2024

Varatut määrärahat: Sisällytetty hankebudjetteihin, yhteensä noin 15 000 euroa

6. Katuvalaistuksen korvaaminen energiasta vähillä LED-lampuilla

Katuvalaisimiin vaihdetaan energiasta vähästävät LED-lamput vaiheittain vuosina 2023–2024. Vuoden 2023 lopussa 40 prosenttia on vaihdettu, ja vuonna 2024 tavoite on saavutettu, kun 85 prosenttia kunnan katuvalaistuksesta on LED-lamppuja.

Toimenpiteen vastuutaho: Ympäristö- ja tekniikkaosasto

Toteutus: Vuosina 2023–2024

Varatut määrärahat:

Investointitalousarviossa 200 000 euroa vuodelle 2024

7. Bidrag för lokala åtgärder för att förbättra vattendragens tillstånd

Utvecklas ett system där privata markägare kan söka bidrag för att förbättra vattendragens tillstånd.

Kommunen ansöker om finansiering för att identifiera åtgärder för att minska de största belastningskällorna i vattendragen och att utarbeta en samarbetsplan för att förbättra vattendragens tillstånd.

Ansvar för åtgärden: Avdelningen för miljö och teknik

Förverkligas: under 2024

Budgetmedel finns reserverat: 25 000 euro i tekniska avdelningens budget

7. Paikallisten toimenpiteiden tukeminen vesistöjen tilan parantamiseksi

Kehitetään järjestelmä, jonka puitteissa yksityiset maanomistajat voivat hakea avustuksia vesistöjen tilan parantamiseksi. Kunta hakee rahoitusta, jotta voidaan määritellä toimenpiteet vesistöjen suurimpien kuormituslähteiden vähentämiseksi ja laatia yhteistoimintasuunnitelma vesistöjen tilan parantamiseksi.

Toimenpiteen vastuutaho: Ympäristö- ja tekniikkaosasto

Toteutus: Vuoden 2024 aikana

Varatut määrärahat: 25 000 euroa teknisen osaston talousarviossa

8. Kommunen går med i kommunernas energieffektivitetsavtal

Kommunsektorns energieffektivitetsavtal (KETS) är ett avtal mellan arbets- och näringsministeriet, Energimyndigheten och Kommunförbundet och gäller effektivare energianvändning inom den kommunala sektorn.

Kommunen undertecknar ett anslutarspecifikt Energieffektivitetsavtal där den förbindes sig till åtgärderna och målsättningarna i Kommunsektorns energieffektivitetsavtal.

Staten erbjuder stöd för kommuner som anslutit sig till energieffektivitetsavtalet bl.a. för i bruktagandet av ny energieffektiv teknologi, energieffektivitetsinvesteringar och energikartläggningar.

Huvudmålet med avtalet är att energieffekteten i kommunens verksamhet ökas så att energiförbrukningen minskar med 7,5 procent fram till 2025. Kommunen kommer att rapportera årligen i uppföljningssystemet om de energieffektiveringsåtgärder som har vidtagits samt om övrig verksamhet som

8. Kunta liittyy kuntien energiatehokkuussopimukseen

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS) on työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton välinen sopimus, jolla pyritään kunta-alan energian käytön tehostamiseen. Kunta allekirjoittaa liittyjäkohtaisen energiatehokkuussopimuksen, jossa se sitoutuu kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Valtio tarjoaa tukea kunnille, jotka ovat liittyneet energiatehokkuussopimuksen piiriin muun muassa tukemalla uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoa, energiatehokkuusinvestointeja ja energiakartoituksia. Sopimuksen päätavoitteena on lisätä kunnan toiminnan energiatehokkuutta siten, että energiankulutus vähenee 7,5 prosentilla vuoteen 2025 mennessä. Kunta raportoi vuosittain seurantajärjestelmään toteutuneista energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä sekä muusta energiatehokkuuden parantamiseen

syftar till att förbättra energieffektiviteten.

Ansvar för åtgärden: Avdelningen för teknik och miljö

Förverkligas: under 2024

Budgetmedel finns reserverat: 10 000 euro i tekniska avdelningens driftsbudget

tähtäävästä toiminnasta.

Toimenpiteen vastuutaho: Ympäristö- ja teknikkaosasto

Toteutus: Vuoden 2024 aikana

Varatut määrärahat: 10 000 euroa teknisen osaston käyttötalousarviossa

9. Miljöfostran i alla åldrar: En till skola eller daghem med i "Grön flagg" miljömärket

Grön Flagg är ett pedagogiskt verktyg för hållbar utveckling i daghem, skolor och läroanstalter. Därtill är Grön Flagg ett internationellt miljöcertifikat för det pedagogiska området. Alla som uppfyller kriterierna för programmet beviljas programmets symbol, Grön Flagg, som certifikat.

Kriterierna för Grön Flagg styr och utvecklar verksamheten mot att behandla miljöfrågor på ett långsiktigt och resultatinriktat sätt. När deltagarnas projekt uppfyller programmets kriterier premieras verksamheten med certifikatet, som utgörs av en riktig grön flagga som hissas i topp. Flaggan berättar på så vis också för utomstående att man här bedriver miljöansvarsfull verksamhet.

Ansvar för åtgärden:

Bildningsavdelningen

Förverkligas: 2024

Budgetmedel finns reserverat: Ingår i ordinarie verksamhet

Information om miljöarbetet och åtgärderna publiceras på kommunens hemsidor under hela året.

9. Ympäristökasvatusta kaikenkäisille: yksi koulu tai päiväkoti lisää mukaan Vihreä lippu -ympäristöohjelmaan

Vihreä lippu on Suomen suurin kestävän kehityksen ohjelma ja kansainvälinen ympäristömerkki päiväkodeille, kouluille, oppilaitoksille ja vapaa-ajan toimijoille. Ohjelman osallistujille myönnetään Vihreä lippu -sertifikaatti osoitukseksi toiminnan jatkuvasta kehittämisestä kestävämmäksi.

Vihreän lipun kriteerit ohjaavat ympäristöasioiden pitkäjänteiseen kehittämiseen ja tulokselliseen työskentelyyn. Kun osallistujien hanke täyttää ohjelman kriteerit, se palkitaan sertifikaatilla ja salkoon nostettavalla vihreällä lipulla. Lippu kertoo samalla ympäristövastuullisesta toiminnasta myös ulkopuolisille.

Toimenpiteen vastuutaho: Sivistysosasto

Toteutus: 2024

Varatut määrärahat: Sisältyy tavanomaiseen toimintaan

Tietoa ympäristötyöstä ja toimenpiteistä julkaistaan kunnan verkkosivuilla ympäri vuoden.

3.6 Budgetberedning och balansering av ekonomin - Talousarviovalmistelu ja talouden tasapainottaminen

Budgetberedningen 2024

Beredningen inför budget 2024 inleddes under våren 2023 så att kommunstyrelsen fastställde budgetramen i juni. Budgetramen utarbetades utgående från bokslut 2022 och budget 2023, samt genom att beakta kommande förändringar i verksamheten och ekonomin. Den globala ekonomin är i stor gungning och inflationstillväxten har medfört betydande kostnadsökningar. År 2023 budgetutfall prognostiseras att utfalla enligt budget, eller aning bättre. Mest genom ökade skatteinkomster. Driftsekonomin följer budgeten och står fokus sätts för tillfället på verksamhetskostnaderna som under året ökat märkbart.

I budgetramen beaktades 2,4 procent för löneförhöjningar samt 3 procent ökning för såväl köp av tjänster som för totala köp av material. Ramen hade ett årsbidrag på 4,48 miljoner euro och visade ett överskott på 1,24 miljoner euro. Budgetramen inkluderade hela ekonomiplanperioden.

Avdelningarna gjorde utgående från budgetramen sitt första förslag inom september. Det sammanräknade budgetförslaget hade ett verksamhetsbidrag på 18,51 miljoner euro, ett årsbidrag på 4,04 miljoner euro och ett överskott på nästan 790 000 euro.

Skatteprognosens för skatteinkomsterna har sedan fastställandet av ramen förbättrats med 58 000 euro medan statsandelarna har förbättrats med drygt 200 000 euro.

Nämnderna behandlade budgetförslagen i september och ingången av oktober.

Fullmäktiges budget har ett verksamhetsbidrag på 18,42 miljoner euro och som överskrider budgetramens verksamhetsbidrag med 404 000 euro. Årsbidraget i den godkända budgeten är 4,33 miljoner euro och underskrider budgetramen med knappa 153 000 euro. Överskottet i budgeten är drygt 1 miljon euro.

Vuoden 2024 talousarvion valmistelu

Vuoden 2024 talousarvion valmistelu käynnistyi keväällä 2023 siten, että kunnanhallitus vahvisti talousarviokehysen kesäkuussa. Talousarviokehys laadittiin vuoden 2022 tilinpäätöksen ja vuoden 2023 talousarvion pohjalta sekä huomioimalla toiminnessa ja taloudessa tapahtuvat muutokset. Maailmantalous on myllerryksessä, ja inflaation kasvu on nostanut kustannuksia merkittävästi. Vuoden 2023 talousarviototeutuman ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti tai jopa hieman paremmin. Eniten tähän ovat vaikuttaneet lisääntyneet verotulot. Käyttötalous on talousarvion mukainen. Keskiössä ovat tällä hetkellä toimintakulut, jotka ovat kasvaneet merkittävästi vuoden aikana.

Talousarviokehysessä huomioitiin 2,4 prosentin palkankorotukset sekä 3 prosentin korotus ostopalveluihin ja materiaalien kokonaistostoihin. Kehyksen vuosikate on 4,48 miljoonaa euroa, ja se oli 1,24 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Talousarviokehys kattaa koko taloussuunnitelmakauden.

Osastot laativat ensimmäiset talousarviokehykseen perustuvat esityksensä syyskuun aikana. Talousarviosityksen yhteenlaskettu toimintakate oli 18,51 miljoonaa euroa, vuosikate 4,04 miljoonaa euroa ja ylijäämä lähes 790 000 euroa.

Verotulojen veroennuste on kehyksen vahvistamisen jälkeen parantunut 58 000 euolla, samanaikaisesti kun valtionosuudet ovat lisääntyneet reilulla 200 000 euolla.

Lautakunnat käsittelevät talousarviosityksiä syyskuussa ja lokakuun alussa. Valtuoston talousarvion toimintakate on 18,42 miljoona euroa ja ylittää talousarviokehysen toimintakatteen melkein 404 000 euolla. Vuosikate hyväksyttyssä talousarviossa on 4,33

I kommunstyrelsens budgetförslag hade bildningsnämndens förslag om tilläggsresurs till biblioteksenheten strukits och kultur- och fritidsnämndens investeringsförslag på investeringspott om 35 000 euro hade överförts till driftskostnader.

Fullmäktige beslutade om en ökning av vägbidragen med 10 000 euro.

Investeringarna i budgeten uppgår till 3,79 miljoner euro varav 3,56 miljoner euro härför sig till kommunen och 230 000 euro till vattenaffärsvetket.

I kommunallagen § 110 stipuleras följande: Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kommunen ska i ekonomiplanen besluta om specificerade åtgärder genom vilka underskottet täcks under den nämnda tidsperioden.

Kommunens balansräkning för år 2022 visar ett ackumulerat överskott på 18,76 miljoner euro. Ändrade budgeten för år 2023 visar ett överskott på drygt 3 miljoner euro och prognoserna för år 2023 visar att utfallet för året utfaller enligt budget eller till och med aning bättre.

Budgeten för år 2024 ökar överskottet med drygt 1 miljon euro. Det ackumulerade överskottet beräknas i slutet av år 2024 vara kring 22,7 miljoner euro och i slutet av ekonomiplaneperioden drygt 23,4 miljoner euro.

Möjliga budgetändringar som sker i slutet av år 2023 finns inte beaktade i detta budgetförslag. Budgetförslaget har uppgjorts utgående från nuvarande organisation. Kommunstyrelsen och fullmäktige kommer under hösten behandla

miljoona euroa ja alittaa talousarviokehysen vajaalla 153 000 euolla. Ylijäämä kunnanhallituksen talousarvioehdotuksessa on reilu 1 miljoonaa euroa. Kunnanhallituksen talousarviosesityksessä sivistyslautakunnan ehdottama lisäresurssi kirjastoyksikköön oli poistettu, ja kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan investointiehdotus 35 000 euron investointierästä oli siirretty käyttökuluihin. Valtuusto hyväksyi 10 000 euron lisäyksen tieavustuksiin.

Talousarviossa on investointeja 3,79 miljoonalla eurolla, joista 3,56 miljoonaa euroa liittyy kuntaan ja 230 000 euroa vesiliikelaitokseen.

Kuntalain 110 §:ssä säädetään, että talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviolla ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan vuoden 2022 taseessa on 18,76 miljoonaa euroa kertynyttä ylijäämää. Vuoden 2023 muutettu talousarvio on runsaat 3 miljoonaa euroa ylijäämäinen, ja vuotta 2023 koskevan ennusteen mukaan toteutuma on talousarvion mukainen tai jopa hieman parempi.

Vuoden 2024 talousarvio kasvattaa ylijäämää reilulla 1 miljoonalla eurolla. Kertynyttä ylijäämää arvioidaan olevan vuoden 2024 lopussa noin 22,7 miljoonaa euroa ja taloussuunnitelmakauden lopussa reilut 23,4 miljoonaa euroa.

Mahdollisia vuoden 2023 loppupuolella tehtäviä talousarviomuutoksia ei ole huomioitu tässä talousarviosesityksessä.

organisationsförnyelsen vilken kommer tillämpas från ingången av år 2024.

Talousarvioehdotus on laadittu nykyisen organisaation mukaan. Kunnanhallitus ja valtuusto käsittelevät syksyn aikana organisaatiouudistusta, jota tullaan soveltamaan vuoden 2024 alusta.

Interna poster - Sisäiset erät	BG2024 TA2024
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	7 018 813
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	3 094 976
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	
Hyror / Vuokrat	3 356 716
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	567 121
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-7 018 813
Personalkostnader/Henkilöstökulut	
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	
Pensionsutgifter/Eläkekulut	
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-3 401 649
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 703
Understöd/Avustukset	
Hyror/Vuokrat	-3 356 716
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-213 745
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	0
Skatteinkomster/Verotulot	
Statsandelar/Valtionosuudet	
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	
Ränteintäkter/Korkotuotot	163 000
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	60 000
Räntekostnader / Korkokulut	-163 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-60 000
Årsbidrag/Vuosikate	0
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	0
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	0

Externa poster - Ulkoiset erät	BG2024 TA2024
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	5 013 683
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	2 066 107
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	435 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	592 643
Hyror / Vuokrat	1 670 589
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	249 344
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-23 447 871
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-14 121 825
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-4 999 187
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 646 906
Understöd/Avustukset	-1 201 421
Hyror/Vuokrat	-321 091
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-157 441
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-18 434 188
Skatteinkomster/Verotulot	13 851 000
Statsandelar/Valtionosuudet	9 206 702
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-304 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	13 000
Räntekostnader / Korkokulut	-310 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-7 000
Årsbidrag/Vuosikate	4 319 514
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-3 385 000
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	934 514
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	133 500
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	1 068 014

Totalt / Yhteensä	BG2024 TA2024
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	12 032 496
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	5 161 083
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	435 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	592 643
Hiresintäkter/ Vuokratuotot	5 027 305
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	816 465
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-30 466 684
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-14 121 825
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-8 400 836
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 693 609
Understöd/Avustukset	-1 201 421
Hyror/Vuokrat	-3 677 807
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-371 186
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-18 434 188
Skatteinkomster/Verotulot	13 851 000
Statsandelar/Valtionosuudet	9 206 702
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-304 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	163 000
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	73 000
Räntekostnader / Korkokulut	-473 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-67 000
Årsbidrag/Vuosikate	4 319 514
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-3 385 000
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	934 514
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	133 500
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	1 068 014

Skatte- och statsandelsprognoserna för ekonomiplaneperioden baserar sig på Skatteförvaltningens, Finansministeriets och Kommunförbundets uppgjorda prognoser i vilka kommunens redan tidigare meddelade uppgifter ligger som grund. Uppgifterna har under tiden ändrat varför uppdatering av skatterna och statsandelarna finns att vänta.

Fullmäktige har beslutat att skattesatserna hålls på samma nivå som år 2023. I budgeten har beaktats regeringsprogrammets skrivning om allmän fastighetsskattesats på mark som tas i bruk från år 2024.

Finansministeriets och Kommunförbunds uträkning av statsandelarna för år 2024 visar att Kimitoön skulle erhålla drygt 9,2 miljoner euro i statsandelar. Det är nästan 0,6 miljoner euro mindre än år 2023.

Taloussuunnitelmauden vero- ja valtionosuuusennusteet perustuvat Verohallinnon, valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laatimiin ennusteisiin, jotka pohjautuvat kunnan aiemmin ilmoittamiin tietoihin. Tiedot ovat tällä välin muuttuneet, joten on odotettavissa, että veroja ja valtionosuuksia päivitetään.

Valtuusto on päättänyt, että veroprosentit pysyvät vuoden 2023 tasolla. Talousarvioesityksessä on huomioitu hallitusohjelman kirjoitus yleisestä kiinteistöveroprosentista maapohjalle, joka otetaan käyttöön vuodesta 2024 lähtien.

Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmien mukaan Kemiönsaaren kunta saa reilut 9,2 miljoonaa euroa valtionosuuksia vuonna 2024, mikä on melkein 0,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2023.

Ulkoinen / Sisäinen	TP2022 BS2022	Änd.BG2023 Muut.TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	16 392 249	11 505 154	12 032 496	12 025 788	12 070 093
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-61 625 450	-28 452 161	-30 466 684	-31 268 585	-31 610 182
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-45 233 201	-16 947 007	-18 434 188	-19 242 797	-19 540 089
Skatteinkomster/Verotulot	26 433 169	13 644 000	13 851 000	14 034 000	14 327 000
Statsandelar/Valtionosuudet	25 120 847	9 800 412	9 206 702	9 206 702	9 206 702
Ränteintäkter/Korkotuotot	128	48 000	163 000	147 000	119 000
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	89 727	75 643	73 000	73 000	73 000
Räntekostnader / Korkokulut	-163 722	-293 000	-473 000	-500 000	-469 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-20 122	-62 643	-67 000	-67 000	-67 000
Årsbidrag/Vuosikate	6 226 825	6 265 405	4 319 514	3 650 905	3 649 613
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-3 341 267	-3 385 000	-3 385 000	-3 385 000	-3 500 000
Nedskrivningar / Arvonalentumiset	-850 000				
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	2 035 557	2 880 405	934 514	265 905	149 613
Bokslutsdispositioner/Tilinpäätössirri	139 722	141 700	133 500	133 300	133 000
Räkenskapsperiodens överskott/Tilikauden ylijäämä	2 175 279	3 022 105	1 068 014	399 205	282 613

IV KOMMUNKONCERNEN - KUNTAKONSERNI

4.1 Kommunkoncernens målsättningar och direktiv - Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjeet

Koncernledningen består av kommunstyrelsen och kommunderdirektören. Koncernledningen leder koncernen Kimitööns kommun, svarar för att tillsynen över samfunden är i ordning, ger vid behov detaljerade anvisningar utöver koncerndirektivet eller delegerar befogenheten att ge anvisningar, väljer företrädare till kommunägda eller delvis kommunägda bolags bolagstämmor (bolag som kommunen äger till 50 procent eller mindre), avger utlåtande om samfundens budgeter och ekonomiplaner samt andra framtidsplaner, ger anvisningar i enlighet med 23 § kommunallagen om ställningstagande i frågor, informerar fullmäktige i samband med verksamhetsberättelsen om samfundens verksamhet samt följer upp samfundens verksamhet och ger vid behov förslag till åtgärder för att avhjälpa observerade brister. Kommunderdirektörens uppgift är att svara för kommunkoncernens operativa ledning och följa upp hur koncernstyrningen fullföljs samt meddela kommunstyrelsen de missförhållanden som han eller hon observerat.

Konsernjohtdon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernjohto johtaa Kemiönsaaren kunnan kuntakonsernia, vastaa siitä, että yhteisöjen valvonta on kunnossa, antaa tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita konsernijohteen lisäksi tai siirtää ohjeidenantovaltuuden, valitsee kunnan edustajat kunnan kokonaan tai osittain omistamien yhtiöiden yhtiökokouksiin (yhtiöiden, joista kunta omistaa 50 % tai vähemmän), antaa lausunnon yhteisöjen talousarvioista ja taloussuunnitelmissa sekä muista tulevaisuutta koskevista suunnitelmissa, antaa kuntalain 23 §:n mukaisesti ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, tiedottaa valtuustolle toimintakertomuksen yhteydessä yhteisöjen toiminnaasta sekä seuraa yhteisöjen toimintaa ja antaa tarvittaessa toimenpite-ehdotuksia havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Kunnanjohtajan tehtäväänä on vastata kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurata konsernijohtamisen toteutumista sekä ilmoittaa kunnanhallitukselle havaitsemistaan epäkohdista.

Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy

Kommunens ägarandel 81,8 procent

Kunnan omistusosuus: 81,8 prosenttia.

Fastighets Ab Kimitobacken Oy är ett kommunalt hyreshusbolag. Syftet är att erbjuda hyresbostäder i Kimito anpassat till den lokala efterfrågan. Bolagets framgång säkerställs genom en kontinuerlig uppgradering av bostadsbeståndet med försvarbara ekonomiska satsningar.

Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy on kunnan omistama vuokrataloyhtiö. Yhtiön tavoitteena on tarjota vuokra-asuntoja Kemiössä paikallisen kysynnän mukaan. Yhtiön menestyminen varmistetaan asuntokannan jatkuvalla parantamisella siten, että taloudelliset panostukset ovat perusteltavissa.

Antal bostäder:

Bostäder 111 st.

Asuntojen määrä: 111 kpl

Fastighetsbolaget äger i sin tur Fab Malminselkä som äger fastigheten Strandvik i Strömma, uthyrd Egentliga Finlands välfärdsområde Varha.

Personalstyrkan uppgår till en person, en VD som köptjänst.

Mål för 2024

- Utnyttjandegrad: 90 procent (2022: 90 procent)
- Dalsbostäder Oy Ab slås samman med Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy.
- För det nya fusionerade bolaget väljs en ny styrelse, som tillsammans med ägaren formar en framtidsstrategi för det nya bolagets verksamhet och administration. I framtidsstrategin beaktas det kommande bolagiseringskravet för de fastigheter som används av välfärdsområdet.

Kiinteistöyhtiö puolestaan omistaa Kiinteistösakeyhtiö Malminselän, joka omistaa Strömmassa sijaitsevan Strandvik-nimisen kiinteistön. Strandvik on vuokrattu Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhalle.

Henkilöstövahvuus on yksi henkilö, toimitusjohtaja ostopalveluna.

Tavoitteet vuodelle 2024

- Käyttöaste: 90 prosenttia (vuonna 2022: 90 prosenttia)
- Dalsbostäder Oy Ab fuusioidaan Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy:n kanssa.
- Uudelle fuusioituneelle yhtiölle valitaan hallitus, joka yhdessä omistajan kanssa laatii uuden yhtiön toiminnan ja hallinnon tulevaisuudenstrategian. Strategiassa huomioidaan tuleva yhtiötämisvelvollisuus, joka koskee hyvinvointialueen käytössä olevia kiinteistöjä.

Dalsbostäder Oy Ab

Kommunens ägarandel 100 procent

Fastighets Ab Dalsbostäder Oy är ett kommunalt hyreshusbolag. Syftet är att erbjuda hyresbostäder i Dalsbruk anpassat till den lokala efterfrågan. Bolagets framgång säkerställs genom en kontinuerlig uppgradering av bostadsbeståndet med försvarbara ekonomiska satsningar.

Antal bostäder:
Bostäder 81 st.

Personalstyrkan uppgår till en person, en VD.

Mål för 2024

- Utnyttjandegrad: 80 procent (2023: 80 procent)
- Dalsbostäder Oy Ab slås samman med Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy.
- För det nya fusionerade bolaget väljs en ny styrelse, som tillsammans med ägaren formar en framtidsstrategi för det nya bolagets verksamhet och administration. I

Kunnan omistusosuuus: 100 prosenttia

Dalsbostäder Oy Ab on kunnan omistama vuokratoyhtiö. Yhtiön tavoitteena on tarjota vuokra-asuntoja Taalintehtaalla paikallisen kysynnän mukaan. Yhtiön menestyminen varmistetaan asuntokannan jatkuvalla parantamisella siten, että taloudelliset panostukset ovat perusteltavissa.

Asuntojen määrä: 81 kpl

Henkilöstövahvuus on yksi henkilö, toimitusjohtaja ostopalveluna.

Tavoitteet vuodelle 2024

- Käyttöaste: 80 prosenttia (vuonna 2023: 80 prosenttia)
- Dalsbostäder Oy Ab fuusioidaan Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy:n kanssa.
- Uudelle fuusioituneelle yhtiölle valitaan hallitus, joka yhdessä omistajan kanssa laatii uuden yhtiön toiminnan ja hallinnon tulevaisuudenstrategian. Strategiassa huomioidaan tuleva yhtiötämisvelvollisuus, joka koskee hyvinvointialueen käytössä

framtidsstrategin beaktas det kommande bolagiseringskravet för de fastigheter som används av välfärdsområdet.

olevia kiinteistöjä.

Fastighets Ab Kimito Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy

Kommunens ägarandel: 75,32 procent

Kunنان omistusosuuus: 75,32 prosenttia

Fastighets Ab Landsbygdsrådet Oy är ett fastighetsbolag som handhar fastigheten Villa Lande i Kimito. Bolagets ägs av Kimitoöns kommun (75,32 procent), LokalTapiola, Åbolands svenska producenter och Kimitoöns skattetjänst. Syftet är att i fastigheten Villa Lande erbjuda utrymmen för kultur, konferenser och möten samt kontorsutrymmen för aktörer inom näringslivet och tredje sektorn.

Personalstyrkan uppgår till en VD som köptjänst.

Fastighets Ab Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy on Kemiössä sijaitseva Villa Lande hoitava kiinteistöyhtiö. Yhtiön omistavat Kemiönsaaren kunta (75,32 prosenttia), LähiTapiola, Åbolands svenska lantbruksproducenter ja Kemiönsaaren Veropalvelu. Yhtiön tarkoituksesta on tarjota kulttuuri-, konferenssi- ja kokoustiloja sekä toimistotiloja elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin toimijoille Villa Landen kiinteistössä.

Henkilöstömäärä on yksi, joka on toimitusjohtaja ostopalveluna.

Mål för 2024

- Fortsatt satsning på fastighetens underhållsinvesteringar enligt den uppgjorda konditionsgranskningen. I planerna för år 2024 ingår bl.a. förnyande av bruksvattenrör samt underhållsåtgärder för byggnadens tak.
- Utveckling av företaget och dess lokaler i samarbete med ägarna och utifrån driftens av huset.

Tavoitteet vuodelle 2024

- Kiinteiston kunnossapidon investointeja jatketaan tehdyн kuntotarkastuksen mukaan. Vuodelle 2024 on suunniteltu muun muassa käyttövesiputkien uusimista sekä rakennuksen katon kunnossapitoon liittyviä toimia.
- Yhtiön ja sen tilojen kehittäminen yhteistyössä omistajien kanssa ja talon toiminnan pohjalta.

Kimitoöns Värme Ab – Kemiönsaaren Lämpö Oy

Kommunens ägarandel: 100 procent

Kunنان omistusosuuus: 100 prosenttia

Kimitoöns Värme AB är ett kommunalt fjärrvärmeföretag med syfte att betjäna företag och hushåll på Kimitoön med fjärrvärme. Bolaget producerar fjärrvärme i två flisvärmeverk som är belägna nära Kimito centrum och Dalsbruks centrum. Som bränsle används nästan enbart lokal flis.

Personalstyrkan uppgår till en VD på 50 procent.

Kemiönsaaren Lämpö Oy on kunnan omistama kaukolämpöyritys, jonka tarkoituksesta on tuottaa kaukolämpöä Kemiönsaaren yrityksille ja kotitalouksille. Yhtiö tuottaa kaukolämpöä kahdessa hakelaitoksessa, jotka sijaitsevat Kemiön ja Taalintehtaan keskustojen läheellä. Polttoaineena käytetään lähes yksinomaan paikallista haketta.

Personalstyrka: VD (50 procent)

Henkilöstövahvuus: toimitusjohtaja (50-prosenttinen)

Mål för 2024

- Fortsatt satsning på att öka kundunderlaget genom att vara aktiv då det sker investeringar och nyetableringar på orten.
- Införa ökad grad av automatisering och digitalisering i de ekonomiska och administrativa processerna.

Tavoitteet vuodelle 2024

- Toimenpiteitä asiakaspohjan kasvattamiseksi jatketaan toimimalla aktiivisesti, kun paikkakunnalla investoidaan ja perustetaan uusia yrityksiä.
- Taloudellisia ja hallinnollisia prosesseja pyritään entistä enemmän automatisoimaan ja digitalisoimaan.

Dragsfjärds Industri Oy Ab

Kommunens ägarandel: 100 procent

Kunnan omistusosuus: 100 prosenttia

Dragsfjärds Industri Oy Ab är ett kommunalt bolag vars syfte är att underhålla industritorpeter och anläggningar.

Dragsfjärds Industri Oy Ab on kunnallinen yhtiö, jonka tarkoituksesta on ylläpitää teollisuustontteja ja -tiloja.

Personalstyrkan är VD som inköpstjänst från Dalsbostäder Oy Ab.

Henkilöstövahvuus on toimitusjohtaja ostopalveluna Dalsbostäder Oy Ab:ltä.

Mål för 2024

- Att tillsammans med ägaren göra upp alternativ för bolagets framtida verksamhet. I Dalsbruksområdet planeras flera investeringar och satsningar där Dragsfjärds Industri ev. kunde ha en roll.

Tavoitteet vuodelle 2024

- Pohditaan yhdessä omistajan kanssa vaihtoehtoja yhtiön tulevalle toiminnalle. Taalintehtaan alueelle suunnitellaan useita investointeja ja toimenpiteitä, joissa Dragsfjärdin Teollisuudella voisi mahdollisesti olla jonkinlainen rooli.

V BUDGETENS UPPBYGGNAD, BINDANDE KARAKTÄR OCH UPPFÖLJNING - TALOUSARVION RAKENNE, SITOVA LUONNE JA SEURANTA

5.1 Budgetens och budgetmotiveringarnas bindande karaktär - Talousarvion ja talousarvioperusteiden sitovuus

Fullmäktige besluter hur budgeten och dess motiveringar binder kommunstyrelsen och andra organ i kommunen. Budgeten består av verksamhetsområdets anslag, finansieringsintäkter och verksamhetsmål, av budgetens allmänna motiveringar, nyckeltal och resultaträkningar. Enligt kommunallagen är verksamhetsmålen bindande gentemot fullmäktige.

Enheterna och avdelningarna förpliktas att få in de inkomster som antecknats i budgeten. Möjliga avvikelser bör klärläggas senast vid bokslutet eller vid behov genom en budgetändring, såvida avvikelserna är av betydelse. Enheterna kan utan skilt beslut avstå från gängse lösegendom som blivit obehövligt. Inkomsterna från dylig försäljning kan användas för att täcka enhetens utgifter.

I investeringsdelen är anslagen för de olika projekten bindande gentemot fullmäktige.

Beviljade budgetanslag får inte överskridas. Om anslaget inte anses vara tillräckligt bör budgeten ändras. I samband med budgetändringen bör man påvisa hur finansieringen sköts. Och andra sidan är man inte förpliktad att använda hela anslaget ifall uppsatta mål kan nås med lägre anslag.

Budgetens allmänna motiveringar är information, som inte är avsedd att vara en bindande del av budgeten. Ansvarsområdena bör följa den verksamhetslinje som presenterats i motiveringarna och därmed antecknade

Valtuusto päättää siitä, miten talousarvio perustineen sitoo kunnanhallitusta ja muita kunnan elimiä. Talousarvio koostuu toiminta-alueen määrärahoista, rahoitustuloista ja toimintatavoitteista, talousarvion yleisistä perusteista, tunnusluvuista ja tuloslaskennasta. Kuntalain mukaan toimintatavoitteet ovat kunnanvaltuustoa sitovia.

Tulosyksiköt velvoitetaan hankkimaan talousarvioon merkityt tulot. Mahdolliset poikkeamat tulee selvittää viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä tai tarvittaessa talousarviomuutoksen kautta, mikäli poikkeamat ovat huomattavia. Yksiköt voivat ilman erillistä päätöstä luopua tarpeettomasta irtaimesta. Myyntitulot voidaan käyttää yksikön menojen kattamiseen.

Investointiosan määrärahahat on sidottu projekteittain valtuustoon.

Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylitä. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Talousarvion yleiset perusteet ovat tietoa, jonka ei katsota olevan sitova osa talousarviota. Vastualueiden tulee seurata perusteissa ja niihin kirjatuissa

huvudviktsområden. I budgeten finns nyckeltal av olika slag, dessa är inte bindande men de bör hållas som riktgivande. pääpainopistealueissa esitettyjä toimintalinjoja. Talousarviossa on esitetty erilaisia tunnuslukuja, jotka eivät ole sitovia, mutta suuntaa antavia.

Driftsekonomidel - Käyttötalousosa

I driftsekonomidelen ställer man upp de målsättningarna samt de anslag som målsättningarna förutsätter för kommunens egentliga verksamhet. Fullmäktige beslutar om de helheter till vilka målsättningar, budgetanslag och inkomstförväntningar ställs. Driftsekonomidelen godkänns per avdelning.

Kimitoöns kommuns driftsekonomidel är uppbyggd enligt följande (rapporteringsnivå):

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloorviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloorvioita asetetaan. Käyttötalousosan talousarvio hyväksytään palvelualueittain.

Kemiönsaaren kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

Förvaltning / Hallinto	Utveckling / Kehitys	Bildning / Sivistys	Miljö och teknik / Ympäristö ja tekniiikka
Förvaltning / Hallinto Ekonomi / Talous IKT	Förvaltning / Hallinto Projektverksamhet / Projektitoiminta	Förvaltning / Hallinto Småbarnspedagogik / Varhaiskasvatus Utbildning / Sivistys Vuxenutbildning / Aikuisopisto Bibliotek/ Kirjasto Kulrut ja fritid / Kulttuuri ja vapaa-aika	Förvaltning / Hallinto Tillsyn / Valvonta Fastigheter och infra / Kiinteistö ja infra Planläggning / Kaavoitus Kimitoöns vatten / Kemiönsaaren vesi

Resultaträkningsdelen - Tuloslaskelmaosa

I resultaträkningsdelen sammanförs driftsekonomidelens budgetanslag och budgetanslag som presenteras för hela kommunen totalt. Bindande poster gentemot fullmäktige är skatteinkomster (kommunalskatt, fastighetsskatt och samfundsskatt), statsandelar, ränteintäkter och övriga finansiella intäkter, räntekostnader och övriga finansiella kostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt extraordinära poster.

Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloorviot sekä esitetään määrärahat ja tuloorviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat myös verotulot (kunnan tulovero, kiinteistövero, osuus yhteisöveron tuosta), valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut, muut rahoituskulut, suunnitelman mukaiset poistot sekä satunnaiset erät.

Finansieringsdel - Rahoitusosa

I finansieringsdelen presenteras hur den ordinära verksamheten och investeringarna

Rahoitusosassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä

samt finansieringsverksamheten påverkar kommunens betalningsförmåga. Bindande poster är ökning och minskning av utlåningen, ökning och minskning av långfristiga lån, förändring av kortfristiga lån och förändringar i eget kapital.

rahoitustoiminnan vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Sitovia eräät ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, pitkääikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset, lyhytaikaisten lainojen muutos sekä oman pääoman muutokset.

Investeringsdel - Investointiosa

I investeringsdelen reserveras anslag för investeringsprojekt vars kostnader aktiveras i bokföringen på balanskonton. Investeringarna är bindande per investeringsgrupp enligt följande:

- fastighetsinvesteringar
- samhällstekniska investeringar (vägar, parker)
- lössöre
- adb-investeringar
- idrotts- och friluftsinvesteringar
- vatten- och avloppsinvesteringar

Respektive nämnd beslutar om omdisponering av anslag inom investeringsgrupp inom ramen för sin egen verksamhet. Kommunstyrelsen beslutar om omdisponering av anslag mellan investeringsgrupperna. Fullmäktige beslutar om omdisponeringar över 300 000 euro.

Investointiosassa varataan määrärahahat investointihankkeille, joiden kulut aktivoidaan tasetileille kirjanpidossa. Investoinnit ovat sitovia investointiryhmään seuraavasti:

- kiinteistöinvestointit
- yhdyskuntatekniset investointit (tiet, puistot)
- irtaimisto
- atk-investointit
- liikunta- ja ulkoiluininvestointit
- vesi- ja viemäri-investointit

Kukin lautakunta päättää määrärahojen uudelleen kohdentamisesta investointiryhmän sisällä oman toimintansa puitteissa. Kunnanhallitus päättää määrärahojen uudelleen kohdentamisesta investointiryhmien välillä. Valtuusto päättää yli 300 000 euron uudelleen kohdentamisista.

Uppföljning och rapportering av ekonomiska och verksamhetsmässiga mål - Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta ja raportointi

Kommunstyrelsen och fullmäktige tar fyra gånger under året del av delårsrapporten, per 30.3., 30.6., 30.9. och per 31.12. då delårsrapporten utgör en försiktig bokslutsprognos.

Om det är uppenbart att ett mål för verksamheten eller ekonomin som godkänts i budgeten inte nås ska nämnderna omedelbart meddela kommunstyrelsen och uppge orsaken till avvikelsen och lämna en utredning över vilka åtgärder man har vidtagit eller kommer att vidta för att nå målet. I målen för ekonomin ingår också att ett bindande anslag inter överskrids eller att intäkter på bindande nivå inte underskrids.

Syksyllä 2020 otettiin käyttöön uusi raportointitapa, kun osavuosikatsaus otettiin käyttöön. Kunnanhallitus ja valtuusto saavat neljästi vuodessa tiedokseen osavuosikatsauksen, per 30.3., 30.6., 30.9. ja 31.12., jolloin osavuosikatsaus on varovainen tilinpäätösenuste.

Mikäli on ilmeistä, ettei talousarviossa hyväksyttyä toiminnallista tai taloudellista tavoitetta saavuteta, lautakuntien on ilmoitettava asiasta heti kunnanhallitukselle ja esitettävä poikkeaman syy ja annettava selitys, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty tai ryhdytään tavoitteen saavuttamiseksi. Taloudellisiin tavoitteisiin sisältyy myös se,

För rapporteringen från och inom nämnderna ansvarar respektive redovisningsskyldig tjänsteinnehavare. De redovisningsskyldiga ska bygga upp ett sådant uppföljnings- och rapporteringssystem att de kan försäkra sig om att målen för verksamheten och ekonomin nås. Rapporteringen till nämnderna bör ske minst två gånger per år.

ettei sitovaa määärärahaa ylitetä tai sitovaa tuloarviota aliteta.

Raportoinnista ulospäin ja lautakunnan sisäisestä raportoinnista vastaa tilivelvollinen viranhaltija. Tilivelvollisten on luotava sellainen seuranta- ja raportointijärjestelmä, jolla he voivat varmistaa, että toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Raportoinnin lautakuntiin tulee tapahtua vähintään kahdesti vuodessa.

5.2 Budgetanslag enligt bindningsnivå - Määrärahat sitovuustasoittain

	BINDNING / SITOVUUS	ANSLAG / MÄÄRÄRAHAT	BERÄKNADE INKOMSTER / TULOARVIOT	VERKSAMHETS-BIDRAG / TOIMINTAKATE
DRIFTSEKONOMIDEL / KÄYTTÖTALOUSOSA				
Förvaltningsavdelningen / Hallinto-osasto	N	2 105 907	445 470	-1 660 437
Utvecklingsavdelningen / Kehitysosasto	N	2 113 796	207 463	-1 906 333
Bildningsavdelningen / Sivistysosasto	N	17 219 694	764 560	-16 455 134
Avd. för miljö och teknik / Ympäristö ja tekniikka	N	9 027 287	10 615 003	1 587 716
Varav försäljningsvinster / Josta myyntivoitot	B		110 000	
Varav försäljningsförluster / Josta myyntitappiot	B			
RESULTATRÄKNINGSDEL / TULOSASKELMAOSA				
Skatteinkomster / Verotulot	B		13 851 000	
Statsandelar / Valtionosuudet	B		9 206 702	
Ränteinkomster / Korkotulot	B		163 000	
Övriga finansiella inkomster / Muut rahoitustulot	B		73 000	
Ränteutgifter / Korkomenot	B	473 000		
Övriga finansiella utgifter / Muut rahoitusmenot	B	67 000		
INVESTERINGSDDEL / INVESTITIOTIOSA				
Fastighetsinvesteringar / Kiinteistöt	B	1 505 000		
Samhällstekniska investeringar / Infra investoinnit	B	1 375 000		
Lösöre / Irtaimisto	B	198 000		
ADB-investeringar / ATK-investoinnit	B	170 000		
Idrotts- och friluftsinvesteringar / Liikunta- ja ulkoiluin	B	310 000		
Vatten- och avloppsinvesteringar / Vesi- ja jätevesiinv	B	230 000		
FINANSIERINGSDDEL / RAHOITUSOSA				
Förändringar i utlåningens / Antolainauksen muutokset				
Ökning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten lisäyk		357 150		
Minsknings av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten vähennykset			512 210	
Förändringar i länestocken / Lainakannan muutokset				
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen lisäykset kunnalta			357 150	
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen lisäykset multa				
Minsknings av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lain		512 210		
Minsknings av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen r		1 340 912		
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Inverkan på likviditetens / Vaikutus maksuvalmiuteen				
TOTALT / YHTEENSÄ		37 004 956	36 195 558	

N = bindande nettoanslag / nettoinkomst

N = sitovuus nettomääräraha / -tuloarvio

VI RESULTATRÄKNING - TULOSLASKELMA

EXTERN RESULTATRÄKNING - ULKOINEN TULOSLASKELMA
Inklusive Kimitoöns vattenverk
Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

	TP2022 BS2022	Änd.BG23 Muut.TA23	BG2024 TA2024
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	7 565 143	4 918 213	5 013 683
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	2 748 551	2 019 077	2 066 107
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	2 578 910	485 200	435 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	1 169 158	396 047	592 643
Hyresintäkter/Vuokratuotot	760 254	1 708 545	1 670 589
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	308 270	309 344	249 344
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-52 798 344	-21 865 220	-23 447 871
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-25 404 648	-13 297 676	-14 121 825
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-20 291 954	-10 618 548	-11 299 395
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-5 112 694	-2 679 128	-2 822 430
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-4 327 985	-2 264 751	-2 403 677
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-784 708	-414 377	-418 753
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-20 612 029	-4 643 318	-4 999 187
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 520 893	-2 402 796	-2 646 906
Understöd/Avustukset	-1 989 034	-1 118 921	-1 201 421
Hyror/Vuokrat	-962 189	-345 469	-321 091
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-309 550	-57 040	-157 441
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-45 233 201	-16 947 007	-18 434 188
Skatteinkomster/Verotulot	26 433 169	13 644 000	13 851 000
Kommunalskatt/Kunnan tulovero	20 982 152	8 939 000	8 967 000
Fastighetsskatt/Kiinteistövero	3 568 629	3 486 000	3 944 000
Samfundsskatt/Osuus yhteisöveron tuotosta	1 882 388	1 219 000	940 000
Statsandelar/Valtionosuudet	25 120 847	9 800 412	9 206 702
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-93 990	-232 000	-304 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	128		
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	89 727	20 000	13 000
Räntekostnader / Korkokulut	-163 722	-245 000	-310 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-20 122	-7 000	-7 000
Årsbidrag/Vuosikate	6 226 825	6 266 405	4 319 514
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-4 191 267	-3 385 000	-3 385 000
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	2 035 557	2 880 405	934 514
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	139 722	141 700	133 500
Räkenskapsperiodens överskott/Tilikauden ylijäämä	2 175 279	3 022 105	1 068 014

MÅL OCH NYCKELTAL	BS 2022	Änd.BG 2023	BG 2024
TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	TP 2022	Muut.TA 2023	TA 2024
Verksamhetsinkomster / Verksamhetsutgifter, %	14,3%	22,5%	21,4%
Toimintatulot / Toimintamenot, %			
Årsbidrag / Avskrivningar, %	148,60	185,10	127,6%
Vuosikate / Poistot, %			
Årsbidrag € / Invånare	950	943	665
Vuosikate, euroa/asukas			
Ackumulerat över- / underskott, €	18 760 759,00	21 782 864	22 850 878
Kertynyt yli-/alijäämä			
Antal invånare vid årets slut	6 558	6 640	6 500

Resultaträkningens nyckeltal - Tuloslaskelman tunnusluvut

I samband med resultaträkningen har nyckeltal för bokslut 2022, budgetår 2023, budgetår 2024 samt ekonomiplaneåren 2025–2026 presenterats.

- Verksamhetsintäkter /
Verksamhetsutgifter %
 $= 100 * \text{Rörelseintäkter} / (\text{Driftskostnader} - \text{tillverkning för eget bruk})$

Nyckeltalet beskriver hur mycket av driftskostnaderna som täcks av avgifts- och försäljningsintäkter. År 2024 täcks 75 procent av verksamhetskostnaderna med skatteintäkter och statsandelar.

- Årsbidrag / Avskrivningar i %
 $= 100 * \text{Årvinst} / \text{Avskrivningar}$

Nyckeltalet beskriver hur stor andel av internt tillförda medel (intern finansiering) kan användas för investeringar, avskrivningar och amorteringar. När nyckeltalet är 100 procent eller större kan man anse att kommunens interna finansiering är tillräcklig eller bättre. Kommunens ekonomi är svag och kommunen skuldsätts om årsbidraget är lägre än avskrivningarna. Om årsbidraget är negativt är kommunens interna finansiering svag.

- Årsbidrag, € / invånare

Nyckeltalet används allmänt vid bedömning av intern finansiering. Ett medeltal som skulle beröra alla kommuner kan ej anges.

- Ackumulerat över-/underskott, €
 $= (\text{Tidigare års över-/underskott} + \text{räkenskapsperiodens över-/underskott})$

Tuloslaskelman yhteydessä on esitetty tuloslaskelman tunnusluvut vuoden 2022 tilinpäätöksen osalta, talousarviovuodelle 2023, talousarviovuodelle 2024 sekä taloussuunnitelmavuosille 2025–2026.

- Toimintatuotot / Toimintakulut %
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituloilla. Vuonna 2024 verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan 75 prosenttia toimintakuluista.

- Vuosikate / Poistot %
 $= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on poistoja alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

- Vuosikate, € / asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskeva tavoitearvoa ei voida asettaa.

- Kertynyt ylijäämä, € / asukas
 $= (\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$

6.1 Analys av resultaträkningen - Tuloslaskelman analysointi

RESULTATRÄKNINGEN - TUOSLASKELMA

Inklusive Kimitoön vattenverk

Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

Extern/intern - Ulkoinen/Sisäinen	TP2022 BS2022	Änd BG23 MuutTA23	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetsintäkter/Toimintatuotot	16 392 249	11 505 154	12 032 496	12 025 788	12 070 093
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	6 419 945	4 973 269	5 161 083	5 167 303	5 179 523
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	2 578 910	485 200	435 000	435 000	435 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	1 169 158	396 047	592 643	592 643	592 643
Hyresintäkter/Vuokratuotot	5 655 389	4 890 306	5 027 305	5 027 305	5 027 305
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	568 847	760 332	816 465	803 537	835 622
Verksamhetskostnader/Toimintakulut	-61 625 450	-28 452 161	-30 466 684	-31 268 585	-31 610 182
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-25 404 648	-13 297 676	-14 121 825	-14 392 986	-14 652 328
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-24 396 736	-7 848 156	-8 400 836	-8 941 576	-9 023 831
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 568 720	-2 449 946	-2 693 609	-2 693 609	-2 693 609
Understöd/Avustukset	-1 989 034	-1 118 921	-1 201 421	-1 191 421	-1 19 1421
Hyror/Vuokrat	-5 857 325	-3 461 336	-3 667 807	-3 677 807	-3 677 807
Övr. verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-408 988	-276 126	-371 186	-371 186	-371 186
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-45 233 201	-16 947 007	-18 434 188	-19 242 797	-19 540 089
Skatteinkomster/Verotulot	26 433 169	13 644 000	13 851 000	14 034 000	14 327 000
Kommunalskatt/Kunnan tulovero	20 982 152	8 939 000	8 967 000	9 073 000	9 345 000
Fastighetsskatt/Kiinteistövero	3 568 629	3 486 000	3 944 000	3 956 000	3 956 000
Samfundsskatt/Osuus yhteisöveron tuotosta	1 882 388	1 219 000	940 000	1 005 000	1 026 000
Statsandelar/Valtionosuudet	25 120 847	9 800 412	9 206 702	9 206 702	9 206 702
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-93 990	-232 000	-304 000	-347 000	-344 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	128	48 000	163 000	147 000	119 000
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	89 727	75 643	73 000	73 000	73 000
Räntekostnader / Korkokulut	-163 722	-293 000	-473 000	-500 000	-469 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-20 122	-62 643	-67 000	-67 000	-67 000
Årsbidrag/Vuosikate	6 226 825	6 265 405	4 319 514	3 650 905	3 649 613
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-4 191 267	-3 385 000	-3 385 000	-3 385 000	-3 500 000
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	2 035 557	2 880 405	934 514	265 905	149 613
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	139 722	141 700	133 500	133 500	133 000
Räkenskapsperiodens överskott/Tilikauden ylijäämä	2 175 279	3 022 105	1 068 014	399 205	282 613

I resultaträkningen visar man hur verksamhetsintäkterna räcker till att täcka verksamhetens kostnader, ränte- och andra finansieringskostnader samt tillgångarnas slitage genom planenliga avskrivningar. I resultaträkningen presenteras följande mellanresultat:

- Verksamhetsbidrag anger hur stor andel av verksamhetskostnaderna som måste täckas med skatteintäkter och statsandelar
- Årsbidraget beskriver interna finansieringens andel. Förutom verksamhetsbidraget har beaktats även skatteintäkterna, statsandelarna samt finansieringsintäkterna och -kostnaderna.
- Räkenskapsperiodens resultat beskriver skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna.
- Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuksilla.
- Vuosikate kuvailee tulorahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Tuloslaskelman osoitetaan kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Rörelseresultat - Toimintatuotot

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Verksamhetsintäkter/Toimintatuotot	16 392 249	11 505 154	12 032 496	12 025 788	12 070 093	4,6 %

Verksamhetsintäkterna år 2024 är 12,0 miljoner euro, vilket är nästan 0,5 miljoner euro mera än i budget 2023. Största ökningen sker bland hyresinkomsterna. Här har beaktats den hyresavtalsenliga justeringen för de sk. sote-fastigheterna som hyrs av välfärdsområdet.

Toimintatuotot ovat vuonna 2024 12,0 miljoonaa euroa, joka on melkein 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviassa 2023. Suurin lisäys tapahtuu vuokratuloissa, joihin on huomioitu sopimusten mukaiset korotukset koskien ns. sote-kiinteistöjä, jotka hyvinvoitifulue vuokraa.

Driftskostnader - Toimintakulut

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Verksamhetskostnader/Toimintakulut	-61 625 450	-28 452 161	-30 466 684	-31 233 585	-31 575 182	7,0 %

Verksamhetskostnaderna år 2024 är 30,4 miljoner euro eller 2 miljoner euro mera än i budget 2023.

Toimintakulut vuonna 2024 ovat 30,4 miljoonaa euroa tai lähes 2 miljoona euroa enemmän vuoden 2023 talousarviassa.

Verksamhetskostnaderna

för Toimintakuluista

henkilöstökuluja,

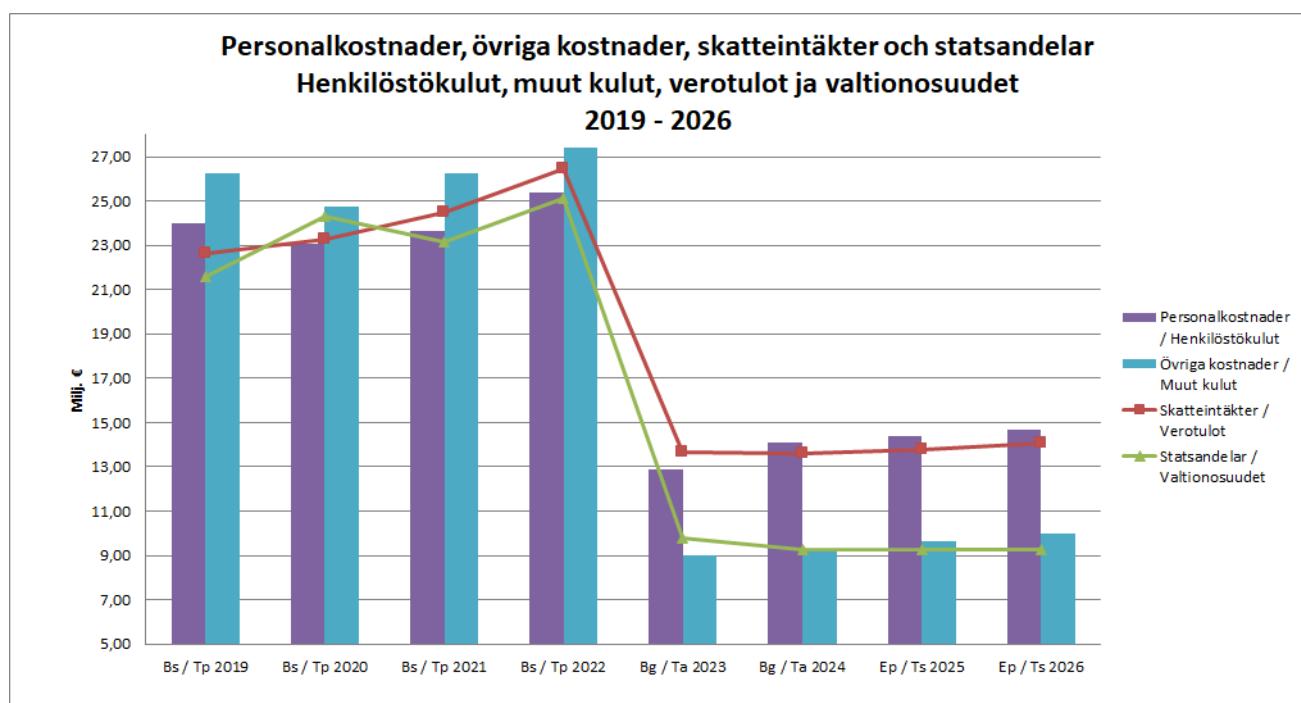
personalkostnaderna, köp av tjänster och understöd och bidrag specificeras längre fram.

Personalkostnader - Henkilöstökulut

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-25 404 648	-13 297 676	-14 121 825	-14 392 986	-14 652 328	6,2 %
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-20 291 954	-10 618 548	-11 299 395	-11 518 907	-11 735 130	6,4 %
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-5 112 694	-2 679 128	-2 822 430	-2 874 079	-2 917 198	5,3 %
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-4 327 985	-2 264 751	-2 403 677	-2 447 380	-2 484 099	6,1 %
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-784 708	-414 377	-418 753	-426 699	-433 099	-1,1 %

Kommunens personalkostnader beräknas år 2024 vara 14,1 miljoner euro. I kostnaderna finns beaktat den löneförhöjning som verkställs under året. Personalkostnaderna ökar med över 800 000 euro från budget 2023.

Kunnan henkilökuluksi vuonna 2024 arvioidaan 14,1 miljoonaa euroa. Kuluissa on huomioitu palkankorotus, joka suoritetaan vuoden aikana. Henkilöstökulut nousevat yli 800 000 euolla vuodesta 2023.

Köp av tjänster - Palvelujen ostot

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-24 396 736	-7 838 172	-8 400 836	-8 941 576	-9 023 831	7,2 %

För köp av tjänster har i budgeten reserverats 8,4 miljoner euro.

Talousarvioissa on varattu 8,4 miljoonaa euroa palvelujen ostoon.

Understöd och bidrag- Tuet ja avustukset

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Understöd/Avustukset	-1 989 034	-1 118 921	-1 201 421	-1 191 421	-1 191 421	6,5 %

För understöd och bidrag har i budgeten reserverats 1,2 miljoner euro.

Understöd och bidrag innehåller betalda understöd och bidrag till hushåll och samfund.

Tukiin ja avustuksiin on varattu 1,2 miljoonaa euroa.

Tuet ja avustukset sisältävät kotitalouksille ja yhteisöille maksettavia tukia ja avustuksia.

Skatteinkomster – Verotulot

Kommunens skatteintäkter fördelar på kommunalskatt, samfundsskatt och fastighetsskatt. År 2024 är andelen kommunalskatt 66 procent, samfundsskatt 7 procent och fastighetsskatt 27 procent. I samband med övergången till välfärdsområdet förändrades förhållandet mellan skatteintäkterna så att fastighetsskatten har en allt större vikt bland de totala skatteintäkterna.

Skatteintäkterna baserar sig på kommunförbundets skatteprognos från 10.10.2023.

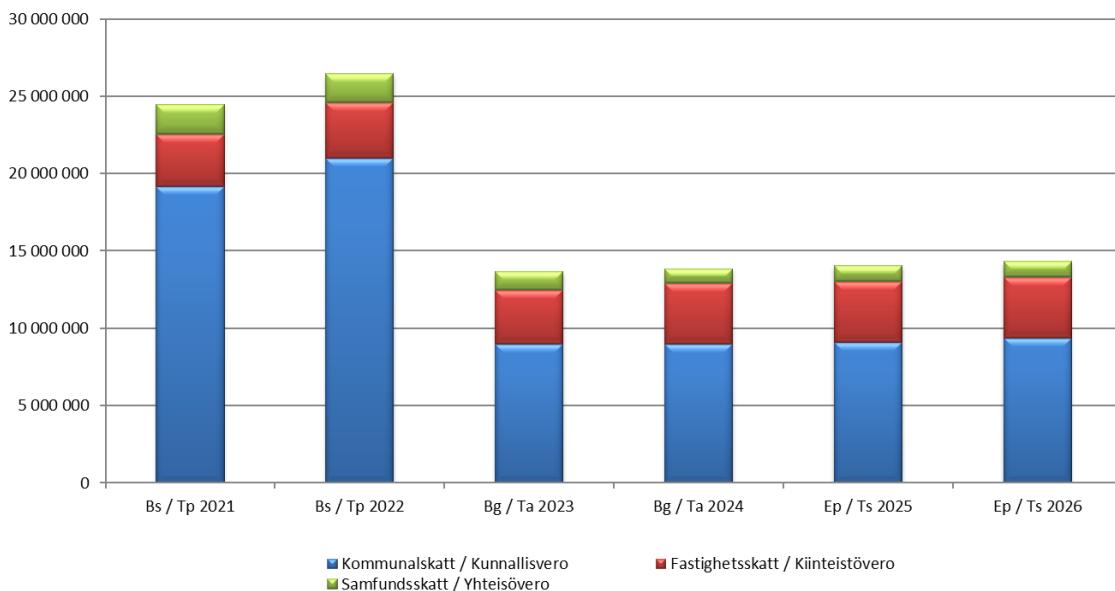
Kunnan verotulot jakautuvat kunnallisveroon, yhteisöveroon ja kiinteistöveroon. Vuonna 2024 kunnallisveron osuus on 66 prosenttia, yhteisöveron osuus 7 prosenttia ja kiinteistöveron osuus 27 prosenttia. Hyvinvoitalueille siirron yhteydessä verotulojen suhde muuttui niin, että kiinteistöverolla on suurempi painoarvon.

Verotulot perustuvat kuntaliiton verotuloennusteeseen 10.10.2023.

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Skatteinkomster/Verotulot	26 433 169	13 644 000	13 851 000	14 034 000	14 327 000	1,5 %
Kommunalskatt/Kunnallisvero	20 982 152	8 939 000	8 967 000	9 073 000	9 345 000	0,3 %
Fastighetsskatt/Kiinteistövero	3 568 629	3 486 000	3 944 000	3 956 000	3 956 000	13,1 %
Samfundsskatt/yhteisöveron	1 882 388	1 219 000	940 000	1 005 000	1 026 000	-22,3 %

Skatteinkomster / Verotulot 2021-2026

Kommunens intäkter består av 39 procent skatteintäkter, 26 procent statsandelar och 35 procent verksamhets- och finansieringsintäkter. Kommundirektörens budgetförslag utgår ifrån oförändrade skattesatser för år 2024. I budgetförslaget har beaktats regeringsprogrammets skrivning om allmän fastighetsskattesats på mark som tas i bruk från år 2024.

Kunnan tuloista 39 prosenttia on verotuloja, 26 prosenttia valtionosuuksia ja 35 prosenttia toiminta- ja rahoitustuottoja. Kunnanjohtajan talousarvioesitys perustuu siihen, että vuoden 2024 veroprosentit pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2023. Talousarvioesityksessä on huomioitu hallitusohjelman kirjoitus yleisestä kiinteistöveroprosentista maapohjalle, joka otetaan käyttöön vuodesta 2024 lähtien.

Statsandalar – Valtionosuudet

Enligt kommunförbundets beräkningar erhåller Kimitoöns kommun år 2024 9,2 miljoner euro i statsandalar.

Kuntaliiton laskelmien mukaan Kemiönsaaren kunta saa 9,2 miljoonaa euroa valtionosuuksia vuonna 2024.

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Statsandalar/Valtionosuudet	25 120 847	9 800 412	9 206 702	9 238 214	9 238 214	-6,1 %

Då social- och hälsovårdsutgifterna överfördes från kommunerna till välfärdsområdena kom kommunernas roll inom främjandet av välfärd och hälsa samt i förebyggandet av social- och hälsovårdsutgifter att öka.

Kun sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät kunnilta hyvinvoittialueille, tulee kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä sekä sosiaali- ja terveyspalvelumenojen kasvun edistäjänä kasvamaan. Valtionosuuksijärjestelmään on täten otettu

statsandelssystemet infördes därav ett nytt kriterium, en tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa. Därtill fick åldersstrukturen av befolkningen en annan dimensionering då den grundläggande delen av statsandelen bestäms utgående från antal kommuninvånare under 16-åringar, i stället för tidigare upp till 85-åringar.

I det totala beloppet statsandelar ingår skärgårdstillägget om 2,6 miljoner euro.

käyttöön uusi kriteeri, lisäosa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lisäksi valtionosuuusjärjestelmän väestön ikärakenne tulee saamaan uuden mittasuhteen, kun valtionosuuksien perusosa tullaan päättämään perustuen alle 16-vuotiaiden määrän mukaan, aiemman 85-vuotiaiden sijaan.

Yhteenlaskettuun määrään sisältyy 2,6 miljoonan euron saaristolisä.

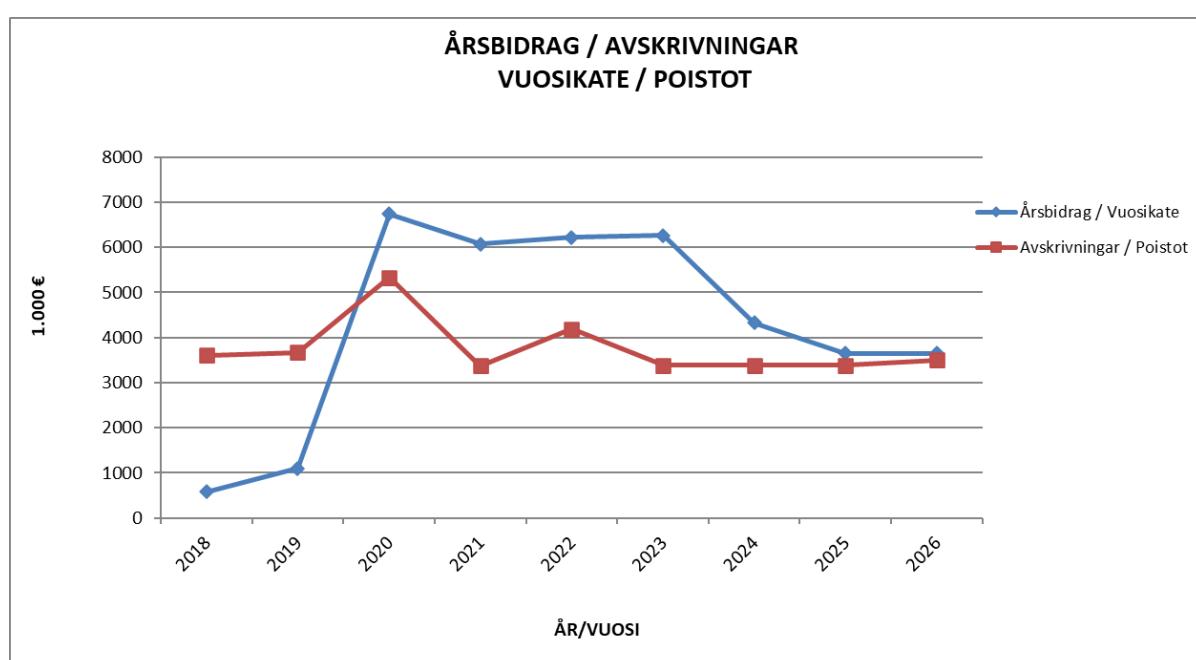
Årsbidrag – Vuosikate

Årsbidraget i budgeten för år 2024 är 4,32 miljoner euro. Årsbidraget minskar med knappa 2 miljoner euro från år 2023. Årsbidraget täcker avskrivningarna med 128 procent.

För ekonomiplaneperioden 2025–2026 förväntas årsbidraget minska ytterligare med 700 000 euro.

Vuoden 2024 talousarviossa vuosikate on 4,32 miljoonaa euroa. Vuosikate vähenee melkein 2 miljoonalla euolla vuodesta 2023. Vuosikate kattaa 128 prosenttia poistoista.

Taloussuunnitelmakaudella 2025–2026 vuosikatteen arvioidaan laskevan runsaalla edelleen 700 000 euolla.

Finansiella intäkter och kostnader - Rahoitustuotot ja -kulut

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-93 990	-232 000	-304 000	-347 000	-344 000	31,0 %
Ränteintäkter/Korkotuotot	128	48 000	163 000	147 000	119 000	0,0 %
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	89 727	75 643	73 000	73 000	73 000	-3,5 %
Räntekostnader / Korkokulut	-163 722	-293 000	-473 000	-500 000	-469 000	61,4 %
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-20 122	-62 643	-67 000	-67 000	-67 000	7,0 %

Räntekostnaderna är prognostiseraade enligt kommunens främmande kapital dvs lånebördan samt på basen av finansmarknadens ränteprognoser.

Kommunen har under våren 2023 som en del av sin riskhantering gått igenom sin låneportfölj och tagit ställning till skyddsgraden av låneportföljen. Hösten 2023 återbetalades ett lån för att minska på andelen lån med rörliga räntor.

Korkokulut on arvioitu kunnan vieraan pääoman eli lainakannan mukaan sekä rahoitusmarkkinoiden korkoennusteet huomioon ottaen.

Kunta on keväällä 2023 osana riskienhallintaa käynyt läpi lainasalkkunsa ja ottanut kantaa lainasalkun suojausasteeseen. Syksyllä 2023 yksi lainoista maksettiin pois vaihtuvakorkoisten lainojen vähentämiseksi.

Avskrivningar och nedskrivningar - Poistot ja arvonalentumiset

	TP2022 BS2022	BG2023 TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026	BG/TA 2023- 2024%
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-4 191 267	-3 385 000	-3 385 000	-3 385 000	-3 500 000	0,0 %
Avskrivningar enligt plan/Sunnitelman mukaiset poistot	-3 341 267	-3 385 000	-3 385 000	-3 385 000	-3 500 000	0,0 %
Nedskrivningar/Arvonalentumiset	-850 000	0	0	0	0	-100,0 %

Investeringsutgifterna bokförs som kostnader i form av avskrivningar under investeringens ekonomiska livslängd. Meningen med avskrivningarna är att täcka reparationsinvesteringarna. Avskrivningarna räknas enligt den av fullmäktige godkända avskrivningsplanen. Avskrivningarna kommer fortsättningsvis att vara på en mycket hög nivå tack vare stora investeringar under de senaste åren.

År 2024 är avskrivningarna 3,39 miljoner euro, eller på samma nivå som år 2023. Investeringarna under 2024 är budgeterade till totalt 3,7 miljoner euro.

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisen käyttöän aikana. Poistojen tarkoituksesta on kattaa korjausinvestointit. Poistot lasketaan valtuoston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Poistot pysyvät edelleen erittäin korkealla tasolla viime vuosien suurten investointien vuoksi.

Vuonna 2024 poistot ovat 3,39 miljoonaa euroa, tai samalla tasolla kuin vuonna 2023. Vuodeksi 2024 on budjettoitu investointeja yhteensä 3,7 miljoonalla eurolla.

Räkenskapsperiodens resultat - Tilikauden tulos

År 2024 är räkenskapsperioden överskott drygt 1 miljon euro. Jämfört med år 2023 försämrar resultatet med 2 miljoner euro. För år 2025 förväntas överskottet vara nästan 400 000 euro och för år 2026 ca 282 000 euro.

Vuoden 2024 tilikauden ylijäämä on reilut 1 miljoona euroa. Vuoteen 2023 verrattuna tulos huononee 2 miljoonalla eurolla. Vuonna 2025 ylijäämän odotetaan olevan melkein 400 000 euroa ja vuonna 2026 noin 282 000 euroa.

VII FINANSIERINGSANALYSEN – RAHOITUSLASKELMA

FINANSIERINGSANALYS / RAHOITUSLASKELMA

	BS 2022 TP 2022	Änd.BG 2023 Muut. TA 2023	BG 2024 TA 2024	EP 2025 TS 2025	EP 2026 TS 2026
Kassaflödet i verksamheten / Toiminnan rahavirta					
Årsbidrag / Vuosikate	6 226 825	6 265 405	4 319 514	3 650 905	3 649 613
Korrektivposter till internt tillfördä medel / Tularahoituksen korjauserät	7 714	-135 000	-110 000	-110 000	-110 000
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta					
Investeringsutgifter / Investointimenot	-1 953 517	-4 394 100	-3 788 000	-11 553 000	-9 710 000
Finansieringsandelar för investeringar / Rahoitusosuuudet investointeihin	106 509	20 000			
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva /	18 205	180 000	110 000	110 000	110 000
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot					
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde / Toiminnan ja investointien rahavirta					
	4 405 736	1 936 305	531 514	-7 902 095	-6 060 387
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i utlåningens / Antolainauskens muutokset					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset					
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen lisäys multa				8 000 000	8 000 000
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen vähenrys	-1 594 216	-1 594 206	-1 340 912	-1 020 912	-1 284 748
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar av likviditeten / Muut maksuvalmiuden muutokset		937 043			
Finansieringens kassaflöde / Rahoituksen rahavirta					
	-657 173	-1 594 206	-1 340 912	6 979 088	6 715 252
Inverkan på likviditeten / Vaikutus maksuvalmiuteen					
	3 748 563	342 099	-809 398	-923 007	654 864
Mål och målvärden för nyckeltal / Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvet					
Akkumulerat kassaflöde för verksamhet och investeringar /	4 405 736	6 342 041	6 873 555	-1 028 540	-7 088 927
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä					
Låneskötselbidrag / Lainanhoidokate	3,6	3,76	2,80	2,91	2,45
Kassans tillräcklighet, dgr / Kassan riittävyyys, pv	54	81	63	43	50

Finansieringsanalysens nyckeltal - Rahoituslaskelman tunnusluvut

- Ackumulerat kassaflöde för verksamhet och investeringar

Ett positivt nyckeltal för ackumulerat kassaflöde för verksamhet och investeringar visar hur stor del av kassaflödet som kan användas för utlåning, amorteringar och för att stärka kassan. Ett negativt nyckeltal visar att utgifterna måste täckas med kassamedel eller med lån. Kassaflödet för verksamhet och investeringar torde inte få förbli negativt.

- Låneskötselbidrag
= (Årsbidrag + räntekostnader) /
(Räntekostnader + amorteringar)

Låneskötselbidraget beskriver kommunens interna finansierings tillräcklighet för betalning av räntor och amorteringar. Interna finansieringen räcker till skötsel av lån om nyckeltalet är 1 eller större. Om nyckeltalet är under 1 måste man för att sköta främmande kapital lyfta mera lån, sälja kommunens egendom eller minska på kassamedlen.

- Kassans tillräcklighet
= $365 \text{ dgr} * \text{Kassamedlen vid räkenskapsperiodens slut} / \text{Betalningar ur kassan under räkenskapsperioden}$

Kommunens betalningsförmåga förklaras med antal kassadagar. Nyckeltalet visar hur många dagars utbetalningar som kan täckas med kassamedlen. Tillräckligt antal kassadagar kan anses vara 14-30 dagars tillräcklighet.

- Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

- Lainanhoitokate
= (Vuosikate + korkokulut) /
(Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

- Kassan riittävyys
= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävästä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

7.1 Analys av finansieringsanalysen - Rahoituslaskelman analysointi

FINANSIERINGSANALYS / RAHOITUSLASKELMA

Inklusive Kimitoöns Vattenaffärsverk / Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

EXTERN / INTERN ULKOINEN / SISÄINEN	Bokslut Tilinpäätös 2022	Ändrad budget Muut. talousarvio 2023	Budget Talousarvio 2024	Ekonomiplan Taloussunn. 2025	Ekonomiplan Taloussunn. 2026
Kassaflödet i verksamheten / Toiminnan rahavirta					
Årsbidrag / Vuosikate	6 226 825	6 265 405	4 319 514	3 650 905	3 649 613
Extraordinära poster / Satunaiset erät					
Korrektivposter till internt tillfördä medel / Tulerahoituksen korjauserät	7 714	-135 000	-110 000	-110 000	-110 000
Kassaflödet i verksamheten / Toiminnan rahavirta	6 234 539	6 130 405	4 209 514	3 540 905	3 539 613
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta					
Investeringsutgifter / Investointimeno	-1 953 517	-4 394 100	-3 788 000	-11 553 000	-9 710 000
Finansieringsandelar för investeringstyper / Rahoitusosuudet invest	106 509	20 000			
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva /	18 205	180 000	110 000	110 000	110 000
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot					
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta	-1 828 803	-4 194 100	-3 678 000	-11 443 000	-9 600 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde /	4 405 736	1 936 305	531 514	-7 902 095	-6 060 387
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i utlåning / Antolainauksen muutokset					
Ökning av utlåning till affärsvärk / Antolainasaamisten lisäykset lii	-114 642	-367 433	-357 150	-239 086	-207 606
Minsknings av utlåning till affärsvärk / Antolainasaamisten vähen	368 072	385 440	512 210	536 021	548 024
Förändringar i utlåning / Antolainauksen muutokset	253 430	18 007	155 060	296 935	340 418
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset					
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen lis	114 642	367 433	357 150	239 086	207 606
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen lisäys muulta				8 000 000	8 000 000
Minsknings av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen	-368 072	-385 440	-512 210	-536 021	-548 024
Minsknings av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen vähe	-1 594 216	-1 594 206	-1 340 912	-1 020 912	-1 284 748
Förändringar av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset	-1 847 646	-1 612 213	-1 495 972	6 682 153	6 374 834
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar av likviditeten / Muut maksuvalmiuden muutokset	937 043				
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta	-657 173	-1 594 206	-1 340 912	6 979 088	6 715 252
Förändring av likvida medel / Rahavarojen muutos	3 748 563	342 099	-809 398	-923 007	654 864
Skuldbördor / Lainakanta	12 783 554	11 189 348	8 168 436	15 147 524	21 862 776
Län/invånare - Laina/asukas	1 949	1 685	1 257	2 348	3 390
Invånarantal / Asukasluku	6558	6640	6500	6450	6450
Kassans tillräcklighet, dgr / Kassan riittävyys, päivät	54	81	63	43	50

Verksamhetens kassaflöde

Verksamhetens kassaflöde beskriver resultaträkningens intäkters och kostnaders påverkan på kassamedlen. Interna finansieringen får när man ur årsbidraget minskar interna finansieringens korrektivposter och extraordinära intäkter.

Kassaflödet för investeringarnas del

Kassaflödet för investeringarnas del fås då man från investeringsutgifterna minskar bestående aktivas överlätelseinst samt finansieringsandelar som beviljats för investeringsprojekt. Kassaflödet för investeringarnas del betyder hur mycket kommunen netto finansierar investeringar.

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvailee tuloslaskelman esitetyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulerahoitus saadaan vähentämällä vuosikatteesta tulerahoituksen korjauserät ja satunaiset tuotot.

Investointien rahavirta

Investointien rahavirta saadaan vähentämällä investointimenoista pysyvien vastaanvien luovutusvoitto sekä investointikohteisiin myönnetyt rahoitusosuudet. Investointien rahavirta tarkoittaa sitä, kuinka paljon kunta rahoittaa investointeja nettomäääräisesti.

Under de kommande åren eftersträvas att investeringarna hålls på en måttlig nivå. Bruttoinvesteringarna under år 2024 är 3,79 miljoner euro. I beloppet ingår ett betydande antal investeringsprojekt både för fastigheternas som infrans del. Det största enskilda projektet är påbörjande av en ny äldreomsorgsenhet tillsammans med välfärdsområdet Varha. Anslag finns även beaktat för takförsedd läktare i Amosparken samt för renovering av Hitis bibliotek. Dalsbruks hamn behöver grundförbättras och föreslås ett anslag på 500 000 euro. 250 000 euro finns beaktat för infrastruktur och väg till detaljplaneområdet Sabbelsberg som en fortsättning på anslagen från år 2023.

Investeringarna beskrivs närmare i kapitel 9.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är 530 000 euro positivt. I bokslut 2022 var motsvarande nyckeltal 4,41 miljoner euro.

Om verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är positivt innebär det att man kan med intern finansiering finansiera investeringar och/eller sköta amorteringar.

Finansieringens kassaflöde

I finansieringens kassaflöde budgeteras förändringar i utlåningen, skuldbördan och eget kapital.

Skuldbördan

För år 2024 budgeteras inte upptagning av extern långfristig kredit. För hela ekonomiplaneperioden 2025–2026 budgeteras externa långfristiga lån i storlek motsvarande investeringsprojektet för nybygget tillsammans med Varha. Amorteringarna på långfristiga lån år 2024 uppgår till 1,34 miljoner euro. Nettominskningen av lån under år 2023 är 1,34 miljoner euro.

I slutet av år 2024 förväntas skuldbördan

Tulevina vuosina investoinnit pyritään pitämään maltillisina.

Bruttoinvestoinnit vuonna 2024 ovat 3,79 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen projektitulee olemaan uuden vanhustenhul玩具ksikon aloittaminen yhteistyössä Varhan kanssa. Määrärahaa on myös huomioitu katetulle katsomolle Amospuistoon sekä Hiittisten kirjaston remonttiin. Taalintehtaan satamaa täyttyy peruskorjata ja esitetään 500 000 euron määrärahaa. 250 000 euroa on huomioitu infralle ja vuoden 2023 jatkona tielle asemakaavaalueelle Sabbelsbergiin.

Investoinnit esitellään tarkemmin luvussa 9.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on 530 000 euroa positiivinen. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä vastaava tunnusluku oli 4,1 miljoonaa euroa.

Jos toiminnan ja investointien rahavirta on positiivinen, tarkoittaa se, että tulosrahitoiksellä pystytään rahoittamaan investointeja ja/tai lyhentämään lainoja.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman päoman muutokset.

Lainamäärä

Vuodelle 2024 ei budjetoida pitkäaikaisia ulkoisia lainoja. Koko taloussuunnitelmaudelle 2025–2026 on huomioitu ulkoista pitkäaikaista lainaa vastaavaa määrää kuin uudisrakennuksen yhdessä Varhan kanssa. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset vuonna 2024 ovat 1,34 miljoonaa euroa. Lainojen nettomääräinen vähenrys vuonna 2024 on 1,34 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 lopussa lainakannan odotetaan olevan 8,17 miljoonaa euroa tai 1 257 euroa/asukas. Taloussuunnitelmaudelen lopussa vuonna

vara 8,17 miljoner euro eller 1 257 2026 lainakannan odotetaan kasvaneen euro/invånare. I slutet av 21,86 miljoonaan euroon tai 3 390 ekonomiplaneperioden år 2026 förväntas euroon/asukas skuldbördan ha ökat till 21,86 miljoner euro eller 3 390 euro/invånare.

VIII DRIFTSEKONOMI ENLIGT AVDELNING - KÄYTTÖTALOUS OSASTOITTAIN

8.1 FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN / HALLINTO-OSASTO

- FÖRVALTNINGSENHETEN / HALLINTOYKSIKKÖ
- EKONOMIENHETEN / TALOUSYKSIKKÖ
- IKT-ENHETEN / IKT-YKSIKKÖ

	TP2022 BS2022	ÄndBG2023 Muut TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	548 437	417 570	445 470	445 470	445 470
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	487 998	402 000	436 530	436 530	436 530
Avgiftsintäkter/Maksutuotot					
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	5 909	3 570	2 940	2 940	2 940
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	54 530	12 000	6 000	6 000	6 000
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-2 305 032	-2 419 747	-2 105 907	-2 133 539	-2 161 572
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-1 142 762	-1 073 720	-1 008 959	-1 024 098	-1 039 461
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-946 381	-934 938	-870 044	-882 537	-895 207
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 861	-19 350	-19 000	-19 000	-19 000
Understöd/Avustukset	-98 242	-320 000	-110 000	-110 000	-110 000
Hyror/Vuokrat	-103 162	-71 739	-97 904	-97 904	-97 904
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-1 625				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 756 595	-2 002 177	-1 660 437	-1 688 069	-1 716 102
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-72 969	-72 470	-61 530	-61 530	-61 530
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 829 564	-2 074 647	-1 721 967	-1 749 599	-1 777 632

FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO

FÖRVALTNINGSENHET / HALLINTOYKSIKKÖ

Ansvarperson - Vastuuhenkilö: Ekonomi- och personalchef - Talous- ja henkilöstöjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	64 553	13 300	26 120	26 120	26 120
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-897 326	-1 202 802	-1 031 034	-1 043 611	-1 056 368
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-453 612	-548 883	-528 510	-536 441	-544 489
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-290 716	-302 884	-324 746	-329 392	-334 101
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 827	-14 100	-14 100	-14 100	-14 100
Understöd/Avustukset	-98 242	-320 000	-110 000	-110 000	-110 000
Hyror/Vuokrat	-43 793	-16 935	-53 678	-53 678	-53 678
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-1 136				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-832 773	-1 189 502	-1 004 914	-1 017 491	-1 030 248
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-3 963	-25 180	-29 240	-29 240	-29 240
	-836 736	-1 214 682	-1 034 154	-1 046 731	-1 059 488
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

Förvaltningenheten har hand om fullmäktiges och kommunstyrelsens berednings- och genomförande uppgifter samt ansvarar för kommunens arkivförvaltning och valupplägg. Enheten stöder andra enheter och funktioner med sakkunnigtjänster för att stöda beslutsfattandet och ledningen i kommunen.

Toiminta

Hallintoyksikkö hoittaa valtuiston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät sekä vastaa kunnan arkistonhallinnasta ja vaalijärjestelyistä. Yksikön tehtäväänä on tukea eri osastojen palvelutovantoa sekä tarjota asiantuntijapalveluja kunnan pääöksenteon ja johtamisen tueksi.

Ändringar budget 2023 / 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Minskade kostnader för understöd och bidrag 300 000 euro
- överföring av arbetsmarknadsstödet till utvecklingsavdelningen

Vähentyneet menot tukien ja avustusten osalta 300 000 euroa
- työmarkkinatuen siirto kehitysosastolle

FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO

PERSONALENHET / HENKILÖSTÖYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Ekonomi- och personalchef - Talous- ja henkilöstöjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	28 442	30 450			
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-414 518	-389 163			
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-207 361	-178 685			
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-190 289	-195 043			
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 055	-1 500			
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-14 414	-13 935			
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-399				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-386 076	-358 713			
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-386 076	-358 713			

Verksamhet

Personalenheten erbjuder stödtjänster för personalledning. Enhetens omfattning omfattar bland annat lönehantering, arbetsarskydd, samordning av företagshälsovård och samarbete med arbetstagarorganisationer. Verksamheten överförs till ekonomienheten från och med budget 2024.

Toiminta

Henkilöstöyksikkö tarjoaa henkilöstöhallinnon tukipalveluja. Yksikön toimialueeseen kuuluvat muun muassa palkanlaskenta, työsuojelu, työterveyshuollon koordinointi ja yhteistyö työntekijäjärjestöjen kanssa. Toiminta siirryy talousyksikköön vuoden 2024 alusta.

Ändringar budget 2023 / 2024 - Muutokset talousarvio 2023/2024

Verksamheten överförs fr.o.m. budget 2024 till ekonomienheten.

Toiminta siirryy talousyksikköön vuoden 2024 alusta.

FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO

EKONOMIENHET / TALOUSYKSIKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Ekonomi- och personalchef - Talous- ja henkilöstöjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	11 560	13 300	42 300	42 300	42 300
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-536 219	-459 027	-699 995	-709 954	-720 060
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-280 758	-208 650	-335 245	-340 275	-345 380
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-239 572	-234 943	-341 335	-346 264	-351 265
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-834	-1 500	-3 400	-3 400	-3 400
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-14 990	-13 934	-20 015	-20 015	-20 015
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-66				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-524 659	-445 727	-657 695	-667 654	-677 760
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-18 779	-11 250	-1 880	-1 880	-1 880
	-543 438	-456 977	-659 575	-669 534	-679 640
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

Ekonomienheten sköter hela kommunens ekonomiförvaltning och stöttar kommunen med ekonomisk kompetens och ekonomistyrningsverktyg genom att ta fram kalkyler, prognoser och analyser. Enheten harndhar om budget- och bokslutsprocesserna samt ansvarar för den statliga ekonomirapporteringen. Från år 2024 inkluderas personalförvaltningen och löneräkningen i ekonomienheten.

Toiminta

Talousyksikkö hoitaa koko kunnan taloushallintoa ja tukee kuntaa talousosaamisella ja taloushallinnon työkaluilla tuottamalla laskelmia, ennusteita ja analyyseja. Yksikkö hoitaa talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja sekä vastaa valtion talousraportoinnista. Vuodesta 2024 alkaen henkilöstöhallinto ja palkanlaskenta sisältyvätkin talousyksikköön.

Ändringar budget 2023 / 2024 - Muutokset talousarvio 2023/2024

FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO

IKT-ENHET / IKT-YKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: IT-driftschef - IT-käyttöpääliikkö

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	443 881	360 520	377 050	377 050	377 050
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-456 969	-368 755	-374 878	-379 974	-385 144
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-201 031	-137 502	-145 204	-147 382	-149 592
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-225 804	-202 068	-203 963	-206 881	-209 841
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-145	-2 250	-1 500	-1 500	-1 500
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-29 965	-26 935	-24 211	-24 211	-24 211
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-24				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-13 088	-8 235	2 172	-2 924	-8 094
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-50 226	-36 040	-30 410	-30 410	-30 410
	-63 314	-44 275	-28 238	-33 334	-38 504
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

IKT-enheten ansvarar för kommunens IT-användarstöd samt underhåll och utveckling av kommunens gemensamma informationsnät, servrar, arbetsstationer, telefonsystem, IKT-utrustning, program och informationssäkerhet.

Toiminta

IKT-yksikkö vastaa kunnan IT-käyttötuesta sekä kunnan yhteisen tietoverkon, palvelinten, puhelinjärjestelmän, työasemien, IKT-laitteiston, ohjelmien ja tietoturvan ylläpidosta ja kehittämisestä.

Ändringar budget 2023 / 2024 - Muutokset talousarvio 2023/2024

8.2 UTVECKLINGSAVDELNINGEN / KEHITYSOSASTO

- UTVECKLINGSAVDELNINGENS VERKSAMHET / KEHITYSOSASTON TOIMINTA
- PROJEKTVERKSAMHET / PROJEKTITOIMINTA

	TP2022 BS2022	ÄndBG2023 Muut TA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	145 312	76 124	207 463	207 463	207 463
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	18 891	13 500			
Avgiftsintäkter/Maksutuotot					
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	126 421	62 624	207 463	207 463	207 463
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot					
	-1 063 816	-1 326 729	-2 113 796	-2 666 332	-2 690 431
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut					
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-544 396	-558 753	-837 554	-900 119	-913 620
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-417 034	-632 672	-718 421	-1 208 392	-1 218 990
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 285	-13 800	-14 458	-14 458	-14 458
Understöd/Avustukset	-44 748	-73 000	-399 000	-399 000	-399 000
Hyror/Vuokrat	-43 027	-47 504	-49 742	-49 742	-49 742
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-327	-1 000	-94 621	-94 621	-94 621
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-918 505	-1 250 605	-1 906 333	-2 458 869	-2 482 968
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-3 669	-28 000	-51 640	-51 640	-51 640
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-922 174	-1 278 605	-1 957 973	-2 510 509	-2 534 608

UTVECKLINGSAVDELNING / KEHITYSOSASTO
UTVECKLINGSAVDELNINGENS VERKSAMHET / KEHITYSOSASTON TOIMINTA
 Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Näringslivschef - Elinkeinojohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	20 624	13 500	52 080	52 080	52 080
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-851 697	-1 142 262	-1 772 951	-2 321 795	-2 342 147
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-404 472	-500 920	-702 380	-762 919	-774 364
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-348 121	-506 038	-607 371	-1 095 676	-1 104 583
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikke ja tavarat	-12 151	-13 800	-14 458	-14 458	-14 458
Understöd/Avustukset	-43 893	-73 000	-398 000	-398 000	-398 000
Hyror/Vuokrat	-42 827	-47 504	-49 742	-49 742	-49 742
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-233	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-831 073	-1 128 762	-1 720 871	-2 269 715	-2 290 067
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-3 669	-28 000	-51 640	-51 640	-51 640
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-834 743	-1 156 762	-1 772 511	-2 321 355	-2 341 707

PROJEKTVERKSAMHET / PROJEKTIETOIMINTA	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	124 688	62 624	155 383	155 383	155 383
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-212 119	-184 467	-340 845	-344 537	-348 284
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-139 924	-57 833	-135 174	-137 200	-139 256
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-68 913	-126 634	-111 050	-112 716	-114 407
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikke ja tavarat	-2 133				
Hyror/Vuokrat	-200				
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-95		-93 621	-93 621	-93 621
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-87 431	-121 843	-185 462	-189 154	-192 901
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-87 431	-121 843	-185 462	-189 154	-192 901

Verksamhet

Utvecklingsavdelningens verksamhetsområden är:

- tjänster för sysselsättningsfrämjande och utveckling av skötseln av sysselsättningen, kommunens företags- och arbetsgivartjänster,
- att främja utnyttjandet av extern finansiering i utvecklingsverksamhet,

Toiminta

Kehitysaston toiminta-alueita ovat:

- työllisyyden edistämisen palvelut ja työllisyysenhoidon kehittäminen, kunnan yritys- ja työnantajapalvelujen järjestäminen, ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämisen edistäminen kehittämistoiminnassa,
- edunvalvonnan kehittäminen ja koordinaatio keskittyen erityisesti kunnan

- utveckling och samordning av intressebevakning med särskild inriktning på att säkerställa kommunens livskraft och attraktivitet,
 - att främja kommunens välkändhet och attraktivitet gentemot inflyttare, företagare och investerare,
 - att förbättra områdets livskraft och konkurrenskraft genom att främja företagsbildning och tillväxt, och utveckla kommunens företagsvänlighet,
 - att främja kunskapsbaserad ledning och informationsproduktion,
 - att stödja genom kommunikation genomförandet av kommunens strategi, ledningens och hela arbetsgemenskapens kommunikation samt betjäna invånare, besökare, näringsliv och media,
 - att arbeta för att utveckla skärgården och bibehålla den som en livskraftig boplats genom bred samverkan och fungerande förbindelser samt betona skärgårdens attraktivitet,
 - landsbygdstjänster som inom jordbruksstödsförvaltningen inkluderar bland annat kundbetjäning, rådgivning och utbildning, användarstöd för Vipu-tjänsten och Vipu-mobilen samt behandling och beviljande av jordbruksstöd samt
 - kollektivtrafikens administration och främjande i kommunen.
- elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden varmistamiseen,
 - kunnan tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen tulomuuttajien, yrittäjien ja sijoittajien suuntaan,
 - alueen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn edistäminen edesauttamalla yritysten synty ja kasvua, kunnan yritysmyönteisyyden kehittäminen,
 - tiedolla johtamisen edistäminen ja tiedon tuottaminen,
 - viestinnän keinoin tukea strategian toteuttamista, johdon ja koko työyhteisön viestintää sekä asukkaiden, vierailijoiden, elinkeinoelämän ja median palveleminen,
 - saariston kehitystyö ja elinvoimaisena asuinpaikkana pitäminen laaja-alaisen yhteistyön ja toimivien yhteyksien avulla sekä tuomalla esiin saariston vetovoimaa,
 - maaseutupalvelut, jotka sisältävät mm. maataloustukihallinnon asiakaspalvelun, neuvonnan ja koulutuksen, Vipu-palvelun ja Vipu-mobiilin käyttäjätuen sekä maataloustukien käsittelyn ja myöntämisen sekä
 - joukkoliikenteen hallinto ja edistäminen kunnassa.

Nyckeltal Tunnusluvut	BS/TP2022	BG/TA2023	BG/TA2024
Antal nya företag/1000 invånare - Uusien yritysten määrä/1000 asukasta	6,6	6,8	7
Arbetslöshet (januari) - Työttömyys (tammikuu)	244	210	215
Antal inflyttade under året - Tulomuuttajien määrä vuoden aikana	295	300	255
Antal utflyttade under året - Lähtömuuttajien määrä vuoden aikana	286	265	250
Nettoinflytning - Nettomuutto	9	35	5

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

- Ökade kostnader för sysselsättning (arbetsmarknadsstöd & lönesubvention) 425 000 euro
- Ökade kostnader för AN24 projektchef 50 000 euro
- Ökade kostnader för projekt Kimitoön
- Lisääntyneet menot, työllisyys (työmarkkinatuki & palkkatuki) 425 000 euroa
- Lisääntyneet menot, TE24-projektipäällikkö 50 000 euroa
- Lisääntyneet menot, Kemiönsaari

700 50 000 euro

- Minskade intäkter för tidskrift
Kimitoön 365 (uteblivna inkomster)
13 500 euro
- Ökade kostnader för
destinationsmarknadsföring &
boende 40 000 euro
- Ökade kostnader för
informationsproduktion 20 000 euro
- Minskade kostnader för
föreningskoordinator som överförs
till fritidenheten 52 000 euro

700 -projekti 50 000 euroa

- Vähentyneet tulot, Kemiönsaari 365
-lehti 13 500 euroa (ei tuloja)
- Lisääntyneet menot,
kohdemarkkinointi ja asuminen 40
000 euroa
- Lisääntyneet menot, tiedon
tuottaminen 20 000 euroa
- Vähentyneet menot,
yhdistyskoordinaattori, joka on
siirtynyt vapaa-ajanyksikköön
52 000 euroa

8.3 BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO

- BILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNING / SIVISTYSOSASTON HALLINTO
- SMÅBARNSPEDAGOGIK / VARHAISKASATUSYKSIKKÖ
- UTBILDNINGSENHET / OPETUSYKSIKKÖ
- VUXENUTBILDNINGSENHET / AIKUISOPETUSYKSIKKÖ
- BIBLIOTEKSENHET / KIRJASTOYKSIKKÖ
- FRITIDSENHET / VAPAA-AJANYKSIKKÖ

	TP2022 BS2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	858 904	767 690	764 560	764 560	764 560
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	281 138	146 020	145 500	145 500	145 500
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	253 896	247 200	197 000	197 000	197 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	274 409	319 770	371 760	371 760	371 760
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	49 461	54 700	50 300	50 300	50 300
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-15 854 870	-16 323 478	-17 219 694	-17 389 281	-17 561 379
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-8 748 914	-8 948 477	-9 404 737	-9 545 817	-9 689 007
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-3 240 456	-3 438 900	-3 691 189	-3 719 696	-3 748 604
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-350 625	-366 210	-428 030	-428 030	-428 030
Understöd/Avustukset	-477 359	-540 200	-506 700	-506 700	-506 700
Hyror/Vuokrat	-2 994 306	-3 002 291	-3 158 038	-3 158 038	-3 158 038
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-43 212	-27 400	-31 000	-31 000	-31 000
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-14 995 966	-15 555 788	-16 455 134	-16 624 721	-16 796 819
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-209 094	-243 530	-288 530	-288 530	-288 530
Räkenskapsperiodens resultat/Tiliakauden tulos	-15 205 060	-15 799 318	-16 743 664	-16 913 251	-17 085 349

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO
BILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNING / SIVISTYSOSASTON HALLINTO
Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Bildningschef - Sivistysjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	576	30 520	49 520	49 520	49 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-298 713	-258 890	-331 202	-335 591	-340 045
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-184 617	-193 445	-253 819	-257 625	-261 489
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-88 070	-34 545	-47 856	-48 439	-49 029
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 479	-3 300	-3 000	-3 000	-3 000
Understöd/Avustukset	-1 000	-3 000			
Hyror/Vuokrat	-17 001	-22 000	-23 927	-23 927	-23 927
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-545	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
	-298 137	-228 370	-281 682	-286 071	-290 525
Verksamhetsbidrag/Toimintakate					
	-31 996	-97 560	-91 460	-91 460	-91 460
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-330 133	-325 930	-373 142	-377 531	-381 985

Verksamhet

Bildningsavdelningen ansvarar för avdelningens administration och ekonomi samt utveckling och planering. Bildningsavdelningen omfattar hela den administrativa personalen på bildningsavdelningen: bildningschef, ledare för grundläggande utbildning, ledare för småbarnspedagogik, sekreterare och administrativ personal vid vuxeninstitutet, småbarnspedagogiken och kultur- och fritidsenheten.

Toiminta

Sivistystoimisto vastaa osaston hallinnosta ja taloudesta sekä kehittämisestä ja suunnittelusta. Sivistystoimistoon kuuluu koko sivistysosaston hallintohenkilöstö: sivistysjohtaja, perusopetusjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, toimistosihteeri sekä aikuisopiston, varhaiskasvatuksen ja kulttuuri- ja vapaa-ajan yksikön hallintohenkilöstö.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Ökade kostnader för projekt: utjämning av coronapåföljder i småbarnspedagogiken, förskoleutbildningen samt grundläggande utbildningen 15 000 euro.

Ökade kostnader, köp av tjänster från andra kommuner 10 000 euro

Lisääntyneet koronavaikutusten varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa 15 000 euroa hankemenot: tasoittaminen

Lisääntyneet menot, asiakaspalveluiden ostot muilta kunniltä 10 000 euroa

**BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO
SMÅBARNSPEDAGOGIK / VARHAISKASVATUSYKSIKKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Ledare för småbarnspedagogik - Varhaiskasvatusjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	198 742	193 120	135 780	135 780	135 780
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-3 069 704	-3 096 707	-3 518 436	-3 555 437	-3 592 995
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-1 877 647	-1 741 954	-2 085 252	-2 116 533	-2 148 287
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-543 279	-654 574	-759 250	-764 970	-770 774
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 184	-24 500	-24 500	-24 500	-24 500
Understöd/Avustukset	-187 621	-240 000	-180 000	-180 000	-180 000
Hyror/Vuokrat	-427 237	-429 829	-463 584	-463 584	-463 584
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-17 736	-5 850	-5 850	-5 850	-5 850
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-2 870 962	-2 903 587	-3 382 656	-3 419 657	-3 457 215
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-3 648	-3 380	-2 620	-2 620	-2 620
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-2 874 610	-2 906 967	-3 385 276	-3 422 277	-3 459 835

Verksamhet

Enheten för småbarnspedagogik ansvarar för ordnandet av småbarnspedagogik, morgon- och eftermiddagsverksamhet samt för förskoleundervisning. Barnet har rätt till småbarnspedagogik från början av den månaden då barnet blir nio månader ända tills barnet börjar i skolan. Småbarnspedagogiken ordnas utgående från barnets behov. Verksamheten följer läroplanen för småbarnspedagogik och ordnas i daghem eller inom familjedagvård.

Småbarnspedagogiken på Kimitoön är uppdelad i två olika verksamhetsområden. Till det södra verksamhetsområdet hör Hulta, Sofia, Dals och Hitis-Rosala daghem samt familjedagvårdarna som verkar på området. Till det norra verksamhetsområdet hör förutom Silva daghem familjedagvårdarna som verkar på området. Skiftesvård ordnas på Silva daghem.

För familjer som använder sig av privata dagvårdstjänster erbjuder kommunen

Toiminta

Varhaiskasvatusyksikkö vastaa varhaiskasvatuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä esipetukseen järjestämisestä. Lapsella on oikeus varhaiskasvatuksen sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta aina siihen saakka, kunnes koulunkäyti alkaa. Varhaiskasvatusta järjestetään lapsen tarpeiden pohjalta. Toiminta seuraa varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmaa ja järjestetään päiväkodissa tai perhepäivähoidossa.

Kemiösaarella varhaiskasvatus on jaettu kahteen eri toiminta-alueeseen. Eteläiseen toiminta-alueeseen kuuluvat Hultan, Sofian, Dalsin ja Hiittisten-Rosalan päiväkodit sekä alueella toimivat perhepäivähoitajat. Pohjoiseen toiminta-alueeseen kuuluvat Silvan lisäksi alueella toimivat perhepäivähoitajat. Silvan päiväkodissa tarjotaan vuorohoitoa.

Kunta tarjoaa palveluseteteitä yksityisiä

servicesedlar.

varhaiskasvatuksen toimijoita käyttäville perheille.

Tunnusluvut

BS/TP2022 BG/TA2023 BG/TA2024

Antal barn / Dagens - Lapsimäärä / Päiväkoti

	BS/TP2022	BG/TA2023	BG/TA2024
Silva	70	65	70
Hulta	41	38	43
Sofia	19	19	20
Hitis-Rosala	0	1	3
Familjedagvård - Perhepäivähoido	35	40	32
Servicekuponger - Palvelusetelit	16	16	16

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

- Minskade kundavgiftsintäkter 55 000 euro
- Ökade personalkostnader för utvecklandet av ledningen inom småbarnspedagogiken 45 000 euro (förverkligat under år 2023)
- Ökade pesonalkostnader för tre ambulerande barnskötare 110 000 euro (förverkligat under år 2023)
- Ökade kostnader för tilläggsresurser för att erbjuda tillräcklig stöd för barn 80 000 euro
- Ökade interna kostnader 52 000 euro
- Asiakasmaksutuottojen vähentyminen 55 000 euroa
- Lisääntyneet menot varhaiskasvatuksen johtamisen kehittäminen 45 000 euroa (toteutettu vuoden 2023 aikana)
- Lisääntyneet henkilöstömenot kolme kiertävää lastenhoitajaa 110 000 euroa (toteutettu vuoden 2023 aikana)
- Lisääntyneet henkilöstömenot lisäresurssit riittävän tuen tarjoamiseksi lapsille 80 000 euroa
- Lisääntyneet sisäiset kustannukset 52 000 euroa

**BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO
UTBILDNINGSENHET / OPETUSYKSIIKÖ**
Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Bildningschef - Sivistysjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	451 428	218 170	268 520	268 520	268 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-10 193 878	-10 432 065	-10 617 762	-10 721 010	-10 825 788
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-5 651 742	-5 782 304	-5 768 600	-5 855 128	-5 942 945
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-2 218 705	-2 337 957	-2 408 669	-2 425 389	-2 442 350
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-194 101	-202 460	-219 780	-219 780	-219 780
Understöd/Avustukset		-8 000	-5 500	-5 500	-5 500
Hyror/Vuokrat	-2 108 240	-2 082 394	-2 192 663	-2 192 663	-2 192 663
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-21 091	-18 950	-22 550	-22 550	-22 550
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-9 742 450	-10 213 895	-10 349 242	-10 452 490	-10 557 268
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-92 447	-49 720	-46 950	-46 950	-46 950
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-9 834 897	-10 263 615	-10 396 192	-10 499 440	-10 604 218

Verksamhet

Utbildningsenheten ansvarar för förskolor, morgon och eftermiddagsvård, grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen.

Vi har två finskspråkiga förskolor: Silvan esikoulu i Kimito och Taalintehtaan esikoulu i anslutning till Taalintehtaan koulu. Det finns fyra svenskaspråkiga förskolor: Dals förskola i Dalsbruk, Hitis-Rosala förskola, Silva förskola i Kimito och Sofia förskola i Västanfjärd. Morgon och eftermiddagsverksamheten ordnas i fyra olika enheter i anslutning till skolorna.

De svenskaspråkiga skolorna är, Amosparkens skola (åk 1–6), Västanfjärds skola (åk 1–6), Hitis-Rosala skola (åk 0–6), Dalsbruks skola (åk 1–9) och Kimitonejdens skola (åk 7–9). Kommunens finskspråkiga skolor inom den grundläggande utbildningen är Kemiönsaaren keskuskoulu (åk 1–9) och Taalintehtaan koulu (åk 0–6). I kommunen verkar också ett finskspråkigt gymnasium,

Toiminta

Opetusyksikkö vastaa esikouluista, aamu- ja iltapäivähoidosta, perusopetuksen ja perusopetuksen valmistavasta opetuksesta sekä lukiokoulutuksesta.

Suomenkielisiä esikouluja on kaksi: Silvan esikoulu Kemiössä ja Taalintehtaan esikoulu Taalintehtaan koulun yhteydessä. Ruotsinkielisiä esikouluja on neljä: Dals förskola Taalintehtaalla, Hitis-Rosala förskola, Silva förskola Kemiössä ja Sofia förskola Västanfjärdissä. Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään neljässä yksikössä eri koulujen yhteydessä.

Kunnan ruotsinkielisiä peruskouluja ovat Amosparkens skola (vuosiluokat 1–6), Västanfjärds skola (vi 1–6), Hitis-Rosala skola (vi 0–6), Dalsbruks skola (vi 1–9) ja Kimitonejdens skola (vi 7–9). Kunnan suomenkielisiä peruskouluja ovat Kemiönsaaren keskuskoulu (vi 1–9) ja Taalintehtaan koulu (vi 0–6). Kunnassa toimii myös ruotsinkielinen lukio Kimitoöns

Kimitöön's gymnasium, där studerande även har möjlighet att välja den marina linjen. Linjen möjliggör studier i marinteknik och marinbiologi. Läsxåret 2023-2024 inleddes fem internationella studeranden sina studier i Kimitöön's gymnasium.

gymnasium, jossa opiskelijoiden on mahdollista valita myös merenkulkulinja. Tämä linja mahdollistaa merenkulkuteknologian ja meribiologian opiskelemisen. Lukuvuonna 2023-2024 lukiossa aloitti viisi kansainvälistä opiskelijaa.

Tunnusluvut	BS/TP2022	BG/TA2023	BG/TA2024
Antal skjutselever / Kuljetusoppilaiden lukumäärä			
Finskspråkig undervisning / Suomenkielinen opetus	235	235	218
Antal skjutselever / Kuljetusoppilaiden määrä			
Svenskspråkig undervisning / ruotsinkielinen opetus	75,5	77	72
Förskolor / Esikoulut			
Dals	12	12	1,5
Hitis-Rosala	1	0,5	1
Silva svenskspråkig/ruotsinkielinen	22,5	20	21,5
Silva finskspråkig/suomenkielinen	4,5	4,5	6,5
Sofia	5	4,5	5,5
Taalintehtaan koulu	4	3	4,5
Grundläggande utbildning / Perusopetus			
Amosparkens skola	145,5	147,5	139,5
Dalsbruks skola	128	124	123
Hitis-Rosala skola	8,5	6,5	4,5
Kimitonejdens skola	90	85	83
Västanfjärds skola	44	43	41,5
Kemiönsaaren keskuskoulu	100,5	113,5	98
Taalintehtaan koulu	32	32,5	31,5
Gymnasieundervisning / Lukiookoulutus			
Kimitöön's gymnasium	65	65,5	65

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Ökade interna kostnader 175 000 euro	Lisääntyneet sisäiset kustannukset 175 000 euroa
Ökade kostnader school coach 23 000 euro	Lisääntyneet menot School coach 23 000 euroa

**BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO
VUXENUTBILDNINGSENHET / AIKUISOPETUSYKSIKÖ**
Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Rektor - Rehtori

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	50 157	46 780	46 520	46 520	46 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-372 497	-363 176	-329 747	-333 941	-338 197
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-238 356	-241 185	-205 337	-208 416	-211 542
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-90 387	-78 339	-80 611	-81 726	-82 856
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 848	-2 100	-1 300	-1 300	-1 300
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-39 907	-41 552	-42 499	-42 499	-42 499
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-999				
	-322 340	-316 396	-283 227	-287 421	-291 677
Verksamhetsbidrag/Toimintakate					
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
	-322 340	-316 396	-283 227	-287 421	-291 677
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

Kimitoöns vuxeninstitut ordnar kurser och föreläsningar för kommunens alla invånare runt om i hela kommunen. Vuxeninstitutet ordnar och utvecklar kurser kontinuerligt i samråd med kommunens invånare. Vuxeninstitutet ordnar årligen omkring 220-250 kurser, 4000-4200 undervisningstimmar och avlönar mer än 100 lärare.

Toiminta

Kemiönsaaren aikuisopisto järjestää kursseja ja luentoja kaikille kunnan asukkaille eri puolilla kuntaa. Aikuisopisto järjestää ja kehittää kursseja jatkuvasti yhdessä kuntalaisten kanssa. Aikuisopisto järjestää vuosittain noin 220-250 kurssia, 4000-4200 opetustuntia ja palkkaa yli 100 opettajaa.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Minskade personalkostnader, omorganisering av rektorstjänsten 30 000 euro

Vähentyneet henkilöstömenot, rehtorin viran uudelleenjärjestely 30 000 euroa

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO

BIBLIOTEKENHET / KIRJASTOYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Bibliotekschefen - Kirjastotoimenjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	26 228	8 080	8 340	8 340	8 340
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-711 640	-754 487	-766 634	-772 892	-779 243
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-332 538	-358 169	-357 849	-363 216	-368 665
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-92 497	-109 752	-118 645	-119 536	-120 438
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 488	-78 650	-78 650	-78 650	-78 650
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-208 946	-207 916	-211 490	-211 490	-211 490
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-171				
	-685 412	-746 407	-758 294	-764 552	-770 903
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-11 966	-10 250	-9 400	-9 400	-9 400
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
	-697 377	-756 657	-767 694	-773 952	-780 303
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

Biblioteksverksamheten regleras av bibliotekslagen (1492/2016). De allmänna bibliotekens uppgift är att ge tillgång till information, upprätthålla en mångsidig och aktuell samling, samt att främja läsande, mångsidig läskunnighet och en samhällelig dialog. Biblioteket främjar gemenskap, aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet. Biblioteket är kommunens kulturella välfärdscenter och bidrar till medborgarnas inkludering och ansvarsfulla deltagande.

Kimitööns bibliotek erbjuder sina kunder högklassiga, aktuella och intressanta material och evenemang. Biblioteket har fyra servicepunkter: Hitis, Västanfjärd, Dalsbruk och Kimito.

Toiminta

Kirjastotoimintaa säädellee kirjastolaki (1492/2016). Yleisten kirjastojen tehtävään on tarjota pääsy tietoon, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä edistää lukemista, monipuolista lukutaitoa ja yhteiskunnallista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhteisöllisyyttä, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjasto on kunnan kulttuurinen hyvinvointikeskus, joka mahdollistaa osaltaan kansalaisten osallisuuden ja vastuullisen osallistumisen. Kemiönsaaren kirjasto tarjoaa asiakkaille laadukkaita, ajankohtaisia ja kiinnostavia aineistoja ja tapahtumia. Kirjastolla on neljä palvelupistettä, Hiittinen, Västanfjärd, Taalintehdas ja Kemiö.

Tunnusluvut	BS/TP2022	BG/TA2023	BG/TA2024	EP/TS2025	EP/TS2026
Prestationer - Suoritukset					
Fysiska besök - Fyysiset käynnit	38 111	45 000	50 000	55 000	55 000
Totallån - Kokonaislainaus	74 845	73 000	77 000	73 000	78 000
Evenemang - Tapahtumia	330	150	200	180	200

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Ökade personalkostnader 32 000 euro
Ökade experttjänster 6 000 euro

I kommundirektörens budgetförslag har tilläggsresursen och pga den ökade personalkostnader på 32 000 euro strukits.

Lisääntyneet henkilöstömenot 32 000 euroa
Lisääntyneet asiantuntijapalvelut 6 000 euroa

Kunnanjohtajan talousarviosityksessä lisäresurssi ja siitä lisääntyneet henkilöstömenot 32 000 euroa on poistettu.

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO

FRITIDSENHET / VAPAA-AJANYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Fritidschef – Vapaa-aikatoimenjohtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	131 772	271 020	255 880	255 880	255 880
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-1 208 438	-1 418 153	-1 655 913	-1 670 410	-1 685 111
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-464 012	-631 420	-733 880	-744 899	-756 079
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-207 518	-223 733	-276 158	-279 636	-283 157
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 524	-55 200	-100 800	-100 800	-100 800
Understöd/Avustukset	-288 738	-289 200	-321 200	-321 200	-321 200
Hyror/Vuokrat	-192 975	-218 600	-223 875	-223 875	-223 875
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-2 671				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 076 666	-1 147 133	-1 400 033	-1 414 530	-1 429 231
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-69 036	-82 620	-138 100	-138 100	-138 100
	-1 145 702	-1 229 753	-1 538 133	-1 552 630	-1 567 331
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

Välfärdsavdelningens uppgift är att stödja, vägleda och utveckla kultur-, idrotts- och ungdomsverksamheten samt främja invånarnas välmående. Dessutom ansvarar avdelningen för att främja samarbetet mellan olika föreningar, klubbar och organisationer samt utövare av kreativa yrken verksamma i kommunen. Enheten stödjer lokala föreningar och klubbar som anordnar fritidsaktiviteter. Enheten ansvarar för kommunens ungdomsanläggningar och idrottsanläggningar samt Bio Pony.

Idrott

Idrottssektorns viktigaste uppgift är att planera och utveckla idrottsverksamheten på orten samt fungera som ett stöd för klubbar som bedriver idrottsverksamhet. Idrottssektorn erbjuder möjligheter till motion och friskvård genom att underhålla kommunens idrottsanläggningar, utveckla nätverket av idrottsanläggningar, ekonomiskt stödja idrottsföreningar, anordna evenemang tillsammans med

Hyvinvointiosaston tehtäväänä on tukea, ohjata ja kehittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaa sekä edistää asukkaiden hyvinvointia. Lisäksi yksikölle kuuluu yhteistyön edistäminen eri yhdistysten, seurojen ja järjestöjen sekä kunnassa toimivien luovien ammattien harjoittajien välillä. Yksikkö tukee vapaa-ajan toimintaa järjestäviä paikallisia yhdistyksiä ja seuroja. Yksikkö vastaa kunnan nuorisotiloista ja liikuntapaikoista sekä Bio Ponysta.

Liikunta

Liikuntatoimen tärkein tehtävä on suunnitella ja kehittää paikkakunnan liikuntatoimintaa sekä toimia urheilutoimintaa harjoittavien seurojen tukena. Liikuntatoimi tarjoaa mahdollisuuksia liikuntaan ja kuntoiluun ylläpitämällä kunnan liikuntapaikkoja, kehittämällä liikuntapaikkaverkostoja, tukemalla taloudellisesti urheiluseuroja, järjestämällä tapahtumia yhdessä urheiluseurojen kanssa sekä järjestämällä

idrottsföreningar och anordna kompletterande hälsofrämjande aktiviteter för olika åldersgrupper. täydentää, terveyttä edistää toimintaa eri ikäryhmille.

Ungdom

Till ungdomssektorns viktigaste uppgifter hör att skapa goda förutsättningar för kommunens ungdomsverksamhet och att stödja klubbar och föreningar som bedriver ungdomsverksamhet. Det sker i första hand genom att stötta klubbar och föreningar ekonomiskt, erbjuda tjänster, anordna egna aktiviteter och utveckla ungdomsgårdarnas verksamhet genom att erbjuda ett alternativ till användning av rusmedel. Ungdomsverkstaden och den uppsökande ungdomsverksamheten hör till ungdomssektorn.

Kultur

Kultursektorns viktigaste uppgift är att sörja för att Kimitoöns invånare har goda möjligheter till ett mångsidigt kulturutbud och kulturutövande. Detta sker i samarbete med såväl fritidsenheten och kommunens övriga enheter som med externa aktörer och kreativa yrkesutövare. Huvudmålet är att jobba enligt kulturprogrammets 2022-2025 målsättningar.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

- Ökade kostnader pga koordineringen av föreningsarbetet samt Villa Lande kommer med i avdelningens budget från och med 1.1.2024 64 000 euro
- Ökade kostnader för sekreterare 20% i avdelningens budget från och med 1.1.2024 8 000 euro

- Ökade kostnader för ökning av bidrag till museistiftelsen Sagalund 30 000 euro

- Ökade kostnader för projektet Skapa 15 000 euro
- Ökade personalkostnader 20 000 euro
- Minskade statsunderstöd och övriga bidrag 15 000 euro
- Ökade kostnader, interna kostnader (IT, städ och hyror) 26 000 euro

I kommundirektörens budgetförslag har investeringspotten på 35 000 euro flyttats från investeringar till driftskostnader

Nuoriso

Nuorisotoimen tärkeimpiin tehtäviin kuuluvat hyvien edellytysten luominen kunnan nuorisotoiminnalle sekä toimiminen nuorisotoimintaa harjoittavien seurojen ja yhdistysten tukena. Tämä tapahtuu ensisijaisesti tukemalla seuroja ja yhdistyksiä taloudellisesti, tarjoamalla palveluita, järjestämällä omaa toimintaa sekä kehittämällä nuorisotalojen toimintaa tarjoamalla vaihtoehdon päihteiden käytölle. Nuorisotyöpaja sekä etsivä nuorisotoiminta ovat osaa nuorisointia.

Kulttuuri

Kulttuuritoimen tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että asukkailta on hyvä mahdollisuus monipuoliseen kulttuuritarjontaan ja kulttuuriharrastuksiin. Tämä tapahtuu yhteistyössä niin vapaa-ajanyksikön ja kunnan muiden yksiköiden kuin ulkopuolisten toimijoiden ja luovien ammattien harjoittajien kanssa. Päätavoite on toteuttaa kulttuuriohjelman 2022-2025 sisältöä.

- Lisääntyneet menot johtuen yhdistystoiminnan ja Villa Landen koordinoinnista osaksi osaston talousarviota 1.1.2024 alkaen, 64 000 euroa
 - Lisääntyneet henkilöstömenot, 20 % sihteeri osaston talousarviossa 1.1.2024 alkaen, 8 000 euroa
 - Lisääntyneet menot Sagalundin museosäätiön avustuksen korotuksesta, 30 000 euroa
 - Lisääntyneet menot, SKAPA hanke, 15 000 euroa
 - Lisääntyneet henkilöstömenot, 20 000 euroa
 - Vähentyneet valtionavustukset ja muut tuet, 15 000 euroa
 - Lisääntyneet menot sisäisistä kustannuksista (IT, siivous, vuokra), 26 000 euroa
- Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä 35 000 euron investointierä on siirretty investoinneista käyttömenoihin*

8.4 AVDELNINGEN FÖR MILJÖ OCH TEKNIK / YMPÄRISTÖ- JA TEKNIKKAOASTO

- MILJÖ OCH TEKNIK, FÖRVALTNING / YMPÄRISTÖ JA TEKNIKKAA, HALLINTO
- TILLSYNSENHETEN / VALVONTAYKSIKÖ
- FASTIGHETS- OCH SAMHÄLLSTEKNISKA ENHETEN / KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTATEKNINEN YKSICKÖ
- SAMHÄLLSTEKNISK ENHET / YHDYSKUNTATEKNINEN YKSICKÖ
- PLANLÄGGNINGSENHET / KAAVOITUSYKSICKÖ

	TP2022 BS2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	8 688 452	8 019 584	8 271 838	8 271 838	8 271 838
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	3 132 784	2 533 539	2 658 264	2 658 264	2 658 264
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	215 812	238 000	238 000	238 000	238 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	48 970	10 083	10 480	10 480	10 480
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	5 290 886	5 237 962	5 365 094	5 365 094	5 365 094
	-7 900 885	-7 021 322	-7 575 514	-7 623 243	-7 681 788
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut					
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-2 583 649	-2 388 127	-2 511 578	-2 549 270	-2 587 513
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-2 577 364	-2 276 560	-2 510 106	-2 530 143	-2 550 445
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 695 045	-1 591 486	-1 763 321	-1 763 321	-1 763 321
Understöd/Avustukset	-177 554	-185 721	-185 721	-175 721	-175 721
Hyror/Vuokrat	-692 736	-339 802	-372 123	-372 123	-372 123
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-174 539	-239 626	-232 665	-232 665	-232 665
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	787 567	998 262	696 324	648 595	590 050
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-2 178 887	-2 281 000	-2 300 300	-2 336 300	-2 548 300
	-2 241 321	-1 282 738	-1 603 976	-1 687 705	-1 958 250
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

**MILJÖ- OCH TEKNIKAVDELNINGEN / YMPÄRISTÖ- JA TEKNIKKAOASTO
MILJÖ OCH TEKNIK, FÖRVALTNING / YMPÄRISTÖ JA TEKNIKKA, HALLINTO**
Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Teknisk chef - Tekninen johtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	84 908	159 791	160 121	160 121	160 121
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-1 060 898	-392 484	-440 410	-445 567	-450 794
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-201 317	-161 987	-175 115	-177 743	-180 408
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-723 150	-170 862	-180 332	-182 861	-185 423
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 361	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-89 960	-54 135	-79 463	-79 463	-79 463
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-34 109	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-975 989	-232 693	-280 289	-285 446	-290 673
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-18 865	-27 180	-24 930	-24 930	-24 930
	-994 855	-259 873	-305 219	-310 376	-315 603
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos					

Verksamhet

Enheten har ett övergripande ansvar för investeringar, fastighetsförsäljningar och tomtproduktion. I enheten ingår även avdelningens personalansvar, budget och bokslut samt ansvar för beredning och övervakning av tekniska nämndens beslut. Tekniska chefen fungerar som samordnare av beredskapsfrågor och är kommunens representant i bl.a. lantmäterifrågor, inom miljö- och veterinärhälsovården inom samverkansområde som Lundo kommun är värd för och inom avfallshanteringsfrågor inom Sydvästra Finlands avfallsservice.

Toiminta

Yksiköllä on kokonaivastuu investoinneista, kiinteistöjen myynnistä ja tonttituotannosta. Yksikön tehtäviin kuuluvat myös osaston henkilöstövastuu, talousarvio ja tilinpäätös sekä vastuu teknisen lautakunnan päätösten valmistelusta ja valvonnasta. Tekninen johtaja toimii valmiusasioiden koordinoidijana sekä kunnan edustajana maanmittausasioissa, Liedon kunnan isännöimällä yhteistyöalueella sekä Lounais-Suomen jätehuollon jätehuoltoasioissa.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Ökade personalkostnader 19 000 euro
Ökade kostnader köp av tjänster 9 500 euro
Ökade hyreskostnader 23 000 euro

Lisääntyneet henkilöstömenot 19 000 euroa
Lisääntyneet menot ostopalveluista 9 500 euroa
Lisääntyneet vuokramenot 23 000 euroa

**MILJÖ- OCH TEKNIKAVDELNINGEN / YMPÄRISTÖ- JA TEKNIKKAOASTO
TILLSYNSENHETEN / VALVONTAYKSIKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Tillsynschef - Valvontapäällikkö

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	190 548	224 820	224 820	224 820	224 820
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-501 879	-557 094	-557 400	-565 455	-573 625
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-364 554	-411 110	-432 090	-438 576	-445 157
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-95 493	-113 934	-118 110	-119 679	-121 268
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 655	-8 050	-5 200	-5 200	-5 200
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat	-34 009	-24 000	-2 000	-2 000	-2 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-168				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-311 332	-332 274	-332 580	-340 635	-348 805
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-311 332	-332 274	-332 580	-340 635	-348 805

Verksamhet

Tillsynsenheten ansvarar för verkställandet av bygg- och miljötillsynsnämndens beslut. Till ansvarsområdet hör de uppgifter som hör till kommunens byggnadstillsyns- och miljövårdsmyndighet samt handhar och sköter dit hörande myndighetsuppgifter. Enhetens målsättning är att bibehålla ett öppet och smidigt myndighetsförfarande.

Toiminta

Valvontayksikkö vastaa rakennus- ja ympäristövalvontalautakunnan päätösten täytäntöönpanosta. Vastuualue koskee niitä tehtäviä, jotka kuuluvat kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle, sekä niihin kuuluvat viranomaistehtävät. Yksikön tavoitteena on ylläpitää avointa ja sujuvaa viranomaistoimintaa.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

**MILJÖ- OCH TEKNIKAVDELNINGEN / YMPÄRISTÖ- JA TEKNIKKAOASTO
FASTIGHETS- OCH INFRA ENHETEN / KIINTEISTÖ- JA INFRA YKSIKKÖ**
Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Teknisk chef - Tekninen johtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	8 385 007	7 619 583	7 871 377	7 871 377	7 871 377
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-6 169 725	-5 768 544	-6 223 354	-6 262 793	-6 302 788
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-1 921 328	-1 686 790	-1 759 163	-1 785 563	-1 812 349
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-1 687 236	-1 816 804	-2 012 524	-2 025 563	-2 038 772
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 674 617	-1 580 436	-1 755 121	-1 755 121	-1 755 121
Understöd/Avustukset	-177 554	-185 721	-185 721	-175 721	-175 721
Hyror/Vuokrat	-568 767	-261 667	-290 660	-290 660	-290 660
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-140 223	-237 126	-230 165	-230 165	-230 165
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	2 215 282	1 851 039	1 638 023	1 608 584	1 568 589
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-2 160 022	-2 253 820	-2 275 370	-2 311 370	-2 523 370
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-794 740	-402 781	-637 347	-702 786	-954 781

Verksamhet

Fastighets- och infraenheten förvaltar, underhåller och hyr kommunens fastigheter och lägenheter. Enheten ansvarar dessutom för kommunens kost- och städfunktioner samt för samhällsutveckling, hamnverksamhet och infra. Trafiksäkerhetsarbetet handhas även av enheten tillsammans med andra myndigheter.

Fastigheter hyrs huvudsakligen ut till kommunens egna verksamheter. Lägenheter och andra kommersiella utrymmen hyrs ut till externa kunder. Fastighets- och infraenhetens målsättning är att både interna och externa kunder trivs och kan bedriva sin verksamhet i lämpliga och hälsosamma utrymmen.

Kost- och städfunktionen handhar städningen i de fastigheter som ägs av kommunen och där kommunen har verksamhet och ansvarar för kommunens

Kiinteistö- ja infrayksikkö hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa kunnan kiinteistöjä ja huoneistoja. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan ruokahuolto- ja siivoustoimesta, yhdyskuntakehityksestä, laituri- ja satamatoiminnoista sekä infrasta. Yksikkö vastaa myös liikenneturvallisuustyöstä yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Kiinteistötä vuokrataan pääasiassa kunnan omille toiminnolle, mutta asuntoja ja kaupallisia toimitiloja vuokrataan myös ulkopuolisille asiakkaille. Kiinteistö- ja infrayksikön tavoitteena on, että sekä sisäiset että ulkoiset asiakkaat viihtyvät ja voivat harjoittaa toimintaansa tarkoitukseenmukaisissa ja terveissä tiloissa.

Ruokahuolto- ja siivoustoimi huolehtii siivouksesta niissä kunnan omistamissa kiinteistöissä, joissa kunta harjoittaa toimintaa. Lisäksi se vastaa kunnan ruokatuotannosta. Ruokahuollon asiakkaita

matproduktion. Kostfunktionens kunder är bildningsavdelningens verksamheter som daghem och skolor. Funktionens målsättning är rena utrymmen, användning av inhemska råvaror vid matlagning när det är möjligt samt hälsosam och välsmakande mat.

ovat sivistysosaston toiminnot, kuten päiväkodit ja koulut. Toiminnan tavoitteena ovat siistit tilat, kotimaisten raaka-aineiden käyttö ruoanvalmistuksessa mahdollisuuksien mukaan sekä maukas ruoka.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Ökade interna försäljningsintäkter 120 000 euro

Lisääntyneet sisäiset myyntitulot 120 000 euroa

Ökade hyresintäkter, externa 130 000 euro
Ökade hyresintäkter, interna 175 000 euro

Lisääntyneet vuokratulot, ulkoiset 130 000 euroa

Ökade personalkostnader 94 000 euro
Ökade kostnader för köp av tjänster 196 000 euro

Lisääntyneet vuokratulot, sisäiset 175 000 euroa

Ökade kostnader för material 175 000 euro
Ökade hyreskostnader 29 000 euro

Lisääntyneet henkilöstömenot 94 000 euroa
Lisääntyneet ostopalvelut 196 000 euroa

Lisääntyneet aineet ja tarvikkeet 175 000 euroa

Lisääntyneet vuokramenot 29 000 euroa

Fullmäktige beslutade att över kommunens bryggverksamhet görs en grundläggande utredning i vilken utreds olika alternativ, försäljning, villkor för uthyrning med mera. Utredningen presenteras för fullmäktige.

Valtuusto päätti, että kunnan laituritoiminnasta laaditaan perusteellinen selvitys, jossa selvitetään eri vaihtoehtoja, myymistä, ehtoja vuokraamiselle jne. Selvitys esitetään valtuustolle.

**MILJÖ- OCH TEKNIKAVDELNINGEN / YMPÄRISTÖ- JA TEKNIKKAOASTO
PLANLÄGGNINGSENHET / KAAVOUTUSYKSIKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Teknisk chef - Tekninen johtaja

	BS2022 TP2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	27 989	15 390	15 520	15 520	15 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-168 383	-303 200	-344 350	-349 428	-354 581
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-96 449	-128 240	-145 210	-147 388	-149 599
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-71 485	-174 960	-199 140	-202 040	-204 982
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-411				
Understöd/Avustukset					
Hyror/Vuokrat					
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-38				
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-140 394	-287 810	-328 830	-333 908	-339 061
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot					
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-140 394	-287 810	-328 830	-333 908	-339 061

Verksamhet

Planläggningsenheten sköter beredningen av kommunens markanvändning. Detta omfattar i första hand delgeneralpanering och detaljplanering samt beredning av undantagsbeslut och planeringsbehovslösningar. Enheten sköter också beredningen av det kommunala beslutsfattandet gällande stranddetaljplaner som uppgörs av markägare.

Toiminta

Kaavoitusyksikkö hoitaa kunnan maapolitiikan valmistelun. Tähän kuuluvat ensisijaisesti osayleiskaavoitus ja asemakaavoitus sekä poikkeamispäätösten ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu. Yksikkö hoitaa myös kunnallisen päätöksenteon valmistelun maanomistajien laativien ranta-asemakaavojen osalta.

Ändringar budget 2023 / budget 2024 - Muutokset talousarvio 2023 / talousarvio 2024

Ökade personalkostnader 21 000 euro
Ökade kostnader för köp av tjänster 20 000 euro

Lisääntyneet henkilöstökulut 21 000 euroa
Lisääntyneet menot, palvelujen ostot 20 000 euroa

IX Investeringsdel - Investointiosa

INVESTERINGAR - INVESTOINNIT 2024-2026

9.1 Förvaltningsavdelningen - Hallinto-osasto

FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN	HALLINTO-OSASTO	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
<u>Deltagande budgetering</u>	<u>Osallistuva budjetointi</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>IKT-utrustning och program</u>	<u>IKT-varusteet ja ohjelmat</u>	35 000	35 000	35 000	105 000
<i>Serversystem, backupsystem och nätverk</i>	<i>Palvelinjärjestelmä, varajärjestelmä ja tietoverkko</i>				
<u>Förnyande av AV-teknik och inredning i mötesrummen</u>	<u>Kokoustilojen laitteiden ja tekniikan uusiminen</u>	30 000			30 000
<u>Förnyande av intran</u>	<u>Intran uusiminen</u>	20 000			20 000
FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN	HALLINTO-OSASTO	115 000	65 000	65 000	245 000

9.2 Utvecklingsavdelningen - Kehitysosasto

UTVECKLINGSAVDELNINGEN	KEHITYSOSASTO	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
<u>Digitalisering</u> <i>Skärm och modul samt installation i Kimito, busstationen</i>	<u>Digitalisointi</u> <i>Näyttö ja moduuli sekä asennus, Kemiön linja-autoasema</i>	25 000			25 000
<u>Mjukvara</u> <i>För informationsskärmarna i Dalsbruk och Kasnäs (och Kimito) samt skyltar inomhus</i>	<u>Ohjelmisto</u> <i>Taalintehtaan ja Kasnäsin (ja Kemiön) infonäytöihin sekä sisätilojen opasteisiin</i>	10 000			10 000
<u>Besöksnäring</u> <i>Cykelställningar och servicepunkt i Kimito</i>	<u>Matkailuelinkeino</u> <i>Pyörätelineet ja palvelupiste, Kemiö</i>	10 000			10 000
<u>Kustrutten skyltning</u> <i>Via utredningsprojekt</i>	<u>Rannikkoreitin opasteet</u> <i>Selvityshankkeen kautta</i>	40 000	30 000		70 000
<u>Kolugnarna</u>	<u>Hiiiliuunit</u>		50 000	50 000	100 000
UTVECKLINGSAVDELNINGEN	KEHITYSOSASTO	85 000	80 000	50 000	215 000

9.3 Bildningsavdelningen - Sivistysosasto

BILDNINGSAVDELNINGEN	SIVISTYSOSASTO	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
<u>IT-utrustning och program</u> <i>Utrustning för skolor, förskolor och daghem</i>	<u>IT-varusteet ja ohjelmat</u> <i>Koulujen, esikoulujen ja päiväkotien laitteet</i>	60 000	60 000	60 000	180 000
<i>Datorer för nya studerande i gymnasiet</i>	<i>Uusien lukiolaisten tietokoneet</i>	15 000	15 000	15 000	45 000
<i>Kringutrustning och datainfrastruktur</i>	<i>Oheislaitteet ja datainfrastruktuuri</i>	15 000	15 000	15 000	45 000
<i>Administrativa datorer och bildningens övriga enheter</i>	<i>Hallinnon tietokoneet ja sivistysosaston muut yksiköt</i>	15 000	15 000	15 000	45 000
<u>Småbarnspedaqogikens, förskoleundervisningens, grundl. utbildningens samt gymnasiets inventarier</u> <i>Utbildningens utveckling lägger nya krav för inlärningsmiljön.</i>	<u>Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen kalusteet</u> <i>Opetuksen kehitys asettaa uusia vaatimuksia oppimis- ja kasvuumpäristöille.</i>	30 000	30 000	30 000	90 000
<i>Daghemmens och skolors möbler skall vara tidsenliga och flexibelt användbara.</i>	<i>Päiväkotien ja koulujen kalusteiden tulee olla ajanmukaisia ja mahdollisimman joustavasti käytettäviä.</i>				
Fritidsenheten: <u>Inköp av ny gräsklippare</u> <u>Förverkligande av takförsedd läktare med fasta stolar</u>	Vapaa-ajan yksikkö: <u>Uuden nurmileikkurin ostaminen</u> <u>Katetun katsomon, huoltorakennuksen sekä aidan</u>	18 000			18 000

<u>samt servicehus och staket i Amosparken</u>	<u>rakentaminen Amospuistossa</u>	220 000	130 000		350 000
<u>Hopptorn (3m) till Gammelby badstrand</u>	<u>Hyppytorni (3m) Gammelbyn uimarantaan</u>	20 000			20 000
<u>Förnya utrustning i Brukshallens gym</u>	<u>Välineiden uusiminen, Ruukinhallin kuntosalissa</u>	15 000			15 000
<u>Förverkligande av KNS rastområde</u>	<u>Välituntialueen toteuttaminen,</u>		45 000		45 000
<u>Förnya belysningen på Amosparkens fotbollsplan (LED)</u>	<u>Kimitonejdens skola</u>		38 000		38 000
<u>Förverkligande av temalekpark i Dalsbruk</u>	<u>Valaistuksen uusiminen Amospuiston jalkapallokentällä (LED)</u>				
	<u>Teemaleikkipuiston toteuttaminen</u>		60 000		60 000
	<u>Taalintehtaalla</u>		70 000		70 000
<u>Förverkligande av skatepark i Dalsbruk</u>	<u>Skeittipuiston toteuttaminen</u>				
<u>Grundrenovering av idrottsplanen i Dalsbruk</u>	<u>Taalintehtaan urheilukentän perusparannus</u>	70 000			70 000
BILDNINGSAVDELNINGEN	SIVISTYSOSASTO	478 000	478 000	135 000	1 091 000

9.4 Avdelningen för miljö och teknik - Ympäristö- ja teknikkaosasto

MILJÖ OCH TEKNIK, förvaltning	YMPÄRISTÖ JA TEKNIKKAA, hallinto	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
<u>Anskaffning av mark</u>	<u>Maanhankinta</u>	100 000	100 000	100 000	300 000
MILJÖ OCH TEKNIK, förvaltning	YMPÄRISTÖ JA TEKNIKKAA, hallinto	100 000	100 000	100 000	300 000

FASTIGHETER	KIINTEISTÖT	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
<u>Investeringspott</u>	<u>Investointipotti</u>	250 000	250 000	250 000	750 000
<u>Amosparkens skola</u>	<u>Amosparkens skola</u>		100 000		100 000
<u>Ventilationsmaskiner</u>	<u>Ilmastointilaitteet</u>				
<u>Kimito skolcenter</u>	<u>Kemiön koulukeskus</u>				375 000
<u>Nya tak</u>	<u>Uusi katto</u>		225 000		
<u>Byte av fönster</u>	<u>Ikkunoiden vaihto</u>			150 000	
<u>Dalsbruks skola 1-6</u>	<u>Dalsbruks skola 1-6</u>			250 000	250 000
<u>Nya fönster</u>	<u>Ikkunoiden uusiminen</u>			250 000	
<u>Dalsbruks skola 7-9</u>	<u>Dalsbruks skola 7-9</u>				240 000
<u>Ventilationsmaskiner</u>	<u>Ilmastointilaitteet</u>	110 000			
<u>Nya fönster</u>	<u>Ikkunoiden uusiminen</u>			130 000	
<u>Kommunkansliet</u>	<u>Kunnantalo</u>				

<u>Fasadreparationer och nya fönster</u>	<u>Julkisivun ja ikkunoiden uusiminen</u>	350 000			350 000
<u>Hitis bibliotek</u>	<u>Hiittisten kirjasto</u>	295 000			295 000
<u>Fasad och ombyggnad</u>	<u>Julkisivu ja muutostyöt</u>				
<u>Hitis-Rosala skola</u>	<u>Hitis-Rosala skola</u>				
<u>Nya wc-utrymmen, sanering av klassrum, takåtgärder, dränering och svartvatten</u>	<u>Uudet wc-tilat, luokkahuoneiden saneeraus, kattotyöt, salaojitus ja musta vesi</u>	100 000			100 000
<u>Hulta daghem</u>	<u>Hulta päiväkoti</u>				
<u>Fjärrvärme och vattenburen värmekrets</u>	<u>Kaukolämpö ja vesikiertoinen lämmityspiiri</u>		100 000		100 000
<u>Sofia daghem</u>	<u>Sofia päiväkoti</u>				
<u>Nytt tak</u>	<u>Uusi katto</u>	85 000			85 000
<u>Servicehall Kimito</u>	<u>Huoltovarikko, Kemiö</u>				
<u>Skyddstak för fordon</u>	<u>Suojakatto ajoneuvoille</u>	125 000			125 000
<u>Servicehall Dalsbruk</u>	<u>Huoltovarikko, Taalintehdas</u>				
<u>Socialutrymmen, tillbyggnad</u>	<u>Sosiaalitilat, lisärakennus</u>		175 000		175 000
<u>Hitis gränsbevakningsstation</u>	<u>Hiittisten merivartioasema</u>				
<u>Varha:</u>	<u>Varha:</u>				
<u>Dalsbruks brandstation</u>	<u>Taalintehtaan paloasema</u>				140 000
<u>Ny ventilationsmaskin</u>	<u>Uusi ilmastointilaite</u>				
<u>Garageportar</u>	<u>Autotallinovet</u>				
<u>Ny äldreomsorgsenhet i Kimito, i samarbete med Varha</u>	<u>Uusi vanhustenhoitoyksikkö Kemiöön, yhteistyössä</u>	100 000	8 000 000	8 000 000	16 100 000
<u>Övriga:</u>	<u>Muut:</u>				

<u>Stalls</u> <i>Nya WC-utrymmen</i>	<u>Stalls</u> <i>Uudet WC-tilat</i>	50 000			50 000
<u>Eknäs Campingområde</u>	<u>Ekniemen leirintäalue</u>	50 000			
<i>Fastighetsåtgärder som omfattar bl.a.rivning, dränering och övriga fastighetsåtgärder</i>	<i>Kiinteistötoimenpiteitä, joihin kuuluvat mm. purku, salaojitus ja muut kiinteistötoimenpiteet</i>				
FASTIGHETER	KIINTEISTÖT	1 405 000	9 220 000	8 810 000	19 335 000

INFRA	INFRA	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
Vägområden:	Tiealueet:				
<u>Hallvägen färdigställs, Vreta (200m)</u>	<u>Hallitien viimeistely, Vreta (200 m)</u>		150 000		150 000
<u>Trastvägen, Dalsbruk, byggande av väg (tomter till salu)</u>	<u>Rastastie, Taalintehdas, tien rakentaminen (myytävät tontit)</u>		40 000		40 000
<u>Entreprenörs- och Industrivägen, asfaltering och gångbana</u>	<u>Urakoitsija- ja Teollisuustien asfaltointi ja jalankulkutien rakentaminen</u>	120 000			120 000
<u>Kasnäs gång- och cykelbana (ELY)</u>	<u>Kasnäs jalankulu- ja pyörätien rakentaminen (ELY)</u>		350 000		350 000
<u>Byte av vägbelysning till LED (fortsätter)</u>	<u>Katuvalojen vaihto ledeiksi (jatkuu)</u>	200 000			200 000
<u>Parkering och elbilsladdning, Malmvägen</u>	<u>Pysäköinti ja sähkölatausinfra, Malmintie</u>		30 000		30 000
<u>Sabbelsberg, väg och infrastruktur Arkadia-Mästar-Engelsbyvägen, trafiklösning forts.</u>	<u>Sabbelsberg, tien ja infran rakentaminen Arkadia-Mästar-Engelsbyntie, liikennejärjestely jatkuu</u>	250 000	250 000		500 000
			180 000		180 000

<u>Hamnområden:</u>	<u>Satama-alueet:</u>				
<u>Gammelby småbåtshamn</u> <i>För finansiering av åtgärderna i Gammelby hamn förutsätts ett hyresavtal med tredje part</i>	<u>Gammelbyn pienvenesatama</u> <i>Gammelbyn sataman toimenpiteiden rahoittaminen edellyttää vuokrasopimusta kolmannen osapuolen kanssa</i>	150 000	100 000		250 000
<u>Dalsbruks hamn</u> <u>Näsuddgränd, Dalsbruk, parkering och strand</u>	<u>Taalintehtaan satama</u> <u>Näsuddsgränd, Taalintehdas, pysäköinti ja ranta</u>	500 000	250 000	250 000	1 000 000
<u>Grönområden:</u> <u>Detaljplaneområden (VL, VP)</u> <u>landskapsåtgärder, plantering</u>	<u>Viheralueet:</u> <u>VL- ja VP-alueiden maisematoimenpiteet, istutukset</u>	50 000		15 000	65 000
<u>Dalsbruks parken</u>	<u>Taalintehtaan puisto</u>	80 000	50 000	50 000	180 000
25 000					25 000
INFRA	INFRA	1 375 000	1 400 000	315 000	3 090 000

		BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
Kimitoöns kommun (utan Kimitoöns Vatten)	Kemiönsaaren kunta (pl. Kemiönsaaren Vesi)	3 558 000	11 343 000	9 475 000	24 326 000

		BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
Kimitoöns kommun inkl. Kimitoöns Vatten	Kemiönsaaren kunta sis. Kemiönsaaren Vesi	3 788 000	11 553 000	9 710 000	25 001 000

X AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI - LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN

Vattenaffärsverkets inverkan på kommunens resultatbildning under räkenskapsperioden
Vesiliikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tulokseen muodostumiseen

	Budget 2024 / Talousarvio 2024	Elimineringar / Eliminoinnit	Sammanlagt / Yhteensä
Kommunen (exkl.affärsv)	Vattenaffärs- verket	Kommunen Vattenaffärs- verket	Resultaträkning i kommunens budget
Kunta ilman vesiliikelait.	Vesiliike- laitos	Kunta	Vesiliike-laitos
	(extern/intern) (ulkoinen/sisäinen)	(extern/intern) (ulkoinen/sisäinen)	(extern/intern) (ulkoinen/sisäinen)
Verksamhetsinkomster / Toimintatulot			
Förs.inkomster (ext/int) exkl. VA / Myyntitulot (sis/ulk.) Ilmar	3 224 444	1 798 531	5 022 975
Förs.inkomste (iinterna) VA / Myyntitulot (sisäiset) VL	15 850	122 258	0
Avgiftsintäkter / Maksutulot	435 000		435 000
Understöd och bidrag / Tuet ja avustukset	592 643		592 643
Hyror / Vuokrat	5 027 305		5 027 305
Övriga verksamhetsintäkter / Muut toimintatulot	394 089	69 000	463 089
Övriga verksamhetsintäkter (iinterna) VA / Muut toimintatulot (sis) VL		353 376	-353 376 1)
Verksamhetsinkomster / Toimintatulot	9 689 331	2 343 165	11 541 012
Tillverkning för eget bruk / Valmius oman käyttöön			
Verksamhetskostnader / Toimintamenot			
Personalkostnader / Henkilöstömenot	-13 762 828	-358 997	-14 121 825
Köp av tjanster (ext/int) exkl. VA / Palvelujen ostot (ulk/sis) i	-7 714 205	-241 850	-7 956 055
Köp av tjanster (iinterna) VA / Palvelujen ostot (sisäiset) VL	-75 555	-369 226	75 555 3)
Material, förn. o varor / Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 183 406	-463 500	-2 646 906
Material, förn.o varor (iinterna) VA / Aineet, tarvikkeet ja tav	-41 403	-5 300	41 403 3)
Understöd / Avustukset	-1 201 421		-1 201 421
Hyror / Vuokrat	-3 677 807		-3 677 807
Övriga verksamhetskostnader (externa) / Muut toimintamen	-358 286	-12 900	-371 186
Övriga verksamhetskostnader (iinterna) / Muut toimintamenot (sisäiset)			0
Verksamhetskostnader / Toimintamenot	-29 014 911	-1 451 773	374 526
Verksamhetsbidrag / Toimintakate	-19 325 580	891 392	-101 108
Skatteinkomster / Verotulot	13 851 000		
Statsandalar / Valtionosuudet	9 206 702		
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustulot ja -menot			
Ränteintäkter / Korkotulot			0
Ränteintäkter (iinterna) / Korkotulot (sisäiset)	163 000		0
Övriga finansiella intäkter (externa) / Muut rahoitustulot (ulk	7 000	6 000	13 000
Övriga finansiella intäkter (iinterna) / Muut rahoitustulot (sisä	60 000		0
Räntekostnader / Korkomenot	-286 000	-24 000	-310 000
Räntekostnader (iinterna) / Korkomenot (sisäiset)		-163 000	163 000 5)
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoitusmenot	-7 000	-60 000	-7 000
Ersättning för grundkapital / Korvaus peruspääomasta			0
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustulot ja -mer	-63 000	-241 000	223 000
Årsbidrag / Vuosikate	3 669 122	650 392	121 892
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalentumiset			
Avskrivningar enligt plan / Suuntelman mukaiset poistot	-2 702 000	-683 000	-3 385 000
Nedskrivningar / Arvonalentumiset			
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalenti	-2 702 000	-683 000	-3 385 000
Extraordinära poster / Satunnaiset erät			
Räkenskapsperiodens resultat / Tilikauden tulos	967 122	-32 608	121 892
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	103 619	29 881	133 500
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Räkenskapsperiodens överskott / Tilikauden ylijäämä	1 070 741	-2 727	121 892
Elimineras:		Eliminoidaan:	
1 Intern försäljning och köp av personaltjänster		1) Henkilöstöpalvelut, sisäinen myynti ja ost	
2 Övrig intern försäljning och köp		2) Muu sisäinen myynti ja ost	
3 Köp/försäljning av internt vatten och avloppsvatten		3) Sisäisen veden/jätteveden osto/myynti	
4 Ersättning till kommunen för grundkapital		4) Korvaus peruspääomasta	
5 Ränta för internt lån		5) Korko, sisäiset lainat	

Vattenaffärsvärket inverkan på finansieringen av kommunens verksamhet
Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Budget 2024 / Talousarvio 2024		Elimineringar / Eliminoinnit		Sammanlagt / Yhteensä
	Kommunen (exkl. affärsvärket)	Vattenaffärsvärket	Kommunen	Vattenaffärsvärket	Finansieringsanalys i kommunens budget
	Kunta ilman vesiliikelaitos	Vesiliike-laitos	Kunta	Vesiliikelaitos	Kunnan rahoitusosa ml. liikelaitos
Kassaflödet i verksamheten / Tulosrahitoitus					
Årsbidrag / Vuosikate	3 669 122	650 392	-121 892 1	121 892 1)	4 319 514
Extraordinära poster, netto / Satunnaiset erät					
Korrektivposter till internt tillförda medel / Tulosrahitouksen korjauserät	-110 000				-110 000
Kassaflödet i verksamheten / Tulosrahitoitus	3 559 122	650 392	-121 892	121 892	4 209 514
Investeringarnas kassaflöde / Investointien rahavirta					
Investeringssatgifter / Investointimenot	-3 558 000	-230 000			-3 788 000
Finansieringsandels för investeringar / Rahoitusosuuudet investointimenoihin					0
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva /					
Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot	110 000				110 000
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta	-3 448 000	-230 000			-3 678 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde / Toiminnan ja investointien rahavirta					
	111 122	420 392	-121 892	121 892	531 514
Finansieringens kassaflöde / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i utlåningen / Antolainauksen muutokset					
Ökning av utlåningen till affärsvärket / Antolainasaaamisten lisäys liikelaitos	-357 150		357 150 3)		0
Minsknings av utlåningen till affärsvärket / Antolainasaaamisten vähennys	512 210		-512 210 2)		0
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	357 150			-357 150 3)	0
Ökning av långfristiga lån / Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta					0
Minsknings av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-512 210			512 210 2)	0
Minsknings av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 075 580	-265 332			-1 340 912
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					0
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar i likviditetten / Muut maksuvalmiuden muutokset					
Finansieringens kassaflöde / Rahoituksen rahavirta	-920 520	-420 392	-155 060	155 060	-1 340 912
Förändring av likvida medel / Vaikutus maksuvalmiuteen	-809 398	0	-276 952	276 952	-809 398

Elimineras:

- 1 Intern försäljning samt köp av personaltjänster
- 2 Amortering av internt lån
- 3 Lånelyft, internt lån

Eliminoidaan:

- 1) Henkilöstopalvelut, sisäinen myynti ja osto
- 2) Sisäisen lainan vähennys
- 3) Sisäisen lainan nosto

XI KIMITOÖNS VATTENAFFÄRSVERK - KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

Extern/intern - Ulkoinen/Sisäinen	TP2022 BS2022	ÄndBG2023 MuutTA2023	BG2024 TA2024	EP2025 TS2025	EP2026 TS2026
OMSÄTTNING/LIIKEVAHTO Försäljningsintäkter/Myyntituotot	1 790 602 1 790 602	1 878 210 1 878 210	1 920 789 1 920 789	1 927 009 1 927 009	1 939 229 1 939 229
ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER / LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	222 562	345 976	422 376	409 448	441 533
MATERIAL OCH TJÄNSTER / MATERIAALIT JA PALVELUT Material, förnödenheter och varor/ Aineet, tarvikkeet ja tavarat Köp av tjänster / Palvelujen ostot	-429 004 -409 294 -838 298	-459 100 -565 086 -1 024 186	-468 800 -611 076 -1 079 876	-468 800 -600 808 -1 069 608	-468 800 -610 585 -1 079 385
PERSONALKOSTNADER / HENKILÖSTÖKULUT	-310 758	-328 599	-358 997	-373 682	-422 727
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR/ POISTOT JA ARVONALENTUMISET Avskrivningar /Poistot	-769 555	-760 000	-683 000	-647 000	-550 000
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER / MUUT KULUT	-21 110	-8 100	-12 900	-12 900	-12 900
RÖRELSEÖVERSKEKOTT / LIKEYLIJÄÄ.	73 443	103 301	208 392	233 267	315 750
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER/ RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot Räntekostnader till kommunen/Korkokulut kunnalle Räntekostnader till övriga / Korkokulut muille Ersättning för grundkapital/ Korvaus peruspääomasta Övriga finansiella kostnader/ Muut rahoituskulut	5 559 -41 936 -55 643 -67	6 000 -48 000 -24 000 -163 000 -147 000 -119 000 -17 000 -14 000 -60 000 -60 000	6 000 -24 000 -17 000 -14 000 -60 000 -60 000	6 000 -17 000 -14 000 -60 000 -60 000	6 000 -14 000 -187 000 128 750 128 750
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER/ RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-36 444	-162 643	-241 000	-218 000	-187 000
ÖVER-/UNDERSKOTT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER /TILIK. ALI-YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISET ERÄT	36 999	-59 342	-32 608	15 267	128 750
ÖVER-/UNDERSKOTT FÖRE RESERVER / TILIK. ALI-YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	36 999	-59 342	-32 608	15 267	128 750
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	35 855	35 357	29 881	29 881	29 881
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tiliakauden yli-/aliwäärä	72 854	-23 985	-2 727	45 148	158 631

Verksamhet och mål - Toiminta ja tavoitteet 2024-2026

Verksamhet och målsättningar 2024-2026

Kimitoöns Vattens uppgift är att leverera dricksvatten åt konsumenterna enligt de i avtalet nämnda villkoren samt att leda avfallsvattnet till Tyskaholmens reningsverk. Reningsverkets uppgift är att rena avloppsvatten i enlighet med tillståndsvillkoren som nu har blivit strängare enligt de nya reningskraven. Det är därför väsentligt att optimera reningsverkets funktion och att minska läckagevattenmängden till avloppsnätet.

Kimitoöns Vattens verksamhet bör ekonomiskt vara självbärande. Kimitoöns Vatten uppår bland annat följande avgifter av konsumenterna; vattenavgift, avloppsvattenavgift, grundavgifter, dagvattenavgift, mottagningsavgift för slam och anslutningsavgifter för att bära alla drifts- och kapitalkostnader. Ekonomiplanen skall vara i balans eller visa överskott.

Kimitoöns vatten består av tre enheter dvs. förvaltning, vatten och avloppsvatten. Dessa verksamhetsenheter är sedan uppdelade i flera kostnadsställen för att åstadkomma en konkret och transparent budget från vilket de verkliga kostnaderna framgår.

Bindande mål 2024 - målnivå

- Minskande av läckagevatten in till avloppsnätet - läckagevatten i nätet minskar
- Ansluta minst 20 fastigheter per år och anslutningar säljs aktivt - minst 20 nya anslutna
- Minskning av länestocken - länestocken minskar
- Ackumulerat underskott - balanserad ekonomi
- Kommunikation med kunderna - info tillgängligt för kunderna

Toiminta ja tavoitteet 2024-2026

Kemiönsaaren Veden tehtäväni on toimittaa asiakkailensa juomavettä sopimusehtojen mukaisesti, sekä johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi. Jätevedenpuhdistamon tehtäväni on puhdistaa jätevedet annettujen lupaehtojen mukaisesti. Lupaehdot ovat vuoden 2022 aikana tiukentuneet, joten on ensiarvoisen tärkeää optimoida puhdistamon toiminta sekä vähentää vuotovesien määrä jätevesiverkostoon.

Kemiönsaaren Veden toiminnan tulee olla taloudellisesti kannattavaa. Kemiönsaaren Vesi perii mm. vesimaksuja, jätevesimaksuja, perusmaksuja, hulevesimaksuja, lietteen vastaanottomaksuja ja liittymismaksuja voidakseen vastata kaikista käyttö- ja pääomakustannuksista. Taloussuunnitelman pitää olla tasapainossa tai näyttää ylijäämää.

Kemiönsaaren Vesi muodostuu kolmesta yksiköstä, eli hallinto, vesi ja jätevesi. Nämä toimintayksiköt on jaettu useaan kustannuspaikkaan, jotta saataisiin konkreettinen ja läpinäkyvä talousarvio, josta ilmenevät todelliset kustannukset.

Sitovat tavoitteet 2024 - tavoitetaso

- Vuotovesien vähentäminen viemäriverkosta - vuotovesien osuus laskee
- Verkostoon liitetään vähintään 20 kiinteistöä vuodessa ja liittymä myydään aktiivisesti - vähintään 20 uutta liittymää
- Lainakannan vähentäminen - lainakanta laskee
- Kertynyt alijäämä - tasapainoinen talous
- Asiakaskommunikointi - infoa asiakkaille saatavissa

Nyckeltal – Avainluvut

NYCKELTAL	AVAINLUVUT	Bs/Tp 2022	Bg/Ta 2023	Bg/Ta 2024	Ep/Ts 2025	Ep/Ts 2026
* Antal kunder	* Asiakasmäärä	1826	1888	1908	1928	1948
Vattenpris €/m³	Veden hinta €/m³	1,85	1,85	1,85	↑1,85	↑1,85
Avloppsvattenpris €/m³	Jäteveden hinta €/m³	3,10	3,10	3,10	↑3,10	↑3,10
Sält vatten (1000m³)	Myty vesi (1000m³)	187	198	199	200	201
Sält avloppsvatten (1000m³)	Myty jätevesi (1000m³)	211	214	214	216	217

* Endel kunder har vatten ellk * Osalla asiakkaista on vesi tai viemäri ennestään.

Förändringar budget 2023/budget 2024

Kimitoöns Vattens ekonomi belastas av en stor lånebörsa. En sträng investeringspolitik har tillämpats och lånebördan minskat avsevärt. År 2021 minskade lånemängden med 764 000 € år 2022 med 764 000 €. Den ekonomiska prognosén uppvisar en minskning av lånebördan år 2023 med ca 457 000 €.

Personalkostnaden ökar enligt kollektivavtalet och ligger på en 2,4 % ökning.

Marknadsräntorna har legat en längre tid på en mycket låg nivå. Nu med den osäkra geopolitiska situationen och ökad inflation har marknadsräntorna stigit kraftigt. Räntekostnaderna har stigit från 163 000 € till 241 000 € i och med att referensräntan stigit. I kalkylen har använts en 12m Euribor på 4 % för år 2024. Räntekostnaderna fördelar sig på räntor till utomstående finansinstitut på 24 000€, åt kommunen betalda räntor på 163 000 € samt ersättning för grundkapital till kommunen på 60 000 €.

Stigande avskrivningskostnader krävde att taxan höjdes fr.o.m. 1.1.2016. Taxan har således varit oförändrad under 8 år. För att kompensera kostnadshöjningen inkluderar budgeten för 2024 en grundavgiftshöjning på totalt 86 000 €.

Muutoksia Talousarvio 2023/Talousarvio 2024

Kemiönsaaren veden taloutta rasittaa suuri lainataakka. Tiukkaa investointipoliitikkaa on noudatettu ja velkataakkaa on kevennetty huomattavasti. Vuonna 2021 lainasumma pieneni 764 000 euroa, vuonna 2022 764 000 euroa. Talousennusteen mukaan lainarasitus kevenee vuonna 2023 noin 457 000 eurolla.

Henkilöstökulut kasvavat työehtosopimusten mukaisesti ja ovat 2,4 % nousussa.

Markkinakorot ovat olleet erittäin alhaisella tasolla jo pitkään. Nyt epävarman geopolitiisen tilanteen ja inflaation kiihtymisen myötä markkinakorot ovat nousseet jyrkästi. Korkokulut ovat nousseet 163 000 eurosta 241 000 euroon viitekoron noustessa. Laskennassa on käytetty 4 % korkoa vuodelle 2024. Korkokulut jakautuvat korkoihin ulkopuolisille rahoituslaitoksiin 24 000 euroa, kunnalle maksettuihin korkoihin 163 000 euroa ja osakepääoman korvauksiin kunnalle 60 000 euroa.

Kasvavien poistokustannusten seurausena taksaa korotettiin 01.01.2016. Taksa on siis pysynyt muuttumattomana 8 vuotta. Kustannuskasvun kompensoimiseksi vuoden 2024 talousarviossa on perusmaksukorotuksien kautta lisätty tuloja yhteensä 86 000 euroa.

INVESTERINGAR - INVESTOINNIT 2024-2026

Kimitoöns vattenaffärsvärk	Kemiönsaaren vesiliikelaitos	BG / TA 2024	EP / TS 2025	EP / TS 2026	Sammanlagt/ Yhteensä 2024-2026
<u>A linjer o anslutningar på verksamhetsområde</u>	<u>Viemärlinjat ja liittymät toiminta-alueella</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>V linjer o anslutningar på verksamhetsområde</u>	<u>Vesilinjat ja liittymät toiminta-alueella</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>Linjepumpstationers frekvensomvandlarbyte</u>	<u>Siirtolinjapumppaanoiden taaajuusmuuntajavaihto</u>	15 000			15 000
<u>Uppdatering av reningsverkets och vattenverkets maskineri; logik och brandmurar</u>	<u>Puhdistamon ja vesilaitosten laitepäivitys; logiikka ja palomuurit</u>	50 000		50 000	100 000
<u>A Till nya detaljplaneområden</u> <i>Kommunen bygger och får ersättning via markpriset, Sabbelsberg</i>	<u>Viemäri uusille asemakaava-alueille</u> <i>Kunta rakentaa ja saa korvausta maanhinnan kautta, Sabbelsberg</i>		10 000		10 000
<u>V Till nya detaljplaneområden</u> <i>Kommunen bygger och får ersättning via markpriset, Sabbelsberg</i>	<u>Vesi uusille asemakaava-alueille</u> <i>Kunta rakentaa ja saa korvausta maanhinnan kautta, Sabbelsberg</i>		15 000		15 000
<u>Byte av vattenmätaren</u>	<u>Vesimittareiden vaihto</u>	25 000	25 000	25 000	75 000
<u>Sanering av vatten och avloppsnätet</u>	<u>Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus</u>	80 000	100 000	100 000	280 000
Kimitoöns vattenaffärsvärk	Kemiönsaaren vesiliikelaitos	230 000	210 000	235 000	675 000

Investeringsbudgeten för de närmaste åren fokuserar en del på att åtgärda inläckage till avloppsnätet vilket behövs för att uppfylla de nya reningskraven. Arbetet med att få läckagevatten bort från avloppsnätet har påbörjats år 2015. Arbetet fortsätter även under de kommande åren med ökad intensitet p.g.a. kravet på kväveringen. En del av rörnätet är gammalt och i slutet av sin driftstid. Rörnätet saneras enligt vad ekonomin tillåter och där det är nödvändigt för att garantera driftssäkerheten. Saneringen av avloppsnätverket minskar också till en del mängden läckagevatten i nätverket.

En del uppdatering av reningsverkets och vattenverkets maskineri behövs. Uppdateringen av logiken, frekvensomvandlare, kommunikationsmoduler och brandmurarna fortsätter år 2024.

Investeringsreserveringen till avlopp och vatten till nya detaljplaneområden är mycket måttligt. Enbart Sabbelsberget är aktivt och där är planen att kommunen bygger inifrån till området inkluderande vattenlinjerna.

Investeringsbudgetens nettosumma för år 2023 är totalt 230 000 €.

Lähi vuosien investointibudjetti keskittyy osittain viemäriverkoston vuotojen korjaamiseen, jota tarvitaan uusien puhdistusvaatimusten täyttämiseksi. Työt vuotovesien poistamiseksi viemäriverkosta alkoivat vuonna 2015. Työ jatkuu tulevina vuosina lisääntyneellä intensiteetillä johtuen tiukentuneista typen puhdistusvaatimuksista. Osa putkiverkostosta on vanhaa ja käyttöikänsä lopussa. Putkiverkkoa kunnostetaan sen mukaan, mitä talous sallii ja missä se on tarpeen käyttövarmuuden takaamiseksi. Viemäriverkoston saneeraus vähentää myös jossain määrin verkon vuotoveden määriä.

Puhdistamon ja vesilaitoksen laitteistoon tarvitaan jonkin verran päivitystä. Logiikan, taajuusmuuttajien, tietoliikennemoduulien ja palomuurien päivitys jatkuu vuonna 2024.

Investointivarauus vesi ja viemärlinjoille uusille kaava-alueille on hyvin maltillinen. Vain Sabbelsbergetin alue on tällä hetkellä aktiivinen ja siellä kunnalla on tarkoitus rakentaa aluelle infran sisältäen vesi ja viemärlinjat.

Investointibudjetin nettomäärä vuodelle 2023 on yhteensä 230 000 euroa.

KIMITOÖNS VATTENAFFÄRSVERK / KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

FINANSIERINGSANALYS / RAHOITUSLASKELMA	2022 Bokslut Tilinpäätös	2023 Änd.Budget Muut.Talousarvio	2024 Budget Talousarvio	2025 Ekonomiplan Taloussuun.	2026 Ekonomiplan Taloussuun.
Internt tillfördra medel / Toiminnan rahavirta					
Rörelse över-/underskott / Likeyli-/aliäämä	73 443	103 301	208 392	233 267	315 750
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalentumiset	769 555	760 000	683 000	647 000	550 000
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustuotot- ja kulut	-36 444	-162 643	-241 000	-218 000	-187 000
Extraordinära poster / Satunnaiset erät					
Korrektivposter till internt tillfördra medel / Tulorahoituksen korjauserät					
Internt tillfördra medel / Toiminnan rahavirta	806 554	700 658	650 392	662 267	678 750
Investeringar / Investointien rahavirta					
Investeringar i anläggningstillgångar / Investointimenot	-113 782	-240 000	-230 000	-210 000	-235 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter / Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva / Pysyvien vastaanvien hyödykkeiden luovutustulot					
Investeringar / Investointien rahavirta	-113 782	-240 000	-230 000	-210 000	-235 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde / Toiminnan ja investointien rahavirta	692 772	460 658	420 392	452 267	443 750
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset					
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen lisäys	114 642	367 433	357 150	239 086	207 606
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen lisäys multa					
Minskning av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen väx	-368 072	-385 440	-512 210	-536 021	-548 024
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen vähenn	-448 666	-448 656	-265 332	-155 332	-103 332
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset	-702 096	-466 663	-420 392	-452 267	-443 750
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar av likviditeten / Muut maksuvalmiuden muutokset	9 325				
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta	-692 772	-466 663	-420 392	-452 267	-443 750
Förändring av likvida medel / Rahavarojen muutos	0	-6 005	0	0	0